

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE SUPRAVEGHERE
A PRELUCRĂRII DATELOR CU CARACTER PERSONAL**

RAPORT ANUAL

2008

Raportul de activitate este prezentat Senatului României, în temeiul art. 5 din Legea nr. 102/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 391 din 9 mai 2005, cu modificările și completările ulterioare.

București

CUVÂNT ÎNAINTE

Domnule președinte al Senatului,

Stimați senatori,

Vă supun atenției raportul cu privire la activitatea Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal în cel de-al treilea an de existență - anul 2008.

Prin acest raport am dorit să prezint anumite aspecte specifice domeniului protecției datelor cu care ne-am confruntat atât în plan intern, cât și cu ocazia reuniunilor internaționale.

Pe parcursul acestui an eforturile instituției noastre s-au concentrat pe două direcții principale de acțiune activitatea de investigații cu privire la legalitatea prelucrărilor de date efectuate de operatori și activitatea de pregătire a aderării României la spațiul Schengen.

Asfel, s-a intensificat numărul de controale realizate în scopul asigurării respectării și aplicării corecte a principiilor de prelucrare a datelor personale, fiind efectuate 308 investigații și 2 controale prealabile, în cursul anului 2008,.

În urma investigațiilor, au fost aplicate sancțiuni contravenționale constând în avertismente (70) și amenzi (78). Cuantumul total al amenzilor aplicate în 2008 a fost de 84.000 lei (RON).

Aceste investigații au urmărit cu precădere activitatea desfășurată de operatorii care activează în sectorul privat, în special din domeniul financiar – bancar, de comerț on-line și a celor care utilizează mijloace de supraveghere video.

Operatorii care nu au respectat principiile de protecție a datelor sau drepturile persoanelor vizate au fost obligați să înceteze prelucrarea datelor personale sau numai a anumitor date, să șteargă datele personale prelucrate ilegal, iar în una din situații s-a dispus interdicția temporară și suspendarea provizorie a prelucrării datelor personale.

În contextul procesului de pregătire a aderării României la spațiul Schengen, în cursul anului 2008 au fost efectuate investigații la inspectoratele județene de poliție, la inspectoratele județene de poliție de frontieră și la structuri de specialitate aflate în subordinea Ministerului Internelor și Reformei Administrative, urmărindu-se verificarea condițiilor de prelucrare a datelor cu caracter personal de către operatori și a respectării drepturilor persoanelor vizate, din perspectiva Legii nr. 677/2001 și a acquis-ului Schengen.

O atenție deosebită a fost acordată manifestărilor dedicate Zilei Europene a Protecției Datelor, sărbătorită pe data de 28 Ianuarie 2008. Participarea largă de care s-au bucurat dezbaterile organizate și interesul pregnant al mass-mediei care a reflectat amply domeniul protecției datelor ne-au îndreptățit să concluzionăm că manifestările și-au atins scopul.

Intensificarea colaborării cu mediul universitar s-a concretizat în participarea activă a instituției noastre la conferințele internaționale organizate de diferite universități de stat și private din țară, în cadrul cărora au fost abordate anumite tematici cu interferență asupra domeniul protecției datelor personale.

Elementul de noutate survenit în acest an este acela al extinderii competențelor de control ale Autorității naționale de supraveghere, consacrate legislativ prin Legea nr. 298/2008 privind reținerea datelor generate sau prelucrate de furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului sau de rețele publice de comunicații, adoptată în aplicarea Directivei 2006/24 EC.

În contextul lărgirii competențelor, Autoritatea națională de supraveghere se confruntă cu o problemă reală, aceea a personalului insuficient și a lipsei birourilor teritoriale, care ar fi fost de natură să asigure posibilitatea intervenirii rapide în cazul plângerilor și sesizărilor primite de la persoanele fizice.

Instituția noastră funcționează cu același personal din anul 2006, deși au intervenit noi exigențe în contextul aderării României la spațiul Schengen și a dobândit noi competențe.

Sperăm ca acest document să constituie un prilej de reflecție cu privire la dificultățile existente în asigurarea respectării dreptului la viață privată și la pericolele ce pot afecta relațiile din sfera privată a persoanei.

Georgeta Basarabescu,
Președinte

CAPITOLUL AL VII-LEA: COMUNICARE ȘI RELAȚII PUBLICE

Secțiunea 1: Activitatea de comunicare și relații publice.....p. 75

Secțiunea a 2-a: Relația cu mass-media.....p. 77

CAPITOLUL AL VIII-LEA: RESURSE MATERIALE CONSUMATE ȘI ASPECTE

REFERITOARE LA BUGETUL PE ANUL 2008.....p. 79

ANEXA 1.....p. 81

ANEXA 2p. 91

CAPITOLUL I

PREZENTARE GENERALĂ

La originea reglementării dreptului la viață privată și a unui sistem adecvat de protecție a datelor personale a stat nevoia fiecărei persoane de a stabili ce poate dezvălui din informațiile care o privesc – valoare protejată într-o societate liberă.

Începând cu Declarația Universală a Drepturilor Omului din 1948 (art. 12), continuând cu Convenția Europeană pentru Protecția Drepturilor Omului din 1950 (art. 8) și cu Pactul Internațional cu privire la drepturile Civile și Politice din 1966 (art. 17), dreptul la viață privată s-a consacrat ca drept fundamental în importante documente internaționale, regionale și europene.

La nivel european, recunoașterea dreptului la viață privată s-a realizat prin reglementările emise de Consiliul Europei¹ și Comisia Europeană², expresie a preocupărilor de creare a unei poziții comune în contextul unei preocupări crescânde pentru protecția vieții private.

Ca efect, reglementările interne privind protecția datelor în țările europene au evoluat într-un cadru legal dinamic, accentul punându-se pe protecția vieții private și a datelor personale, considerate componente esențiale a protejării persoanei fizice.

În România, dreptul la viață intimă, familială și privată este garantat prin Constituție.

Legea nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date constituie Legea națională cadru de transpunere a reglementării comunitare în domeniul protecției datelor personale - Directiva 95/46/EC.

Prin acest act normativ și prin Legea nr. 102/2005 cu privire la organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal (denumită în continuare *Autoritatea de supraveghere*) s-a conferit Autorității de supraveghere independență deplină și atribuții de control, de consultare, reglementare și informare publică, în concordanță cu documentele comunitare.

În plan național, Autoritatea de supraveghere a urmărit în mod constant corelarea practicii cu aceea a celorlalte autorități independente de supraveghere și control, axată pe dezbaterăa unor probleme stringente ale lumii actuale, cu incidență și asupra dreptului la viață privată.

În anul 2008, activitatea Autorității de supraveghere, stabilită în strategia pe termen mediu, s-a concentrat pe două direcții principale de acțiune:

¹ Convenția nr. 108 pentru protejarea persoanelor față de prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, adoptată la Strasbourg la 28 ianuarie 1981.

² Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, Directiva 2002/58/EC a Parlamentului European și a Consiliului privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice

- efectuarea de investigații în scopul asigurării implementării corecte a legislației privind protecția datelor,

- adoptarea măsurilor necesare în vederea pregătirii pentru aderarea la spațiul Schengen.

Astfel, în contextul unei efervescente evidente a mediului de afaceri din România, înregistrată pe fondul expansiunii relațiilor economice la nivelul Comunității europene și la nivel internațional, Autoritatea de supraveghere și-a concentrat acțiunile de control în sectorul privat care angrenează un volum considerabil al prelucrărilor de date personale.

Dacă în anul 2007 investigațiile tematice au vizat domeniul serviciilor de plasare și selecție forță de muncă, recuperare creanțe, agenții de turism, în anul 2008 acestea au avut ca obiect prelucrările de date efectuate de operatorii care desfășoară activități financiar-bancare, de comerț on-line și utilizează sisteme de supraveghere video.

Perspectiva desfășurării vizitei de evaluare Schengen, în prima parte a anului 2009, în domeniul protecției datelor a condus la stabilirea unui plan general de acțiune pentru perioada 2008-2009, bazat pe două componente principale: informarea persoanelor vizate și efectuarea de investigații la operatorii din sectorul public, cu competențe în domeniul cooperării polițienești și al acordării vizelor.

Experiența dobândită ca autoritate de supraveghere într-un stat membru al Uniunii Europene, precum și necesitatea întăririi capacității instituționale în vederea aderării la spațiul Schengen au determinat Autoritatea de supraveghere să se pronunțe în favoarea unei propuneri legislative de modificare și completare a Legii nr.102/2005, inițiată în cursul anului 2008. Propunerea legislativă respectivă urmărea consolidarea statutului personalului Autorității de supraveghere, mărirea numărului de personal corespunzător cerințelor actuale și de perspectivă, precum și înființarea de birouri teritoriale.

Întărirea capacității administrative a Autorității de supraveghere este cu atât mai necesară cu cât prin Legea nr. 298/2008 privind reținerea datelor generate sau prelucrate de furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului sau de rețele publice de comunicații, precum și pentru modificarea Legii nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, s-au extins competențe de control ale Autorității de supraveghere.

Raportat la personalul existent bine pregătit și care a depus eforturi pentru asigurarea desfășurării în condiții adecvate a activității, pe fondul creșterii semnificative a volumului de lucrări în anul 2008, Autoritatea de supraveghere a continuat pregătirea personalului, cu sprijinul Universității Lucian Blaga din Sibiu, Universității Constantin Brâncuși din Târgu Jiu și Universității Hyperion din București, beneficiind și de suportul autorităților din celelalte țări europene.

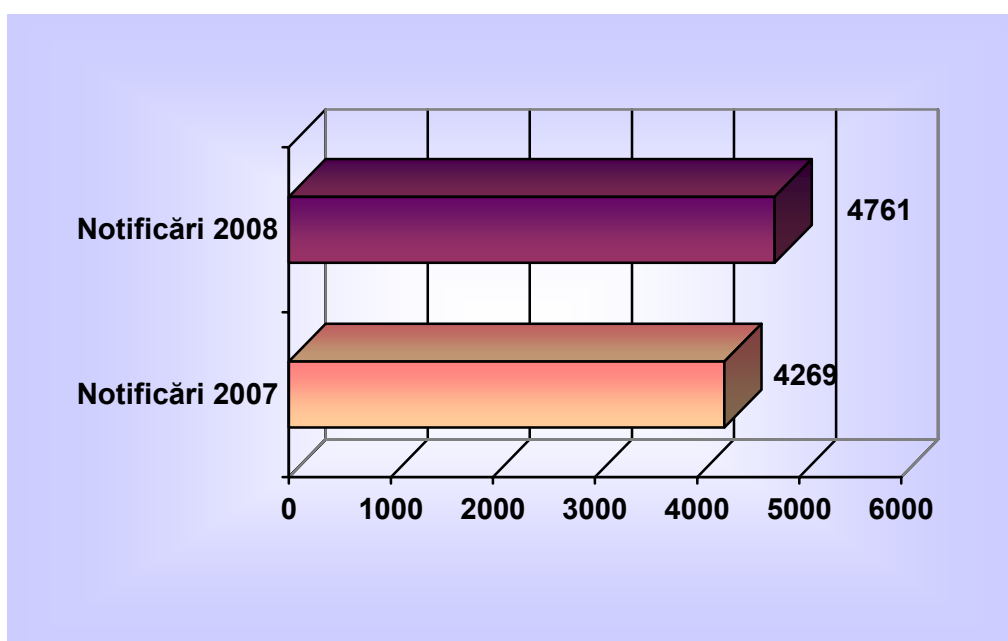
CAPITOLUL al II-lea

ACTIVITATEA DE SUPRAVEGHERE

Secțiunea 1: Activitatea de înregistrare a prelucrărilor de date

1.1. Înregistrarea notificărilor

În perioada 1 ianuarie 2008 – 31 decembrie 2008, Autoritatea de supraveghere a înregistrat un număr de 4761 de notificări.

Ca și în anul precedent, în cursul anului 2008, transmiterea notificărilor s-a realizat on-line, prin poștă sau prin depunere la sediu a formularului pe suport de hârtie.

Începând cu luna octombrie a anului 2008, operatorii au fost îndrumați să utilizeze cu prioritate modalitatea de notificare on-line, benefică atât pentru operator, oriunde ar fi situat pe teritoriul țării, cât și pentru Autoritatea de supraveghere. În plus, dovada depunerii notificării este obținută într-un mod foarte rapid, reducându-se astfel durata necesară transmiterii prin poștă a acesteia. De asemenea, de la această dată, există posibilitatea consultării pe site-ul autorității a *registrlui on-line* privind prelucrările notificate de operatori.

Urmare a notificărilor depuse în cursul anului 2008, a crescut numărul operatorilor reprezentând birouri ale executorilor judecătorești, case de ajutor reciproc, precum și agenții județene pentru ocuparea forței de muncă.

Totodată, se remarcă o creștere a numărului operatorilor care utilizează tehnici de supraveghere video (inspectoratele județene de poliție, poliția de frontieră, instituțiile de învățământ, operatorii din domeniu financiar - bancar, agenți economici etc.).

Astfel, un număr semnificativ de operatori din sectorul poliției au notificat prelucrarea datelor privind constatarea săvârșirii de contravenții în legătură cu monitorizarea traficului rutier, efectuată prin împuterniciți.

Față de această situație, Autoritatea de supraveghere a apreciat necesară instituirea, de către inspectoratele județene de poliție, a unor garanții adecvate pentru respectarea drepturilor persoanelor vizate pentru evitarea prelucrării excesive a datelor cu caracter personal.

Spre deosebire de anii anteriori, operatorii au identificat corect *scopurile prelucrării, categoriile de persoane vizate, categoriile de date prelucrate și categoriile de destinatari*, motiv ce îndreptățește autoritatea de supraveghere să concluzioneze că obiectivele sale, stabilite pe termen scurt și mediu, au prins contur în conștiința publică.

Se remarcă schimbarea atitudinii operatorilor față de respectarea legislației specifice domeniului protecției datelor personale, manifestarea interesului crescut pentru notificarea prelucrărilor de date cu caracter personal, buna înțelegere a conținutului noțiunilor din formularul de notificare, conștientizarea necesității realizării informării persoanelor vizate asupra drepturilor acestora în temeiul art. 12 – 18 din Legea nr. 677/2001, a respectării principiului „consimțământului persoanei vizate”, ca o garanție a îndeplinirii condițiilor de legitimitate a prelucrărilor de date cu caracter personal.

Pe de altă parte, se constată și în prezent menținerea confuziei asupra termenilor de „operator” - „reprezentant” - „împuternicit”, definiți în art. 3 lit. e) și f) din Legea nr. 677/2001 și, prin urmare, completarea necorespunzătoare a unor secțiuni din formularul de notificare. Această confuzie s-a manifestat, în special, în rândul entităților care își desfășoară activitatea în domeniul acordării creditelor, asigurărilor și reasigurărilor.

De asemenea, s-au constatat deficiențe în completarea formularului de notificare, unii operatori necunoscând situațiile în care legislația aplicabilă permite completarea formularului de notificare în formă simplificată.

Au fost observate unele neajunsuri datorate necorelării corecte a scopurilor prelucrărilor efectuate și stabilirii unor perioade de stocare a datelor mai mari decât durata necesară realizării scopurilor pentru care acestea au fost colectate.

Din analiza documentelor transmise de operatori, cu ocazia organizării de campanii promoționale cu acordare de premii, s-a constatat că persoana vizată este obligată prin participarea la concurs, să accepte ca numele, adresa și imaginea să poată fi făcute publice, deși potrivit Ordonanței Guvernului nr. 99/2000 privind comercializarea produselor și serviciilor de piață, organizatorul unei loterii publicitare are obligația de a face publice doar numele câștigătorilor și premiile acordate.

De asemenea, s-a constatat că, prin participarea la loterii publicitare, persoana vizată este obligată să furnizeze și date cu caracter personal care sunt excesive prin raportare la scopul prelucrării (ex: codul numeric personal, seria și numărul actului de identitate, starea civilă, numărul de copii și datele de naștere ale acestora, profesia soției/soțului) .

Față de aceste situații, autoritatea de supraveghere a solicitat operatorilor ca, în desfășurarea campaniilor promoționale, să respecte prevederile art. 4 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 677/2001, ale Deciziei nr. 187 din 3 aprilie 2006 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual și ale Ordonanței Guvernului nr. 99/2000.

Ca răspuns pozitiv la solicitările Autorității de supraveghere privind respectarea principiilor stabilite de art. 4 din Legea nr. 677/2001, în special cel al proporționalității scopului, majoritatea operatorilor în cauză a redus numărul datelor prelucrate, rezumându-se la datele strict necesare îndeplinirii scopului.

Având în vedere aspectele constatate în activitatea de înregistrare a notificărilor, importanța standardizării și simplificării procedurilor de notificare a Autorității de Supraveghere, precum și necesitatea adoptării unor metode cât mai puțin costisitoare pentru punerea în practică a acestora, în vederea evitării formalităților administrative excesive, Autoritatea de supraveghere a emis Decizia nr. 95/2008 privind stabilirea unui formular tipizat al notificărilor prevăzute de Legea nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date.

1.2. Analiza rapoartelor anuale ale autorităților publice

Rapoartele anuale ale autorităților publice privind activitatea în domeniul prelucrării datelor cu caracter personal se prezintă autorității de supraveghere în temeiul art. 21 alin. 3 lit. j) din Legea nr. 677/2001. În anul 2008 a fost primit de la aceste autorități publice un număr semnificativ crescut de rapoarte față de anul anterior.

Secțiunea a 2 -a: Transferul datelor cu caracter personal în străinătate

2.1. Reglementarea domeniului

În acord cu principiile comunitare prevăzute la art. 25 și art. 26 din Directiva 95/46/CE, problematica transferului în străinătate al datelor cu caracter personal a fost transpusă în art. 29-30 din Legea nr. 677/2001.

Astfel, art. 29 din Legea nr. 677/2001 stabilește principiul conform căruia transferul poate fi efectuat numai în condițiile în care statul către care se intenționează transferul datelor (statul de destinație) asigură un nivel de protecție adecvat.

Nivelul de protecție a datelor cu caracter personal este considerat drept adecvat în statele membre ale Uniunii Europene, respectiv în statele din zona economică europeană, și anume Islanda, Liechtenstein și Norvegia, precum și în statele cărora Comisia Europeană le-a recunoscut prin decizie un nivel de protecție adecvat. Astfel, prin decizii emise în baza art. 25 alin. (6) din Directiva 95/46/EC, Comisia Europeană a recunoscut un nivel de protecție adecvat al datelor cu caracter personal în Argentina, Canada, Elveția, Guernsey, Insula Man, Statele Unite ale Americii (în situațiile în care operatorul din SUA, destinat al datelor transferate din Uniunea Europeană, a aderat la Principiile Safe Harbor²) și Jersey.

Deciziile Comisiei Europene menționate mai sus au fost implementate în România prin decizii ale președintelui Autorității de supraveghere³.

Cu toate acestea, având în vedere faptul că transferul datelor se efectuează în multe state din afara Uniunii Europene (state terțe conform terminologiei din Directiva 95/46/CE) care nu asigură datelor cu caracter personal un nivel de protecție adecvat cu cel oferit în spațiul comunitar, operatorii trebuie să asigure unele condiții specifice care să permită respectarea drepturilor persoanelor ale căror date sunt prelucrate, respectiv transferate.

În acest context, atunci când statul de destinație nu asigură un nivel de protecție adecvat, art. 29 alin. (4) din lege prevede posibilitatea adoptării unor măsuri de natură contractuală de către

² În Statele Unite ale Americii sunt aplicabile *Principiile de protecție a vieții private Safe Harbor și Întrebările Frecvente* emise de Departamentul de Comerț al SUA, la 21 iulie 2000, principii care asigură un nivel de protecție adecvat în cazul operatorilor stabiliți în SUA, către care se efectuează transferul de date personale, dacă acești operatori aderă în mod expres la aceste principii și sunt supuși jurisdicției Camerei Federale de Comerț sau Departamentului de Transport al SUA. Uniunea Europeană a recunoscut că aceste principii asigură un nivel de protecție adecvat al datelor personale, prin Decizia Comisiei Europene 2000/520/EC.

³ Decizia nr. 172 din 11 decembrie 2006 privind recunoașterea unui nivel de protecție adecvat a datelor cu caracter personal în Argentina a transpus Decizia Comisiei Europene nr. 2003/490/CE. Decizia nr. 176 din 15 decembrie 2006 privind recunoașterea unui nivel de protecție adecvat a datelor cu caracter personal în Insula Man a transpus Decizia Comisiei Europene nr. 2004/411/CE. Decizia nr. 173 din 12 decembrie 2006 privind recunoașterea unui nivel de protecție adecvat a datelor cu caracter personal, asigurat de Legea canadiană din 13 aprilie 2000 cu privire la protecția informațiilor personale și documentele electronice a transpus Decizia Comisiei Europene nr. 2002/2/CE. Decizia nr. 174 din 13 decembrie 2006 privind recunoașterea unui nivel de protecție adecvat a datelor cu caracter personal în Elveția a transpus Decizia Comisiei Europene nr. 2000/518/CE. Decizia nr. 175 din 14 decembrie 2006 privind recunoașterea unui nivel de protecție adecvat a datelor cu caracter personal în Guernsey a transpus Decizia Comisiei Europene nr. 2003/821/CE. Decizia nr. 90/2008 a transpus Decizia Comisiei Europene nr. 2008/393/CE.

operator, prin care acesta oferă garanții suficiente cu privire la protecția drepturilor fundamentale ale persoanelor.

Clauzele contractuale standard reprezintă un mijloc important de asigurare a protecției datelor transferate din statele Uniunii Europene. Prin deciziile Comisiei Europene s-au stabilit trei categorii model de clauze care reglementează transferul către operatori sau împuterniciți din state terțe. În România, aceste contracte sunt analizate prin raportare la prevederile Ordinului nr. 6/2003 privind stabilirea Clauzelor contractuale standard în cazul transferurilor de date cu caracter personal către un operator stabilit într-un stat a cărui legislație nu prevede un nivel de protecție cel puțin egal cu cel oferit de legea română sau la Decizia Președintelui Autorității de Supraveghere nr. 167/2006 privind aprobarea Clauzelor contractuale standard în cazul transferurilor de date cu caracter personal către un împuternicit stabilit într-un stat a cărui legislație nu prevede un nivel de protecție cel puțin egal cu cel oferit de legea română.

2.2. Notificarea și autorizarea transferului de date cu caracter personal în străinătate

2.2.1. Notificarea transferului

Legea nr. 677/2001 stabilește regula potrivit căreia transferul datelor în străinătate va face obiectul unei notificări prealabile a Autorității de supraveghere. Notificarea transferului datelor în străinătate a fost exceptată în mai puține cazuri decât la prelucrarea datelor pe teritoriul României, datorită riscurilor pe care le presupune transferul datelor pentru persoana vizată.

Ca element specific transferului datelor, Legea nr. 677/2001 prevede că, în cazul în care operatorul nu este situat în România, dar utilizează mijloace de orice natură situate pe teritoriul României în activitatea sa de prelucrare a datelor, își va desemna un reprezentant, care trebuie să fie o persoană situată pe teritoriul țării noastre.

În acest context, este de menționat că, ulterior dobândirii de către România a calității de membru cu drepturi depline al Uniunii Europene, condițiile în care se desemnează un reprezentant au suferit modificări, având în vedere prevederile art. 148 alin. (2) din Constituția României și principiul priorității dreptului comunitar statuat de Curtea de Justiție a Comunităților Europene. Astfel, urmează să își desemneze un reprezentant în România doar operatorul care nu este situat pe teritoriul Comunității.

O altă situație este aceea în care o altă persoană fizică sau juridică, de drept public sau de drept privat, prelucrează datele cu caracter personal pe seama operatorului, potrivit art. 3 lit. f) din Legea nr. 677/2001, caz în care are calitatea de *persoana împuternicită*. În acest sens, Directiva 95/46/CE definește împuternicitul ca fiind orice alt organism care prelucrează datele pe seama operatorului.

Având în vedere statutul României de membru cu drepturi depline al Uniunii Europene, dispozițiile constituționale ale art. 148 și aplicarea principiului priorității dreptului comunitar statuat de Curtea de Justiție a CE, precizăm că poate avea calitatea de persoană împuternicită orice entitate, necondiționat de existența personalității juridice. Din aceleași considerente, calitatea de operator o poate avea orice persoană care stabilește scopul și mijloacele de prelucrare a datelor cu caracter personal.

2.2.2. Autorizarea transferului

În urma aderării României la Uniunea Europeană, este garantată libera circulație a datelor personale în spațiul economic european, fapt pentru care nu mai este necesară autorizarea transferului de date către statele membre ale Uniunii Europene și din Zona Economică Europeană.

În vederea reglementării acestei situații, a fost emisă Decizia nr. 28/2007 privind transferurile de date către alte state. Astfel, în cazul transmiterii datelor în statele membre ale Uniunii Europene, în statele din zona economică europeană, respectiv Islanda, Liechtenstein și Norvegia, precum și în statele cărora Comisia Europeană le-a recunoscut prin decizie un nivel de protecție adecvat, este suficientă notificarea autorității de supraveghere, nefiind necesară autorizarea acestora.

De asemenea, transferurile de date cu caracter personal către alte state decât cele menționate anterior, efectuate în baza art. 30 din Legea nr. 677/2001, vor face obiectul unei notificări prealabile, dar fără emiterea unei autorizații din partea autorității de supraveghere.

Transferul de date către un stat terț se notifică și se autorizează în cazul în care este efectuat în baza unui contract care conține garanții suficiente cu privire la protecția drepturilor fundamentale ale persoanelor, conform art. 29 alin. (4) din Legea nr. 677/2001.

În anul 2008, au fost emise un număr de șapte autorizații de transfer în baza unor contracte cu clauze standard, dintre care două pentru transferul de date cu caracter personal către un operator stabilit într-un stat terț, iar cinci pentru transferul de date cu caracter personal către un împuternicit stabilit într-un stat terț.

Dintre acestea, cinci transferuri au fost efectuate către operatori/împuterniciți care au sediile stabilite în SUA și nu au aderat la Principiile Safe Harbor.

CAPITOLUL al III-lea

ACTIVITATEA DE CONTROL

Secțiunea 1: Prezentare generală

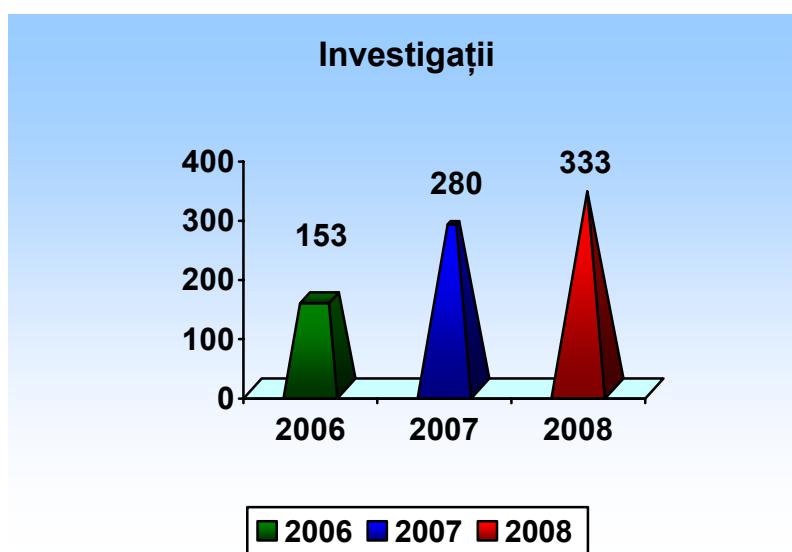
În contextul prelucrărilor de date personale, unul dintre obiectivele stabilite în strategia autorității de supraveghere constă în creșterea nivelului de conștientizare a obligațiilor operatorilor de date și a drepturilor persoanelor vizate, inclusiv prin intensificarea numărului controalelor și aplicarea de sancțiuni pecuniare celor care nu respectă drepturile persoanelor ale căror date personale sunt prelucrate.

Activitatea de control desfășurată în anul 2008, deși a fost afectată datorită restricțiilor bugetare privind cheltuielile legate de deplasări, s-a axat atât pe efectuarea investigațiilor rezultate din planificarea anuală, cât și pe verificarea aspectelor privind posibile prelucrări ilegale de date personale, rezultate din plângerile și sesizările adresate Autorității de supraveghere.

În acest sens, trebuie subliniat faptul că numărul plângerilor a crescut exponențial, o mare parte dintre acestea ridicând probleme complexe care au necesitat efectuarea de investigații suplimentare.

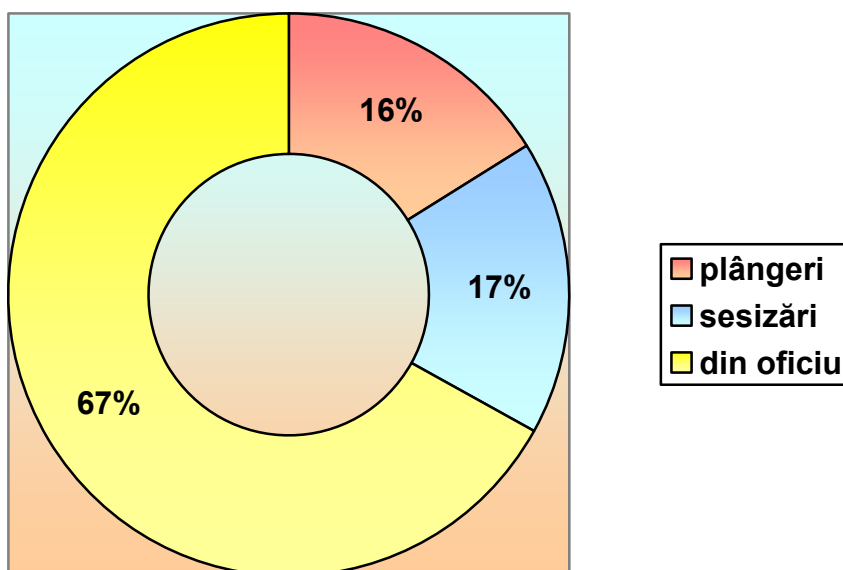
Totodată, multe dintre sesizările primite din partea altor autorități publice au vizat încălcări ale Legii nr. 677/2001 ca urmare a constituirii și tranzacționării ilegale a bazelor de date cu caracter personal, cazuri în care, de asemenea, Autoritatea de supraveghere și-a sporit eforturile de investigare a aspectelor semnalate.

În cursul anului 2008, au fost efectuate un număr de 333 *investigații* și 2 *controale prealabile*.

Din cele 333 investigații, un număr de 222 au fost efectuate din oficiu, iar 111 ca urmare a primirii spre soluționare a unor plângeri (54) și sesizări (57). De asemenea, din cele 333 investigații, 34 au fost efectuate în scris.

STATISTICA INVESTIGAȚIILOR ÎN FUNCȚIE DE SURSA

În urma investigațiilor, au fost aplicate sancțiuni contravenționale constând în avertismente (73) și amenzi (78). Cuantumul total al amenzilor aplicate în 2008 este de 84.000 lei (RON).

În conformitate cu prevederile art. 21 alin. (3) lit. d) din Legea nr. 677/2001 și ale art. 3 alin. (5) din Legea nr. 102/2005, în cazurile în care s-a constatat încălcarea dispozițiilor Legii nr. 677/2001, în funcție de împrejurări, s-au dispus, pe lângă sancțiunile contravenționale, și unele măsuri specifice obligatorii, prin decizia președintelui Autorității de Supraveghere. În baza constatărilor rezultate din investigații, s-au adresat operatorilor 14 decizii, 2 instrucțiuni obligatorii și 9 recomandări.

Din cele 14 decizii, 12 au fost emise în urma efectuării de investigații și 2 în urma efectuării de controale prealabile.

Operatorii care nu au respectat principiile de protecție a datelor sau drepturile persoanelor vizate au fost obligați să înceteze prelucrarea datelor personale sau numai a anumitor date (în 7 cazuri), să șteargă datele personale prelucrate ilegal (în 10 cazuri).

Totodată, două situații s-a dispus suspendarea provizorie a prelucrării datelor personale.

În conformitate cu art. 23 din Legea nr. 677/2001, modificată și completată și cu Decizia nr. 89/2006 privind stabilirea categoriilor de operațiuni de prelucrare a datelor cu caracter personal susceptibile de a prezenta riscuri speciale pentru drepturile și libertățile persoanelor, în funcție de declarațiile din formularul de notificare transmise de operatori, s-a dispus în două cazuri efectuarea de controale prealabile.

Scopurile declarate în notificări se refereau la prelucrarea datelor privind starea de sănătate într-o fișă unică medicală organizată în urma colectării datelor prin Internet și respectiv colectarea prin Internet a datelor sensibile prevăzute la art. 7 din Legea nr. 677/2001, în scop de reclamă, marketing și publicitate.

În urma efectuării acestor controale prealabile, s-au emis decizii prin care s-a dispus că operatorii pot să înceapă prelucrarea datelor cu caracter personal numai după ce vor face dovada îndeplinirii următoarelor condiții: efectuarea informării persoanelor vizate în privința drepturilor prevăzute de Legea nr. 677/2001 și transmiterea notificării sau completarea/modificarea acesteia, conform celor recomandate prin procesul-verbal de constatare și sancționare de către reprezentanții Autorității de supraveghere.

De asemenea, în cel de-al doilea caz, s-a constatat că, în fapt, operatorul a interpretat în mod eronat secțiunile prevăzute în formularul de notificare, declarând mai multe date decât cele pe care intenționa efectiv să le colecteze și ulterior, să le prelucreze.

Investigațiile în domeniul cooperării polițienești și al acordării vizelor vor fi prezentate la Capitolul IV.

Secțiunea a 2-a: Investigații tematice, conform planificării anuale

Majoritatea investigațiilor din oficiu au urmărit realizarea *planului anual* alcătuit pe baza unor teme desprinse din practica autorității, în domenii în care se constatase în perioada anterioară o aplicare neadecvată a Legii nr. 677/2001, precum și depunerea unui număr redus de notificări.

Astfel, în realizarea planului anual de investigații pentru anul 2008, s-au avut în vedere patru domenii importante:

- *SWIFT* – prelucrarea datelor personale efectuată de către instituțiile financiar-bancare care utilizează serviciile SWIFT;
- *Centre de întreținere și sănătate* – prelucrarea datelor personale realizată în domeniul serviciilor de întreținere corporală și sănătate;
- *Comerț on-line* – prelucrarea datelor personale realizată în cadrul comerțului efectuat prin intermediul internetului;
- *Supraveghere video* – prelucrarea datelor cu caracter personal, respectiv a imaginii, prin mijloace de supraveghere video.

În cursul primului trimestru al anului 2008, ca urmare a investigațiilor efectuate în anul 2007, a apărut necesitatea efectuării unor investigații tematice, în afara planului anual aprobat, în următoarele domenii:

- *Programul național privind evaluarea stării de sănătate a populației în asistența medicală primară* – prelucrarea datelor personale ale populației în cadrul acestui program și
- *Sistemul de Clasificare pe Grupe de Diagnostic (DRG)* – prelucrarea datelor personale ale pacienților.

În urma investigațiilor efectuate, s-a constatat creșterea semnificativă a notificărilor primite din partea operatorilor care își desfășoară activitatea în domeniile care au făcut obiectul investigațiilor.

2.1 SWIFT

În cadrul investigațiilor planificate anual, s-a stabilit necesitatea efectuării unor investigații din oficiu, ca urmare a problematicii abordate de Grupul de Lucru Art. 29, respectiv controlul prelucrărilor de date cu caracter personal în sistemul de tranzacții financiare internaționale SWIFT.

SWIFT (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication) este o companie de drept privat belgiană, înființată în 1973, care oferă clienților săi din domeniul financiar-bancar un sistem securizat și standardizat de mesagerie, utilizat pentru a facilita o serie de servicii financiare.

Prin urmare, majoritatea transferurilor bancare internaționale este efectuată prin intermediul acestei companii, ale cărei servicii au devenit indispensabile pentru părțile implicate în astfel de tranzacții.

Utilizarea serviciilor acordate prin programul SWIFT presupune un transfer de date personale de pe teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene (inclusiv al României) către centrele operaționale ale SWIFT din SUA, Belgia sau Olanda.

După cum a fost relatat pe larg și în rapoartele anterioare din 2006 și 2007, autoritățile europene de supraveghere s-au pronunțat cu privire la problematica SWIFT prin intermediul unei Opinii a Grupului de Lucru Art. 29 (organ consultativ format din reprezentanți ai autorităților de supraveghere din statele membre ale UE, înființat pe lângă Comisia Europeană). Astfel, în Opinia nr. 10/2006, Grupul de Lucru a subliniat, printre altele, că nici SWIFT, nici instituțiile financiare din UE nu au informat persoanele vizate cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal, în special cu privire la transferul acestora către SUA și că măsurile de securitate limitate adoptate de SWIFT nu pot înlocui supravegherea independentă care ar fi putut fi asigurată de către autoritățile de supraveghere.

În același sens, Autoritatea de supraveghere a inițiat, încă din 2006, o serie de reuniuni cu reprezentanți ai Asociației Române a Băncilor, precum și cu cei ai instituțiilor financiar-bancare, membre ale ARB, în vederea încetării oricăror acțiuni care încalcă prevederile legale privind protecția datelor cu caracter personal.

Totodată, în anul 2007, Autoritatea de supraveghere a transmis Asociației Române a Băncilor elementele determinante ale unei informări adecvate, stabilite în conformitate cu Opinia nr. 10/2006 a Grupului de Lucru Art. 29, pe care instituțiile bancare ce utilizează servicii SWIFT ar trebui să le comunice clienților lor.

În continuarea demersurilor sale de monitorizare și control stabilite în baza Legii nr. 677/2001, Autoritatea de supraveghere a urmărit modul de respectare de către instituțiile financiare a obligațiilor ce le revin privind transferul datelor în tranzacțiile SWIFT către SUA și a verificat, la începutul anului 2008, îndeplinirea obligației acestora de informare a persoanelor vizate.

Din investigațiile efectuate, s-a constatat că transmiterea datelor către centrele operaționale SWIFT se face în baza unui contract cadru încheiat de fiecare participant cu SWIFT, contract care are aceleași clauze pentru toți participanții, astfel încât s-a constatat o practică unitară în ceea ce privește modul de prelucrare a datelor cu caracter personal, prin transmiterea acestora către centrele operaționale SWIFT.

În ceea ce privește informarea persoanelor vizate cu privire la transferul datelor prin SWIFT, băncile utilizează, ca modalități, afișarea la sediile sucursalelor și pe site-ul propriu a notelor de informare care conțin informații asupra faptului că SWIFT poate furniza autorităților din SUA, la solicitarea acestora, acces la datele personale aferente tranzacțiilor efectuate prin SWIFT, după 11

septembrie 2001. În nota de informare se mai precizează că Departamentul de Finanțe al SUA poate solicita acces la datele personale ale clienților băncilor, stocate în centrul operațional SWIFT cu scop exclusiv de luptă contra terorismului, acestea fiind stocate numai pe perioada de timp necesară realizării acestui scop și păstrate în mediu securizat.

Din verificările efectuate a reieșit faptul că o parte dintre operatorii controlați nu notificaseră prelucrările de date personale pe care le efectuau în acest scop, iar unele instituții financiar-bancare nu realizau o informare corespunzătoare art. 12 din Legea nr. 677/2001, fapt pentru care s-a solicitat acestora remedierea deficiențelor constatate.

Operatorii au dat curs recomandărilor Autorității de supraveghere.

2.2. Programul național privind evaluarea stării de sănătate a populației în asistența medicală primară

Autoritatea de supraveghere a fost sesizată în cursul anului 2007, în legătură cu posibile nereguli referitoare la modul în care se desfășoară prelucrarea datelor cu caracter personal în cadrul Programului Național privind Evaluarea Stării de Sănătate a Populației în Asistența Medicală Primară (denumit în continuare *PROGRAMUL*), inițiat de Ministerul Sănătății Publice.

Conform Ordinului nr. 994/2007 al Ministrului sănătății publice și al Președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate privind aprobarea Normelor Metodologice pentru realizarea și raportarea activităților specifice din cadrul Programului Național privind Evaluarea Stării de Sănătate a Populației în asistența medicală primară, modificat și completat, *PROGRAMUL* a început la data de 1 iulie 2007.

Obiectivele *PROGRAMULUI* sunt următoarele: evaluarea stării de sănătate a populației și a factorilor de risc, în vederea păstrării și promovării sănătății, precum și a prevenirii îmbolnăvirilor și complicațiilor acestora, cunoașterea ponderii factorilor de risc pentru bolile cu impact major asupra sănătății populației, îmbunătățirea stării de sănătate a populației prin creșterea accesului populației la servicii de asistență medicală preventivă și creșterea speranței de viață, efectuarea de screening clinico-biologic, în vederea depistării precoce a afecțiunilor oncologice, cardiovasculare, neurologice și altele, în funcție de factorii de risc identificați în urma activității de evaluare a stării de sănătate a populației.

În urma investigațiilor efectuate în cursul anului 2007, ale căror constatări au fost prezentate în detaliu în raportul de activitate din 2007, Autoritatea de supraveghere a transmis Ministerului Sănătății Publice *instrucțiuni obligatorii* privind:

a) completarea, respectiv modificarea notificării cu informațiile ce rezultă din aplicarea Ordinului nr. 994/2007, cu privire la: persoane împuternicite, categorii de date cu caracter personal,

data estimată pentru încheierea operațiunilor de prelucrare, destinația ulterioară a datelor prelucrate, descrierea măsurilor de securitate a prelucrărilor de date;

b) informarea medicilor implicați în program și a cetățenilor cu privire la destinatarii datelor și la faptul că refuzul cetățenilor de a furniza informațiile solicitate prin riscograma individuală, aprobată prin Ordinul nr. 994/2007, nu atrage nicio consecință;

c) stabilirea modalităților concrete în care pot fi exercitate drepturile de acces, intervenție și opoziție de către persoanele vizate, în relația cu Ministerul Sănătății Publice și casele de asigurări de sănătate;

d) respectarea cerințelor minime de securitate a prelucrărilor de date cu caracter personal, prevăzute de Ordinul nr. 52/2002 privind aprobarea Cerințelor minime de securitate a prelucrărilor de date cu caracter personal, care dispune atribuirea codurilor de identificare, însoțite de metode de autentificare, prin eliminarea posibilității ca aplicația informatică pusă la dispoziție de către Ministerul Sănătății Publice să se poată accesa pe baza codului numeric personal al medicului de familie.

Totodată, în vederea aplicării acestor instrucțiuni obligatorii, s-a recomandat Ministerului Sănătății Publice modificarea unora dintre dispozițiile Ordinului nr. 994/2007.

În cursul anului 2008, autoritatea de supraveghere a continuat să monitorizeze modul în care Ministerul Sănătății Publice a dat curs instrucțiunilor și recomandărilor adresate în vederea respectării dispozițiilor Legii nr. 677/2001. Astfel, în luna februarie 2008, a fost organizată o întâlnire cu principalii factori implicați în desfășurarea *PROGRAMULUI*, respectiv cu reprezentanți ai Ministerului Sănătății Publice și ai Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, pentru a clarifica aspectele legate de calitatea de persoană împuternicită a CNAS în cadrul *PROGRAMULUI*, de rolul ce revine acesteia în prelucrarea datelor personale și asigurarea dreptului de informare a persoanelor vizate, precum și de necesitatea prelucrării unor date personale actualizate.

Ulterior, Autoritatea de supraveghere a efectuat o serie de investigații, care au relevat unele disfuncționalități din perspectiva aplicării Legii nr. 677/2001.

Investigațiile din 2008 au avut loc și la entități implicate în desfășurarea *PROGRAMULUI*: autorități de sănătate publice județene (denumite în continuare *ANPJ*), case de asigurări de sănătate județene (denumite în continuare *CASJ*), furnizori de servicii medicale.

Conform Ordinului nr. 994 din iulie 2007 și a Normelor Metodologice din 4 iunie 2007 pentru realizarea și raportarea activităților specifice din cadrul programului național privind evaluarea stării de sănătate a populației în asistența medicală primară, *casele de asigurări de sănătate* au responsabilități inclusiv în elaborarea, implementarea și monitorizarea programului.

În acest scop, casele de asigurări de sănătate încheie contracte pentru derularea programului cu furnizorii din asistența medicală primară și cu furnizorii de servicii medicale paraclinice,

verifică, după primirea documentelor de la medicii de familie și de la serviciile medicale paraclinice, concordanța CNP - urilor cuprinse în borderourile centralizatoare cu CNP - urile prevăzute în taloanele securizate înaintate de către furnizorii de servicii medicale, respectiv concordanța investigațiilor paraclinice recomandate de către medicul de familie.

Medicii de familie și serviciile medicale paraclinice depun periodic la casele de asigurări de sănătate mai multe tipuri de borderouri centralizatoare. Odată cu centralizatoarele se depune și un exemplar al talonului pacientului. Taloanele conțin un cod de bare pe baza căruia se efectuează validarea acestora, cu cititoare, verificându-se concordanța dintre CNP și existența datelor persoanei în baza de date. Centralizatoarele se depun atât pe dischete, cât și pe suport de hârtie, deoarece se semnează, se ștampilează și se parafează de medicul de familie, respectiv de reprezentantul furnizorului de servicii medicale paraclinice.

Din investigații, a reieșit faptul că, în cadrul mai multor sesiuni, casele de asigurări de sănătate au realizat instruirea medicilor cu privire la implementarea *PROGRAMULUI* și la obligațiile ce le revin.

În urma investigațiilor efectuate la *autoritățile de sănătate publică județene*, s-a constatat faptul că Agenția Națională de Programe din cadrul Ministerului Sănătății Publice a stabilit conținutul riscogramelor și s-a ocupat de dezvoltarea aplicației software pentru colectarea datelor personale ale pacienților în cadrul *PROGRAMULUI*. De asemenea, s-a constatat că autoritățile de sănătate publică județene nu primesc date cu caracter personal de la furnizorii de servicii medicale. Acestea primesc doar, lunar, de la casele de asigurări de sănătate județene un raport statistic ce conține numărul persoanelor evaluate în cadrul programului, numărul persoanelor depistate cu risc de boală, numărul investigațiilor paraclinice recomandate de medici etc. În urma investigațiilor, a reieșit faptul că autoritățile de sănătate publică județene transmit lunar prefecturii județului și Agenției Naționale de Programe din cadrul Ministerului Sănătății Publice o situație statistică privind derularea programului în teritoriu.

Totodată, din investigații a rezultat că autoritățile de sănătate publică județene s-au implicat, alături de reprezentanții caselor de asigurări de sănătate județene, în instruirea medicilor cu privire la implementarea programului și la obligațiile ce le revin, precum și în popularizarea *PROGRAMULUI* prin mass-media.

În cadrul investigațiilor efectuate la *furnizorii de servicii medicale*, s-a constatat faptul că aceștia au încheiat un contract cu casele de asigurări de sănătate în vederea desfășurării *PROGRAMULUI*. Pentru punerea în aplicare a acestuia, pacienții se prezintă la medicul de familie cu taloanele distribuite, iar medicii completează riscograma individuală și recomandă efectuarea anumitor investigații medicale. Medicii nu completează toate rubricile riscogramei individuale,

acest lucru depinzând de pacient, dacă dorește să răspundă la toate întrebările. Riscogramele individuale au fost descărcate de pe site-urile caselor de asigurări de sănătate.

Cu ocazia efectuării investigațiilor la *furnizorii de servicii medicale*, s-a constatat faptul că sunt respectate măsurile minime de securitate în ceea ce privește prelucrările de date cu caracter personal ale pacienților.

Riscogramele individuale se introduc în aplicație și se transmit pe suport electronic caselor de asigurări de sănătate împreună cu borderourile centralizatoare și taloane.

Datele pacienților se transmit numai către casele de asigurări de sănătate.

Din verificările efectuate la participanții la *PROGRAM*, s-a constatat faptul că informarea persoanelor vizate se realizează, în toate situațiile, în contextul drepturilor pacienților.

În cadrul investigației efectuate la Școala Națională de Sănătate Publică și Management Sanitar, în calitate de persoană împuternicită, s-a constatat că aceasta nu a primit instrucțiuni exprese de la operator - Ministerul Sănătății Publice (MSP) privind prelucrarea datelor personale cuprinse în listele înaintate de acesta (numele, prenumele și CNP-ul medicilor care au încheiat contracte cu Casele Județene de Asigurări de Sănătate și a municipiului București).

În urma analizei privind modul de funcționare a aplicației informatice utilizate pentru acest *PROGRAM*, s-au adresat Școlii Naționale de Sănătate Publică și Management Sanitar o serie de recomandări pentru îmbunătățirea măsurilor de securitate a prelucrărilor de date, iar Ministerului Sănătății Publice i s-a recomandat emiterea unor instrucțiuni privind prelucrarea datelor personale de către Școala Națională de Sănătate Publică și Management Sanitar.

Un aspect pozitiv care merită evidențiat este că Ministerul Sănătății Publice a emis Ordinul nr. 1392 din 4 august 2008 privind modificarea și completarea Normelor metodologice pentru realizarea și raportarea activităților specifice din cadrul Programului național privind evaluarea stării de sănătate a populației în asistența medicală primară, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății publice și al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 994/354/2007⁴.

Prevederile acestui ordin reflectă însușirea recomandărilor și instrucțiunilor adresate de Autoritatea de supraveghere.

2.3. Sistemul de Clasificare pe Grupe de Diagnostic (DRG)

Sistemul de Clasificare în Grupe de Diagnostice (DRG) reprezintă o schemă de clasificare a pacienților în funcție de diagnostic. Prin acest sistem, se analizează caracteristicile fiecărui pacient externat (vârstă, sex, durată de spitalizare, diagnostice principale și secundare, proceduri, starea la externare și greutatea la naștere - în cazul nou-născuților, iar în funcție de acestea pacienții sunt

⁴ Publicat în Monitorul Oficial al României nr. 602 din 12 august 2008, Partea I.

clasificați într-o categorie distinctă - o grupă de diagnostice). Școala Națională de Sănătate Publică și Management Sanitar a creat în anul 2001 un soft specific pentru clasificarea în grupe de diagnostice.

Procesul introducerii clasificării DRG parcurge mai multe etape: *înregistrarea datelor, colectarea și transmiterea datelor și confidențialitatea informațiilor* - baza de date ce cuprinde informațiile despre pacienți trebuie foarte bine gestionată pentru a preveni utilizarea neautorizată a informațiilor confidențiale referitoare la pacienții externati.

Potrivit Ordinului Ministrului Sănătății nr. 1782 din 28 decembrie 2006 privind înregistrarea și raportarea statistică a pacienților care primesc servicii medicale în regim de spitalizare continuă și spitalizare de zi, „Spitalele sunt obligate să colecteze în format electronic o parte din datele cuprinse în FOCG - Foaia de observație clinică generală (...)” (art. 7).

Datele clinice la nivel de pacient, care se colectează în format electronic din FOCG, formează „Setul minim de date la nivel de pacient, aferent spitalizării continue” (SMDPC). Potrivit art. 9 din ordin, „Spitalele sunt obligate să transmită SMDPC (...) la Școala Națională de Sănătate Publică și Management Sanitar și la autoritățile de sănătate publică județene și a municipiului București (...)”.

Potrivit aceluiași Ordin, transmiterea datelor se face prin e-mail sau prin alte mijloace electronice la adresele specificate de Școala Națională de Sănătate Publică și Management Sanitar și, respectiv, de autoritățile de sănătate publică județene și a municipiului București. Transmiterea SMDPC se face lunar, până la data de 5 a fiecărei luni.

De asemenea, în Ordin se prevede că „Instruirea și sprijinirea spitalelor privind colectarea și transmiterea SMDPC (...) se vor face de către autoritățile de sănătate publică județene și a municipiului București și de către structurile similare din ministerele și instituțiile centrale cu rețea sanitară proprie, care organizează și răspund de buna desfășurare a acestui proces la nivelul fiecărui județ, sub coordonarea tehnică și metodologică a Școlii Naționale de Sănătate Publică și Management Sanitar”.

Din verificările efectuate în anul 2008 s-a constatat faptul că datele pacienților asigurați, cât și ale celor neasigurați se introduc într-o aplicație asigurată gratuit de Școala Națională de Sănătate Publică și Management Sanitar sau care este procurată de la alte firme specializate. În aplicație se introduc datele personale ale pacienților, furnizate direct de aceștia sau de aparținătorii lor, date colectate prin „Fișa de Observație Clinică Generală” la internarea pacienților.

Datele introduse de angajații spitalului în aplicație se transmit prin e-mail SNSPMS. Odată ajunse datele la SNSPMS, ele sunt clasificate pe tipuri de diagnostic și se întorc la spital în forma unui raport statistic care indică sumele de bani ce vor fi alocate spitalului în funcție de fiecare pacient în parte și de diagnosticul pus.

Pacienții sunt informați cu privire la drepturile lor prin afișare în saloanele spitalului sau în sălile de așteptare.

Totodată, din verificările efectuate la spitale, s-a constatat faptul că sunt respectate măsurile minime de securitate prevăzute de Ordinul nr. 52/2002.

2.4. Centre de întreținere și sănătate

Una dintre tematicile introduse în planul de investigații pe anul 2008 a fost verificarea respectării prevederilor Legii nr. 677/2001 și a măsurilor minime de securitate în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal în cadrul societăților care oferă servicii de întreținere corporală și sănătate, deoarece desfășurarea acestor activități presupune, în unele cazuri, și prelucrarea de date personale privind starea de sănătate.

În conformitate cu art. 7 din Legea nr. 677/2001, prelucrarea datelor cu caracter personal privind starea de sănătate se poate efectua, printre altele, numai cu consimțământul expres al persoanei vizate.

În urma efectuării investigațiilor s-a constatat faptul că nu toate societățile verificate au calitatea de operator de date cu caracter personal, întrucât nu dețin un sistem de evidență al datelor cu caracter personal ale clienților, așa cum este definit de art. 3 lit. d) din Legea nr. 677/2001.

Persoanele care apelează la serviciile centrelor de întreținere și sănătate completează un chestionar sau/și încheie un contract de prestări servicii, documente prin care se colectează date cu caracter personal.

În unele cazuri se întocmește și o fișă medicală de către un medic care cuprinde, în general: tabel cu datele antropometrice, antecedente fiziologice, patologice, deficiențe fizice și sistem cardiovascular etc.. Datele privind antecedentele fiziologice și patologice, deficiențele fizice și sistemul cardiovascular sunt furnizate de către client, pe propria răspundere, nefăcându-se o evaluare efectivă a stării de sănătate. Datele privind starea de sănătate sunt importante, din punctul de vedere al operatorilor, pentru a evalua impactul anumitor exerciții sau anumitor tratamente asupra stării de sănătate, dacă unele exerciții fizice nu sunt recomandate, etc.

Din verificările făcute în timpul investigațiilor s-a constatat că nu toți operatorii au notificat prelucrările de date personale efectuate în desfășurarea activității lor, anterior începerii prelucrării.

Exemplu:

Societatea X a fost sancționată contravențional pentru omisiunea de notificare întrucât aceasta nu a notificat prelucrările de date pe care le efectuează în scop de furnizare de bunuri și servicii, înainte de începerea acestora, și pentru prelucrare nelegală a datelor cu caracter personal deoarece nu a realizat informarea persoanelor vizate cu privire la drepturile prevăzute de lege.

Prin procesul-verbal de constatare/sanționare s-a recomandat societății notificarea prelucrărilor de date cu caracter personal pe care le efectuează, realizarea informării persoanelor vizate cu privire la drepturile prevăzute de lege și încheierea clauzelor de confidențialitate cu personalul angajat care are acces la date.

Întrucât s-a constatat că societatea prelucra și CNP - ul clienților și numărul de cont bancar, a fost emisă o decizie prin care s-a dispus încetarea prelucrării datelor cu caracter personal ale persoanelor vizate, privind codul numeric personal și numărul de cont bancar, considerate a fi excesive prin raportare la scopul prelucrării, de „furnizare de bunuri și servicii” și „reclamă, marketing și publicitate”, precum și ștergerea acestor date, prelucrate anterior datei comunicării deciziei.

Din verificările ulterioare s-a constatat că operatorul controlat a adus la îndeplinire măsurile dispuse prin procesul – verbal, a încetat prelucrarea codului numeric personal și a numărului de cont bancar, în scop de „furnizare de bunuri și servicii” și „reclamă, marketing și publicitate” și a șters aceste date, prelucrate anterior datei comunicării deciziei.

În urma efectuării investigațiilor în cadrul centrelor de întreținere corporală și sănătate, a crescut considerabil numărul notificărilor depuse de acești operatori.

2.5. Investigații efectuate în domeniul comerțului on-line

În ultimii ani, comerțul on-line a luat amploare. Având în vedere faptul că această activitate implică prelucrări de date cu caracter personal ale clienților persoane fizice, inclusiv date cu caracter sensibil (CNP, seria și numărul actului de identitate), cât și riscurile presupuse de colectarea acestor date prin Internet, Autoritatea de supraveghere a efectuat mai multe investigații la societățile comerciale care desfășoară activități de comerț on-line.

În urma investigațiilor efectuate în acest domeniu, s-a constatat că orice client care dorește să achiziționeze produse prin intermediul site-urilor societăților care desfășoară activități de comerț on-line poate face acest lucru prin crearea unui cont pe bază de username și parolă. Astfel, clienții au posibilitatea de a comanda achiziționarea produselor prin intermediul magazinului on-line sau prin telefon.

Pentru clienții acestor societăți se colectează următoarele date personale, oricare ar fi modalitatea în care aleg să cumpere un produs prin intermediul site-urilor societăților: nume, prenume, adresă, telefon, CNP, serie și număr act de identitate, e-mail, prin completarea formularului on-line. Conform declarațiilor reprezentanților societăților investigate, colectarea codului numeric personal ar fi necesară pentru emiterea facturilor.

În secțiunile de „Termeni și condiții” și în „Politica de confidențialitate”, afișate pe site-urile operatorilor, clienții sunt informați cu privire la scopul în care li se colectează și stochează datele personale, inclusiv cu privire la faptul că datele lor nu vor fi dezvăluite. Cele două documente nu conțin însă informații cu privire la drepturile pe care le au clienții potrivit Legii nr. 677/2001.

Din verificările efectuate a reieșit că majoritatea operatorilor nu au notificat prelucrările de date personale efectuate în acest scop anterior efectuării investigației, însă ulterior au dat curs acestei obligații.

Exemplu:

În cadrul unei investigații la o societate care desfășura activitate de vânzări on-line din 2006, s-a constatat că, prin intermediul site-ului său dedicat, operatorul colectează date personale de la cei interesați de ofertele societății și prelucrează date cu caracter personal ale clienților persoane fizice care comandă on-line produse, ținând o evidență atât electronică, dar și în format fizic care se încadrează în domeniul de aplicare a Legii nr. 677/2001. Astfel, prin formularul on-line se solicită date personale precum: nume, prenume, CNP, adresă de livrare, email, telefon. Conform declarațiilor reprezentanților societății, colectarea CNP-ului nu este obligatorie pentru întocmirea facturilor fiscale, însă nu s-au prezentat alte explicații privind necesitatea colectării acestei date.

De asemenea, pe site-ul societății există, la rubrica “Termeni și condiții”, o notă de informare care cuprinde categoriile de date personale ale clienților persoane fizice, dar nu cuprinde referiri la Legea 677/2001, nici la drepturile pe care le au persoanele vizate și modul de exercitare a acestor drepturi, conform art.12 alin (1) din Legea nr. 677/2001.

Având în vedere constatările rezultate din investigație, s-a dispus sancționarea contravențională a operatorului pentru omisiunea de a notifica prelucrarea datelor personale, cât și pentru prelucrare nelegală, întrucât nu a realizat integral informarea persoanelor vizate.

Ulterior investigației, s-a constatat că formularul de comandă existent pe site-ul societății a fost modificat, nemaifiind colectat codul numeric personal.

În baza constatărilor rezultate din investigație, Autoritatea de supraveghere a dispus prin decizie ștergerea codurilor numerice personale existente în baza de date a societății, întrucât operatorul nu a prezentat un scop determinat, precis și legitim pentru a justifica prelucrarea codului numeric personal, potrivit art. 4 și art. 8 din Legea nr. 677/2001.

Măsura dispusă a fost adusă la îndeplinire de către operator.

Din investigațiile efectuate în domeniul comerțului on-line, s-a constatat că o parte dintre operatori colectează și prelucrează codul numeric personal al clienților persoane fizice, telefonic și/sau on-line, invocând dispozițiile Codului fiscal și cerințele Agenției Naționale de Administrare Fiscală, care ar impune ca obligatorie colectarea CNP-ului pentru întocmirea facturilor fiscale,

începând cu 1 ianuarie 2007. Pe de altă parte, unii operatori nu colectează în nici o modalitate CNP-ul în scopul întocmirii facturilor fiscale, susținând că nu există dispoziții normative sau administrative în acest sens.

Față de dispozițiile Legii nr. 677/2001 și având în vedere că nu s-au identificat prevederi în Codul Fiscal, care să se refere la obligativitatea colectării CNP-ului beneficiarilor unor produse sau servicii în legătură cu emiterea facturilor fiscale, Autoritatea de supraveghere a solicitat punctul de vedere al Ministerului Economiei și Finanțelor cu privire la existența unor dispoziții legale exprese privind colectarea CNP-ului în scopul întocmirii facturilor fiscale, în sensul asigurării respectării legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

2.6. Investigații în domeniul supravegherii video

În societatea contemporană se constată extinderea tot mai accentuată a utilizării sistemelor de supraveghere video în spațiile publice și private, în scopul prevenirii săvârșirii de fapte de natură a aduce atingere persoanelor fizice, bunurilor și proprietăților publice ori private.

Astfel, numeroase entități publice sau private au început să utilizeze din ce în ce mai des sisteme de supraveghere video, în principal pentru a controla deplasarea persoanelor și a bunurilor, accesul în anumite spații, precum și accesul la anumite evenimente ori situații.

Având în vedere riscurile implicate de utilizarea sistemelor de supraveghere video, colectarea și conservarea datelor obținute prin aceste mijloace ar trebui monitorizate de către fiecare stat astfel încât să existe garanții minime pentru protecția drepturilor individuale ale cetățenilor.

Față de cele de mai sus, prelucrarea datelor prin mijloace de supraveghere video s-a aflat permanent în atenția Autorității de supraveghere.

Autoritatea de supraveghere a primit, în cursul anului 2008, un număr mare de sesizări privind verificarea respectării obligației de notificare de către diverse entități publice și private, care utilizează mijloace de „supraveghere video”.

Prin urmare, au fost efectuate o serie de investigații în legătură cu prelucrările de date prin supraveghere video, din oficiu sau ca efect al primirii unor sesizări ori plângeri din partea persoanelor vizate.

Pentru efectuarea acestor investigații, au fost avute în vedere în principal: respectarea de către operatori a măsurilor minime de securitate, stabilirea unui scop explicit și legitim, prevenirea stocării datelor colectate prin sistemele de supraveghere video în mod excesiv, oferirea posibilității persoanei vizate de a-și exercita drepturile prevăzute de lege, evitarea dezvăluirii fără un temei legal a datelor prelucrate prin intermediul unor astfel de sisteme.

Justificarea operatorilor pentru instalarea camerelor de supraveghere video a fost prevenirea săvârșirii furturilor și a altor fapte ilegale. Imaginile preluate se stochează pe servere pentru o anumită perioadă de timp, în funcție de capacitatea unității de stocare, după care se șterg automat. Imaginile se dezvăluie, în situațiile în care se săvârșesc infracțiuni, numai organelor de poliție, pe bază de adresă oficială.

Exemplu:

Operatorul investigat în urma primirii unei sesizări prelucra date cu caracter personal, respectiv imagine, prin camere de supraveghere video instalate într-un restaurant.

Din constatări, a rezultat că acestea erau instalate și în toalete, permițând identificarea persoanelor filmate. Scopul declarat de operator pentru funcționarea sistemului de supraveghere video a fost de a asigura „securitatea clădirii, bunurilor și prevenirea săvârșirii de infracțiuni”.

Anunțul de avertizare referitor la faptul că spațiul restaurantului este supravegheat video era postat numai la intrarea în restaurant.

Întrucât operatorul nu a notificat prelucrările de date cu caracter personal pe care le efectua a fost sancționat contravențional pentru omisiunea de a notifica și notificarea cu rea-credință.

Urmare a investigației, având în vedere că toaletele reprezintă un spațiu rezervat exclusiv persoanelor fizice care le utilizează, Autoritatea de supraveghere a considerat ca fiind excesivă montarea unor camere de supraveghere video în încăperile cu această destinație, în același sens exprimându-și punctul de vedere și Grupul de Lucru Art. 29 în Documentul de lucru nr. 67/2002 privind prelucrarea datelor personale prin mijloace de supraveghere video.

Față de cele de mai sus Autoritatea de supraveghere a dispus prin decizie încetarea prelucrării imaginii persoanelor fizice care utilizează toaletele restaurantului ce aparține de operatorul controlat și ștergerea datelor colectate anterior.

În cazul sistemelor de supraveghere video instalate pentru îndeplinirea obligațiilor prevăzute de Legea nr. 4/2008 privind prevenirea și combaterea violenței cu ocazia competițiilor și a jocurilor sportive, Autoritatea de supraveghere a efectuat investigații la cluburi de fotbal importante din țară și din municipiul București, unde s-a constatat în majoritatea cazurilor că prelucrările de date cu caracter personal (imagine) nu au fost notificate anterior începerii lor, fapt pentru care s-a dispus sancționarea contravențională.

Pe de altă parte, în cele mai multe dintre situații, operatorii controlați asiguraseră informarea persoanelor vizate cu privire la mijloacele de supraveghere video funcționabile pe terenurile de fotbal, atât prin anunțuri afișate la locuri vizibile, cât și prin avertizări verbale în timpul desfășurării competițiilor sportive.

2.7. Investigații în domeniul bazelor de date și al comunicațiilor electronice

Autoritatea de supraveghere îndeplinește atribuții vizând respectarea vieții private inclusiv în domeniul comunicațiilor electronice, în condițiile Legii nr. 506/2004 și ale Legii nr. 365/2002. La sfârșitul anului 2008, a primit atribuții suplimentare în acest domeniu, prin adoptarea Legii nr. 298/2008.

În ceea ce privește aplicarea Legii nr. 506/2004, activitatea de control a Autorității de supraveghere s-a desfășurat în două sectoare în care sunt incidente prevederile acestei legi: primirea de comunicări comerciale nesolicitate și furnizarea serviciilor de informații privind abonații.

În primul sector de referință, investigațiile s-au desfășurat pe baza plângerilor adresate Autorității de supraveghere și care vor fi tratate, în mod special, într-o secțiune ulterioară a prezentului raport.

Un alt aspect care merită menționat se referă la atenția deosebită pe care Autoritatea de supraveghere a acordat-o reclamațiilor având ca obiect primirea de oferte de tranzacționare a unor baze de date. Derularea acestor tipuri de tranzacții fac posibilă constituirea unor baze de date conținând sute de mii de adrese de e-mailuri sau numere de telefon și permit, direct sau indirect, perpetuarea practicii de transmitere a comunicărilor comerciale prin mijloace ce folosesc serviciile de comunicații electronice, către destinatari care nu și-au exprimat consimțământul în acest sens, deci cu încălcarea Legii nr. 506/2004.

În ceea ce privește cel de-al doilea sector legat de furnizarea serviciilor de informații privind abonații, Autoritatea de supraveghere s-a implicat în eliminarea de pe sursele publice gen Internet a unor baze de date constituite în mod ilegal, care cuprind date personale (numere de telefon) ale unor abonați care nu au fost informați în legătură cu existența acestor baze.

Exemple:

a. Plecând de la aspectele de interes general sesizate într-o petiție, Autoritatea de supraveghere a constatat faptul că pe o pagină de internet se ofereau servicii de căutare inversă a numerelor de telefon ale abonaților la diverse companii de telefonie. Astfel, în funcție de numărul de telefon introdus în registrul abonaților, serviciul pus la dispoziție pe site permitea afișarea datelor cu caracter personal ale persoanei fizice (nume, prenume, adresă), în lipsa consimțământului abonaților.

În ceea ce privește site-ul reclamat, cu ocazia efectuării investigației la societatea care l-a înregistrat, reprezentantul legal a declarat că acest site nu aparține societății pe care o administrează, ci unei persoane fizice din Statele Unite ale Americii, a cărei identitate nu o cunoaște, iar serverul acestui site se află în SUA. Operatorul controlat a mai susținut că doar găzduiește domeniul

corespunzător site-ului, nu deține și nu are acces la baza de date a abonaților, necunoscând sursa și destinația datelor cu caracter personal ale persoanelor fizice incluse în această bază de date.

Societatea în cauză a fost autorizată la (fosta) Autoritatea Națională pentru Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informației ca furnizor de rețele și servicii de comunicații electronice, fiind înregistrat ca furnizor:

Din verificările ulterioare întreprinse de Autoritatea de supraveghere, a rezultat că nici una dintre cele două companii de telefonie ai căror abonați figurau în baza de date accesibilă prin Internet nu a permis utilizarea registrelor de abonați în alt scop decât pentru simpla căutare după nume și după un număr limitat de alți parametri, iar bazele lor de date nu au făcut obiectul vreunei tranzacții sau a unei cesiuni cu titlu gratuit către alte persoane fizice sau juridice, din România ori din străinătate. De asemenea, s-a constatat că nici unul dintre abonații lor nu a fost informat despre utilizarea datelor personale de către furnizorul supus controlului și nici nu a beneficiat de dreptul de a decide care date personale pot fi furnizate de site-ul respectiv. Ambele companii au notificat atât societatea care a înregistrat domeniul în discuție, cât și societatea care găzduia domeniul menționat, pentru a înceta acțiunile frauduloase.

Față de constatările rezultate din aceste investigații și prin raportare la dispozițiile legale comunitare și naționale incidente, Autoritatea de supraveghere a dispus prin decizie ca operatorul controlat să facă dovada îndeplinirii următoarelor condiții:

- obținerea consimțământului expres prealabil al tuturor abonaților pentru ca datele lor personale să figureze în registrul abonaților publicat pe site și să poată fi utilizate în alt scop decât pentru simpla căutare a datelor de contact, pe baza numelui și a unui număr limitat de alți parametri;
- informarea prealabilă a abonaților asupra scopului întocmirii acestui tip de registre în care pot fi incluse datele lor cu caracter personal, precum și asupra oricăror alte posibilități de utilizare, bazate pe funcții de căutare integrate registrelor în formă electronică;
- modul în care a fost oferită gratuit abonaților posibilitatea de a decide dacă datele cu caracter personal și care dintre acestea vor fi incluse într-un registru public.

S-a mai dispus ca, în cazul în care operatorul nu face dovada îndeplinirii acestor obligații prevăzute în termen, să înceteze prelucrarea datelor personale ale abonaților disponibile pe site și să le șteargă de pe orice suport de stocare.

Ulterior investigației, site-ul reclamat a fost suspendat.

b. Un minister a sesizat Autoritatea de supraveghere cu privire la postarea pe mai multe servere cu acces public a unor baze de date conținând date personale ale unui număr important de persoane fizice și juridice din municipiul București.

Din verificările efectuate, a rezultat că una dintre bazele de date postate pe respectivele servere, „Cartea de telefoane 2004”, permite căutarea persoanelor fizice după nume, prenume, adresă, localitate și afișează numărul de telefon. Baza de date și aplicația aferentă au fost create de o persoană fizică, iar informații suplimentare privind această aplicație se regăseau pe site-ul său propriu, unde era postată o versiune actualizată a aplicației „Cartea de telefoane și firme 2008”. Acest program putea fi descărcat într-o versiune demo, pentru a putea fi ulterior achiziționat de potențialii clienți.

Din verificările efectuate a rezultat că aplicația permitea căutarea a peste 3.000.000 numere de telefon ale abonaților la servicii de telefonie, colectate de persoana fizică investigată ca urmare a utilizării unei aplicații gratuite disponibile la un moment dat pe Internet. Aplicația conținea nume, prenume, strada cu număr sau numai strada, județul, localitatea și numărul de telefon fix și permitea atât căutarea după numele și prenumele persoanei fizice, cât și căutarea după numărul de telefon al acesteia.

Aplicația utilizată ca sursă de colectare a datelor personale, cât și baza de date au fost înlăturate din locațiile sistemului Internet de unde au fost lansate și găzduite, ca urmare a intervenției Inspectoratului General al Poliției Române din 2005.

Prin urmare, sursa de colectare a datelor personale menționată era ilegală, încălcând dispozițiile Legii nr. 677/2001.

De asemenea, compania de telefonie ai cărei abonați figurau în baza de date a comunicat Autorității de supraveghere că nu și-a dat acordul pentru folosirea bazelor de date ale abonaților săi de către deținătorul domeniului de Internet în cauză.

Urmare a constatărilor, persoana fizică a fost sancționată contravențional pentru omisiunea de a notifica și notificarea cu rea-credință, în forma omisiunii de a efectua notificarea, întrucât nu au fost notificate la Autoritatea de supraveghere prelucrările de date cu caracter personal efectuate prin intermediul respectivului site. Totodată, s-a reținut săvârșirea contravenției de prelucrare nelegală a datelor cu caracter personal, întrucât operatorul-persoană fizică nu a făcut dovada obținerii datelor personale cu consimțământul expres și neechivoc al persoanelor vizate sau din alte surse publice autorizate, în cazul datelor personale existente în aplicația „Cartea de Telefoane”.

În același timp, Autoritatea de supraveghere a dispus prin decizie obligarea operatorului la încetarea prelucrării datelor cu caracter personal cuprinse în aplicația „Cartea de telefoane” și la ștergerea datelor respective, prelucrate anterior datei comunicării deciziei.

În urma investigației, site-ul supus controlului a devenit inactiv.

2.8. Investigații cu privire la dezvăluirea datelor prin afișarea listelor electorale

După desfășurarea alegerilor locale din iunie 2008, mai mulți cetățeni au sesizat Autoritatea de supraveghere cu privire la unele nereguli constatate în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal, prin afișarea listelor electorale permanente în afara secțiilor de votare cu ocazia desfășurării alegerilor locale din 1 iunie și respectiv 15 iunie 2008. Copiile listelor electorale conțineau inclusiv următoarele date cu caracter personal: CNP, seria și nr. actului de identitate.

În conformitate cu Legea nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2004 și a Legii 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, „*listele electorale permanente vor cuprinde, în ordinea numărului imobilelor în care locuiesc alegătorii, numele și prenumele, domiciliul acestora, codul numeric personal, seria și numărul actului de identitate, seria și numărul cărții de alegător.....*”. Totodată, conform aceleiași legi, „*listele electorale se întocmesc și se fac publice până cel mai târziu cu 45 de zile înaintea zilei alegerilor*”.

Legea nr. 35/2008 prevede în același timp că birourile electorale ale secțiilor de votare „*primesc de la Centrul Național de Administrare a Bazelor de Date privind Evidența Persoanelor din cadrul Ministerului Administrației și Reformei Administrative prin intermediul primărilor în termen de 24 de ore de la constituirea biroului electoral al secției de votare două copii ale listelor electorale permanente, una din copii afișând-o la loc vizibil pentru a putea fi consultată de alegători; copia afișată nu conține cod numeric personal, seria și numărul actului de identitate*”.

Legea nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale statuează că „*Centrul Național de Administrare a Bazelor de Date privind Evidența Persoanelor din cadrul Ministerului Administrației și Reformei Administrative pune la dispoziția primarilor, în trei exemplare, copii de pe listele electorale permanente, care cuprind alegătorii din fiecare secție de votare. Copiile de pe listele electorale se predau, de către primar, în două exemplare, pe bază de proces verbal, președintelui fiecărei secții de votare, cu trei zile înainte de data alegerilor. Un exemplar este pus la dispoziția alegătorilor pentru consultare, și un exemplar este folosit în ziua alegerilor*”.

Față de cele de mai sus, Autoritatea de supraveghere a solicitat Autorității Electorale Permanente emiterea unui punct de vedere față de aspectele semnalate. Astfel, întrucât nu este clar definit statutul listelor electorale permanente în cazul alegerilor locale, respectiv, dacă acestea pot fi afișate în mod similar cu alegerile generale, fără să conțină codul numeric personal și seria și numărul actului de identitate, s-a apreciat că dispozițiile din Legea nr. 35/2008 ar trebui aplicate în mod similar și în cazul alegerilor autorităților administrației publice locale, pentru a se asigura

principiile unei prelucrări legale și neexcesive a datelor cu caracter personal, așa cum sunt acestea reglementate de Legea nr. 677/2001.

Autoritatea Electorală Permanentă a subliniat că scopul consultării listelor este ca fiecare alegător să poată verifica înscrierile făcute în listele electorale permanente numai cu privire la datele cu caracter personal care îl privesc, de aceea consideră că legea nu a prevăzut afișarea acestora, pentru a nu favoriza circulația necontrolată a datelor cu caracter personal și folosirea lor cu rea-credință.

De asemenea, Autoritatea Electorală Permanentă a menționat că a avut în vedere, la elaborarea unui proiect de act normativ pentru îmbunătățirea și perfecționarea cadrului legislativ electoral românesc, corelarea dispozițiilor art. 16 alin. (6) și art. 18 din Legea nr. 67/2004 cu cele ale art. 20 din Legea nr. 35/2008, potrivit cărora copiile listelor electorale permanente se afișează la loc vizibil pentru a putea fi consultate de alegători, fără să conțină codul numeric personal și seria și numărul actului de identitate.

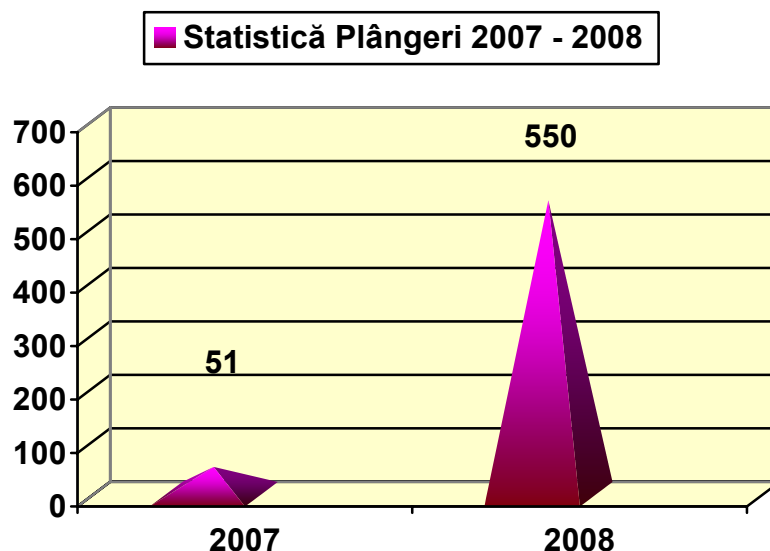
În urma demersurilor făcute, Autoritatea de supraveghere a recomandat primarilor la care petenții au făcut referire în sesizările transmise, să ia măsurile necesare pentru consultarea copiilor listelor electorale cu ocazia alegerilor autorităților administrației publice locale și ale alegerilor generale, de fiecare persoană fizică interesată, numai pentru datele proprii, astfel încât să se asigure protecția datelor cu caracter personal ale terților.

Scopul emiterii acestor recomandări a fost de a se asigura respectarea dreptului fundamental la viață intimă, familială și privată, garantat de art. 26 din Constituție, a dreptului la protecția datelor cu caracter personal, precum și a principiilor instituite de art. 4 din Legea nr. 677/2001, mai ales cele cu privire la efectuarea unei prelucrări legale și neexcesive a datelor cu caracter personal, în scopul consultării listelor electorale.

Secțiunea a 3-a: Activitatea de soluționare a plângerilor

Persoanele fizice care se consideră lezate prin modul de prelucrare a datelor personale pot adresa plângeri Autorității de Supraveghere, cu condiția de a nu fi introdus anterior o acțiune în justiție cu același obiect. Legea prevede obligația persoanei vizate de a depune o cerere la operatorul reclamat, anterior plângerii înaintate Autorității de Supraveghere.

Autoritatea de Supraveghere a primit în cursul anului 2008 un număr considerabil de plângeri, raportat la anul anterior, respectiv 550 de plângeri față de 51 în anul 2007, prin care au fost sesizate aspecte legate de posibile încălcări ale drepturilor reglementate de Legea nr. 677/2001 și ale Legii nr. 506/2004, ceea ce a demonstrat faptul că atribuțiile Autorității de supraveghere în domeniul protecției datelor cu caracter personal au început să fie mult mai bine cunoscute de publicul larg, iar cetățenii manifestă o încredere sporită în eficiența acțiunilor de supraveghere a acestui domeniu.

Creșterea volumului plângerilor înregistrate la Autoritatea de supraveghere a condus la modificarea planurilor lunare de investigații pentru efectuarea cu prioritate a investigațiilor necesare în soluționarea plângerilor adresate.

Pe de altă parte, termenul de 30 de zile de la primirea unei plângeri, prevăzut de Legea nr. 677/2001 pentru emiterea unei decizii de încetare sau suspendare a unor prelucrări ilegale ori de ștergere a datelor personale colectate și prelucrate prin nesocotirea obligațiilor legale, se dovedește frecvent ca fiind insuficient pentru investigarea detaliată a plângerilor admisibile adresate Autorității de supraveghere și adunarea probelor necesare pentru a se dispune una dintre măsurile coercitive anterior menționate.

Ca atare, pe viitor, se impune suplimentarea personalului cu atribuții de control, dar și modificarea dispozițiilor actuale ale Legii nr. 677/2001 care prevăd emiterea unei decizii de încetare sau suspendare a unor prelucrări ilegale ori de ștergere a datelor personale colectate și prelucrate prin nesocotirea obligațiilor legale, în termen de 30 de zile de la primirea unei plângeri.

Cele mai multe dintre aceste plângeri au avut ca obiect primirea de mesaje comerciale nesolicitate, raportarea datelor personale ale debitorilor diferitelor bănci la Biroul de Credit sau la Centrala Riscurilor Bancare și dezvăluirea datelor personale și prelucrarea ilegală a acestora în diverse alte situații.

Din analiza plângerilor primite, s-a constatat că unii petiționari nu cunosc procedura legală prealabilă pentru înaintarea unei plângeri către Autoritatea de supraveghere (respectiv plângerea către Autoritatea de supraveghere nu poate fi înaintată mai devreme de 15 zile de la înaintarea unei plângeri cu același conținut către operator și plângerea către Autoritatea de supraveghere nu poate fi înaintată dacă o cerere în justiție, având același obiect și aceleași părți, a fost introdusă anterior), deși art. 25 din Legea nr. 677/2001 prevede dispoziții în acest sens.

În cazurile considerate ca fiind întemeiate (cazuri detaliate mai jos), au fost aplicate sancțiuni contravenționale și, după caz, s-a dispus prin decizia președintelui Autorității de supraveghere încetarea prelucrării datelor, ștergerea datelor personale prelucrate cu nesocotirea drepturilor persoanelor vizate sau suspendarea prelucrării datelor personale.

Motivele de respingere ca inadmisibile sau neîntemeiate a plângerilor depuse de persoanele vizate au fost:

- *nerespectarea procedurii prealabile prevăzute de lege;*
- *reclamarea unor fapte în legătură cu care Autoritatea de supraveghere nu avea competența materială sau teritorială să intervină, cum ar fi: refuzul furnizării unor documente conținând date personale în urma exercitării liberului acces la informațiile de interes public, refuzul furnizării unor date informatice aparținând unor terțe persoane, primirea de comunicări comerciale specifice marketingului direct de la operatori care nu erau situați în România, prin mijloace care se află pe teritoriul altor state, fapte care sunt în competența altor instituții sau autorități publice;*
- *neprezentarea de dovezi în susținerea plângerii;*
- *introducerea în prealabil a unei acțiuni în justiție.*

3.1. Transmiterea de mesaje comerciale nesolicitate

În cursul anului 2008, a crescut considerabil numărul plângerilor referitoare la transmiterea mesajelor comerciale nesolicitate, acestea având o pondere de aprox. 60 % din totalul petițiilor înregistrate la registratura generală a instituției. Respectivetele mesaje au fost transmise atât pe e-mail, cât și prin SMS, pe telefon.

În afara competenței generale stabilite prin Legea nr. 677/2001, Autorității de supraveghere i-au fost conferite o serie de atribuții speciale prin Legea nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice și prin Legea nr. 365/2002 privind comerțul electronic.

Prin *plângerile* adresate Autorității de supraveghere, persoanele vizate au sesizat aspecte legate de protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice prin primirea de mesaje comerciale nesolicitate fără a-și exprima consimțământul expres și neechivoc în acest sens.

Fiecare petiție a fost analizată prin interpretarea coroborată a dispozițiilor Legii nr. 677/2001, cu cele ale Legii nr. 506/2004 și cu cele ale Legii nr. 365/2002. Acest ultim act normativ definește *comunicarea comercială* ca fiind „orice formă de comunicare destinată să promoveze, direct sau indirect, produsele, serviciile, imaginea, numele ori denumirea, firma sau emblema unui comerciant ori membru al unei profesii reglementate”.

Pe de altă parte, au fost considerate ca plângeri inadmisibile petițiile în care se făcea referire la mesaje care nu pot fi încadrate în sfera comunicărilor comerciale, potrivit aceleiași definiții: „nu constituie prin ele însele comunicări comerciale următoarele: informațiile permițând accesul direct la activitatea unei persoane fizice sau juridice, în special pe nume de domeniu sau o adresă de poștă electronică, comunicările legate de produsele, serviciile, imaginea, numele ori mărcile unei persoane fizice sau juridice, efectuate de un terț independent față de persoana în cauză, mai ales atunci când sunt realizate cu titlu gratuit”.

În contextul Legii nr. 677/2001 și al Legii nr. 506/2004, în cazurile în care petenții au sesizat aspecte dintre cele prezentate mai sus, care reprezentau comunicări comerciale în sensul Legii nr. 365/2002, iar procedura prealabilă a fost îndeplinită, s-au efectuat investigații la operatorii reclamați, pentru verificarea aspectelor semnalate.

În cazul plângerilor admisibile, Autoritatea de supraveghere a efectuat o serie de investigații pentru a verifica dacă persoanele care au transmis mesaje comerciale către petent au avut consimțământul acestuia pentru a expedia astfel de mesaje pe adresa sa de poștă electronică și dacă i-au oferit posibilitatea de a se opune ca pe viitor să mai primească mesaje comerciale.

Exemplu:

Într-una dintre aceste investigații, s-a constatat că societatea de la a cărei adresă de e-mail a fost transmis mesajul comercial, este înregistrată ca operator de date cu caracter personal pentru prelucrări de date cu caracter personal în scop de *servicii pe internet și turism*. Societatea prelucrează date cu caracter personal ale clienților/potențialilor clienți referitoare, printre altele, la nume, prenume și adresă de e-mail, obținute direct de la persoanele vizate sau de la reprezentanții legali ai acestora.

În practică, persoanele interesate de ofertele societății se adresează prin e-mail direct acesteia sau prin intermediul site-ului unde sunt completate o serie de câmpuri cu date personale, astfel încât se primește pe adresele de e-mail ale societății „cererea de ofertă” din partea clienților/potențialilor clienți. În cazul în care unul dintre aceștia dorește să nu mai primească *newsletter* (informații promoționale despre oferte), transmite un e-mail către societate, urmând ca adresa de e-mail să fie imediat ștearsă din baza de date. Mesajele transmise respectă din acest punct de vedere art. 12 alin. (2) și (3) din Legea nr. 506/2004, cu toate că, în cuprinsul lor, se face referire în mod eronat la CAN SPAM ACT 2003 – legislație aplicabilă în SUA, nu însă și pe teritoriul României sau al Uniunii Europene.

În ceea ce privește adresa de e-mail de la care petentul a primit mesajul comercial nesolicitat, operatorul investigat a admis că a trimis oferte promoționale prin intermediul poștei electronice, chiar dacă la data efectuării investigației, respectiva adresă de e-mail pe care a primit petentul comunicarea comercială fusese deja ștearsă din evidențele electronice ale societății.

Conform dispozițiilor Legii nr. 506/2004 este interzisă efectuarea de comunicări comerciale prin poșta electronică cu excepția cazului în care abonatul vizat și-a exprimat în prealabil consimțământul expres pentru a primi asemenea comunicări.

Întrucât operatorul supus controlului a transmis comunicări comerciale prin poșta electronică de la una din adresele sale de e-mail, fără să facă dovada obținerii consimțământului prealabil al petentului, s-a constatat săvârșirea faptei de a efectua comunicări comerciale prin utilizarea unor sisteme automate de apelare, care nu necesită intervenția unui operator uman, prin fax sau prin poșta electronică sau prin orice metodă care folosește serviciile de comunicații electronice destinate publicului, fără consimțământ expres prealabil.

Operatorul a fost sancționat contravențional, fiind obligat ca, pe viitor, să modifice conținutul textului care însoțește mesajele cu caracter comercial transmise prin e-mail, prin referire la Legea nr. 506/2004, iar nu la o legislație inaplicabilă pe teritoriul României.

Operatorul a dat curs recomandărilor Autorității de supraveghere.

3.2 Sisteme de evidență de tipul birourilor de credit

Plângerile adresate Autorității de supraveghere cu privire la posibile încălcări ale dreptului la viață intimă, familială și privată, prin prelucrarea datelor cu caracter personal în cadrul sistemelor de evidență de tipul birourilor de credit au în acest domeniu, în general, ca obiect, transmiterea datelor personale de către participanți, cu nerespectarea prevederilor Legii 677/2001 referitoare la drepturile persoanelor vizate și fără consimțământul acestora sau ale prevederilor Deciziei nr. 105/2007 a președintelui Autorității de supraveghere privind prelucrările de date cu caracter personal efectuate în sisteme de evidență de tipul birourilor de credit⁵.

În data de 26 februarie 2008 a intrat în vigoare Decizia nr. 105/2007 prin care au fost stabilite o serie de condiții pentru raportarea datelor debitorilor de către participanții la sisteme de genul birourilor de credit, respectiv: termene limitate pentru stocarea datelor personale, obligația asigurării informării prealabile, conținutul informării debitorilor, etc.

Autoritatea a primit și plângeri prin care petenții care și-au exercitat drepturile prevăzute de Legea nr. 677/2001 invocau faptul că operatorii, instituții financiar-bancare, nu au răspuns în termenul legal de 15 zile prevăzut de Legea nr. 677/2001.

⁵ Publicată în Monitorul Oficial al României nr. 891 din 27 decembrie 2007, Partea I.

Exemplu:

Astfel, o petentă a semnalat o posibilă încălcare a dreptului de intervenție asupra datelor, reclamând faptul că, la solicitarea refinanțării unui credit la o bancă, i s-a adus la cunoștință că, potrivit raportului de credit emis de Biroul de Credit în 2007, figurează ca debitoare cu suma de 171 lei la o altă bancă, deși creditul a fost achitat, fără a înregistra restanțe.

Față de această situație, petenta s-a adresat băncii care a raportat-o la Biroul de Credit, obținând confirmarea inexistenței restanței, precum și a începerii demersurilor băncii pentru ștergerea înregistrării de la Biroul de Credit, conform documentației anexate plângerii.

Cu toate acestea, petenta a susținut că nici până la data formulării plângerii, cererea sa de intervenție nu a fost soluționată, conform datelor care au rezultat din ultimul raport de credit solicitat.

Cu ocazia efectuării investigației, din verificarea documentației, a rezultat faptul că, în derularea relației contractuale dintre bancă și petentă, nu s-a observat niciun incident de natura celor care se semnalează Biroului de Credit.

Cu privire la faptul că petenta figura în continuare ca debitoare cu restanțe, conform raportului emis de Biroul de Credit, reprezentanții băncii au declarat că acest fapt se datorează unei erori tehnice intervenite în mecanismul care monitorizează la nivelul băncii limitele și termenele de cont ale clienților persoane fizice.

Faptul că banca, după repetata exercitare a dreptului petentei la intervenție, nu a luat măsuri de retragere a datelor privind presupusele restanțe ale petentei din evidențele Biroului de Credit, prin nesocotirea dreptului prevăzut de art. 14 din Legea 677/2001, reprezintă contravenție de prelucrare nelegală de date cu caracter personal, astfel că operatorul a fost sancționat contravențional.

În urma investigației, banca a dispus ștergerea datelor petentei de la Biroul de Credit.

3.3. Dezvăluirea datelor cu caracter personal

3.3.1. Dezvăluirea datelor cu caracter personal pe site-uri

a. Prin *plângerile* adresate autorității, mai multe persoane vizate au sesizat publicarea datelor cu caracter personal pe diverse site-uri fără obținerea consimțământului expres și neechivoc al acestora.

Un petiționar a reclamat faptul că datele sale personale (numele, prenumele, CNP - ul și adresa) au fost publicate, fără a i se cere consimțământul, pe site-ul unei administrații financiare. După ce a plătit suma restantă și a dovedit că s-a adresat în prealabil operatorului, petentul a revenit în scris la Autoritatea de supraveghere, în sensul că datele sale personale încă figurează pe site-ul menționat în petiție.

Pentru soluționarea petiției, s-a efectuat o investigație la administrația financiară în cauză.

Conform Regulamentului de organizare și funcționare al administrațiilor finanțelor publice municipale, printre atribuțiile administrației financiare investigate se numără și întocmirea și transmiterea situațiilor contribuabililor persoane fizice cărora li s-a emis și transmis (comunicat) acte administrative fiscale și nu au confirmat personal primirea acestora.

Procedura publicării datelor debitorilor pe pagina de Internet se desfășoară astfel:

Lista contribuabililor-debitori, care cuprinde și datele personale ale acestora (nume, prenume, CNP - ul și adresa fiscală) întocmită de către administrația financiară este predată la direcția județeană a finanțelor publice. Aici, personalul de specialitate al direcției încarcă lista în format electronic direct pe site-ul ministerului de resort. Aplicația electronică permite postarea pentru 30 de zile a listelor afișate, după care acestea se șterg în mod automat de pe site. De asemenea, conform celor declarate de reprezentanții administrației fiscale, această aplicație nu presupune completarea obligatorie a fiecărui rubrici.

Cu ocazia investigației, s-a recomandat administrației financiare ca, pe viitor, să nu mai permită dezvăluirea prin afișarea pe Internet a CNP-ului contribuabililor persoane fizice, în sensul celor recomandate de Autoritatea de supraveghere Ministerului Economiei și Finanțelor (MEF) încă din anul 2007.

Pentru elucidarea împrejurărilor care au condus la apariția situației sesizate de petent, s-a efectuat o investigație și la Ministerul Economiei și Finanțelor.

Procedura de comunicare a actelor administrative fiscale prin publicitate se face în conformitate cu un ordin emis de ministrul finanțelor publice care prevede afișarea actului administrativ fiscal pe pagina de Internet, pentru o perioadă de 15 zile. De asemenea, ordinul prevede datele care se fac publice prin afișare: nume, prenume, domiciliul fiscal, denumirea actului administrativ fiscal, numărul și data actului, prin urmare, fără *codul numeric personal*.

Din verificările efectuate, s-a constatat că aceste liste puteau fi accesate pe Internet, chiar și la 4 luni de la afișarea lor, prin verificarea numelui unei persoane cuprinse în lista respectivă, cu ajutorul unor motoare de căutare pe Internet, datorită stocării în memoria *cache* a acestor informații.

În urma investigației, s-a recomandat Ministerului Economiei și Finanțelor să identifice o soluție prin care vizualizarea listelor care au depășit perioada legală să nu mai poată fi posibilă, chiar dacă acestea nu se mai regăsesc pe site-ul ministerului.

Acest aspect a fost soluționat de minister, iar petentului i s-a comunicat ștergerea datelor sale de pe Internet.

b. Printr-o cerere înregistrată la Autoritatea de supraveghere, un petent a sesizat o posibilă încălcare a dreptului său la viață intimă, familială și privată, în sensul dezvăluirii de către o instituție

publică, fără consimțământ, a datelor sale cu caracter personal, fapt de natură a-i aduce prejudicii de imagine.

În fapt, petentul a reclamat că pe site-ul instituției publice, a fost postat un referat al Comisiei de Disciplină, întocmit într-un dosar în care petentul era parte și care conținea datele sale cu caracter personal. Totodată, acesta din urmă afirma că referatul în cauză este singurul de acest gen publicat pe site.

Din investigația efectuată, au rezultat următoarele:

Justificarea operatorului pentru publicarea pe site a referatului a fost comportamentul necorespunzător manifestat de petent (care de altfel, nu mai avea raporturi de serviciu cu instituția publică, la data la care a fost postat referatul pe site) în executarea atribuțiilor de serviciu, fapt ce ar contraveni principiilor care guvernează conduita profesională a funcționarilor publici din sistemul administrației publice.

Prin publicarea integrală pe site a referatului comisiei de disciplină cu privire la cercetarea disciplinară a petentului, s-a realizat o dezvăluire de date cu caracter personal, în alte condiții decât cele prevăzute de Legea nr. 677/2001, care impune ca prelucrarea datelor personale să se realizeze cu bună-credință și în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare, iar datele cu caracter personal destinate prelucrării să fie adecvate, pertinente și neexcesive prin raportare la scopul în care sunt colectate și ulterior prelucrate. Această publicare ar putea aduce atingere dreptului la apărare și principiului prezumției de nevinovăție garantate de Constituție.

În urma efectuării investigației, s-a dispus prin decizie ștergerea datelor cu caracter personal conținute în referatul comisiei de disciplină publicat pe site și interzicerea pe viitor a prelucrării datelor cu caracter personal prin dezvăluire, fără respectarea condițiilor de legitimitate expres prevăzute de Legea nr. 677/2001.

Ulterior, instituția publică a dat curs deciziei și a șters integral referatul de pe pagina sa de Internet.

3.3.2. Dezvăluirea datelor cu caracter personal către societăți de recuperare creanțe

Un petent a reclamat că i s-au comunicat datele personale către terți de către o companie de telefonie fixă, fără a fi informat în prealabil despre această dezvăluire. Anterior, petentul reclamase acest lucru și operatorului, până la data efectuării investigației nefiindu-i adresat niciun răspuns.

Cu ocazia investigației, s-a constatat că operatorul a transmis către terți datele debitorilor săi, în vederea recuperării creanțelor. Printre datele comunicate, s-a numărat și CNP-ul, cu toate că, în nota de informare a clienților cu privire la drepturile prevăzute de art. 12-18 din Legea nr. 677/2001, se prevedea că CNP - ul este exceptat de la această transmitere.

Operatorul nu a putut face dovada informării petentului înainte de transmiterea datelor către societatea de recuperare creanțe, fapt ce contravine dispozițiilor art. 12 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 677/2001, respectiv informarea persoanelor vizate cu privire la destinatarii datelor.

Față de cele constatate, operatorul a fost sancționat contravențional pentru omisiunea de a notifica și notificarea cu rea-credință, deoarece operatorul nu a notificat Autorității de supraveghere prelucrarea CNP-ului în scop de recuperare creanțe și pentru contravenția de prelucrare nelegală a datelor cu caracter personal în forma nerespectării dreptului de informare în privința destinatarilor și a transmiterii către aceștia a CNP-ului.

În urma investigației, operatorul a comunicat terțului care recupera debite în numele său faptul că își retrage pretențiile față de petent și a solicitat totodată, ștergerea datelor acestuia.

3.3.3. Prelucrarea nelegală a datelor cu caracter personal

a. Prin intermediul unei plângeri, o petentă a sesizat Autoritatea de supraveghere cu privire la faptul că o instituție de învățământ superior a transferat datele sale personale (nume, adresă, CNP) unei bănci, fără știrea și acordul acesteia, în vederea eliberării unui card.

Petenta a dovedit faptul că s-a adresat în prealabil atât instituției de învățământ, cât și băncii, dar nu a fost mulțumită de nici unul dintre răspunsuri, astfel încât a înaintat o plângere Autorității de supraveghere.

Pentru elucidarea problemei, au fost efectuate investigații atât la instituția de învățământ, cât și la bancă, constatându-se că instituția de învățământ a încheiat cu banca un contract în vederea emiterii card-urilor privind plata drepturilor salariale ale angajaților săi.

Ulterior, a fost încheiat un act adițional la contractul mai sus menționat, care prevede că, după începerea fiecărui an universitar, instituția trebuie să transmită băncii un fișier cu studenții înscriși, care conține următoarele date personale: nume, prenume și CNP.

Din constatările făcute a reieșit faptul că banca nu a încheiat un contract individual cu fiecare student în parte pentru emiterea card-urilor, acestea fiind ridicate de reprezentanții instituției de la bancă, pe bază de proces-verbal.

Petenta nu a fost informată cu privire la emiterea acestui card și nici cu privire la ridicarea lui și, implicit, cu transmiterea datelor sale personale către bancă. Din studierea contractului de școlarizare încheiat de petentă, nu reiese că și-a dat consimțământul pentru dezvăluirea datelor sale, existând în fișa de înscriere doar acordul pentru a-i fi prelucrate datele, inclusiv CNP-ul, de către instituția de învățământ, în general.

După o anumită perioadă de timp, până la data efectuării investigației, facultatea a modificat contractul de studii pentru programele de licență cu prezență în campus cu taxă, în sensul că plata

taxei de școlarizare aferentă semestrului următor se poate face prin transfer bancar, utilizând card-ul pus la dispoziția studentului, aceeași informare existând și pe site-ul despre care se face vorbire în contract.

Totodată, a reieșit faptul că studenții care au dorit să-și ridice card-urile au semnat într-un tabel, în dreptul numelui lor (număr card, cont card, posesor și adresa acestuia). Petenta nu și-a ridicat card-ul, astfel că datele sale au fost șterse, fapt care a dus la restituirea și anularea card-ului.

La data efectuării investigației, s-a constatat săvârșirea contravenției de prelucrare nelegală a datelor cu caracter personal, întrucât instituția de învățământ nu a obținut consimțământul petentei pentru transmiterea CNP-ului la bancă și nu a informat petenta în legătură cu datele care au fost transmise la bancă și scopul pentru care s-a făcut această dezvăluire. În urma celor constatate, instituția de învățământ a fost sancționată contravențional.

Totodată, cu ocazia efectuării investigației la bancă, reprezentanții băncii au recunoscut că a fost comisă o eroare în sensul prelucrării datelor personale ale petentei pentru emiterea unui nou card, fără să fie verificată existența prealabilă a consimțământului persoanei vizate și fără să fi realizat informarea acesteia.

Conform Regulamentului BNR nr. 6/2006 privind emiterea și utilizarea instrumentelor de plată electronică și relațiile dintre participanți la tranzacțiile cu aceste instrumente, instrumentele de plată electronică nu vor fi puse la dispoziție unei persoane fizice decât în urma unui acord expres al acesteia sau a unei solicitări scrise înaintate de respectiva persoană.

De asemenea, numele, prenumele, codul numeric personal pot fi prelucrate numai cu consimțământul expres al persoanei vizate, dacă nu există dispoziții legale exprese sau autorizația Autorității de supraveghere.

Totodată, operatorul este obligat să furnizeze persoanei vizate o serie de informații precum identitatea, scopul prelucrării, categorii de date vizate, destinatarii datelor, existența drepturilor prevăzute de Legea nr. 677/2001 și condițiile de exercitare a acestor drepturi, în momentul colectării sau, cel mai târziu, până în momentul primei dezvăluiri.

Banca nu a putut să facă dovada îndeplinirii obligațiilor legale sus menționate, de la data la care a colectat datele petentei și până la data la care aceasta s-a adresat băncii.

Conform celor constatate cu ocazia investigației, datele petentei au fost șterse din evidența băncii, odată cu închiderea contului.

Pentru prelucrarea nelegală a datelor cu caracter personal, ca urmare a emiterii unui card fără consimțământul expres al petentei și fără să asigure informarea sa corespunzătoare, operatorul a fost sancționat contravențional.

b. O altă persoană fizică a semnalat o posibilă prelucrare nelegală a datelor sale cu caracter personal de către Serviciul Disciplină în Construcții din cadrul unui consiliu local, în sensul că un

inspector din cadrul serviciului, ce deținea o copie a cărții de identitate a petentului (copie reținută cu ocazia întocmirii unui proces-verbal care ulterior a fost anulat de instanță) a utilizat date din acest document cu ocazia întocmirii, în lipsa petentului, a unui nou proces-verbal de constatare și sancționare a acestuia.

Urmare a plângerii formulate de petent, Serviciul Disciplină în Construcții din cadrul primăriei a răspuns că deține o copie a actului său de identitate, anexat unui proces-verbal pe care petentul l-a semnat în calitate de martor, fără alte explicații referitoare la modul de prelucrare a datelor sale.

În timpul investigației, s-a constatat faptul că, în cadrul aparatului de specialitate al primarului și potrivit Organigramei Primăriei, aprobată printr-o hotărâre a Consiliului Local, se efectuează prelucrări de date cu caracter personal și prin intermediul altor structuri, fără personalitate juridică.

În urma investigației, primăria a fost sancționată contravențional întrucât nu și-a îndeplinit obligația de a notifica prelucrarea datelor cu caracter personal, pentru activitatea desfășurată în cadrul Serviciul Disciplină în Construcții.

Autoritatea de supraveghere a emis instrucțiuni prin care s-a recomandat pregătirea angajaților primăriei cu privire la aplicarea dispozițiilor Legii nr. 677/2001, în special referitor la prelucrarea legală și cu bună-credință a datelor cu caracter personal necesare întocmirii proceselor-verbale conform Ordonanței Guvernului nr. 2/2001; în acest context, se va avea în vedere, cu precădere, evitarea utilizării, în viitor, a datelor cu caracter personal ale martorilor la încheierea unor procese-verbale ulterioare de constatare și sancționare contravențională.

Totodată, s-a recomandat stabilirea unei durate limitate de stocare a datelor cu caracter personal conținute în procesele-verbale de constatare și sancționare contravențională, luarea unor măsuri tehnice și organizatorice adecvate în scopul evidențierii accesului angajaților primăriei la datele personale conținute în procesele-verbale și luarea măsurilor privind notificarea tuturor prelucrărilor de date personale pe care le efectuează primăria în cadrul serviciilor din structura sa, precum și verificarea necesității completării sau/și modificării notificărilor deja depuse la Autoritatea de supraveghere.

Ulterior acestei investigații, primăria a dat curs tuturor instrucțiunilor și recomandărilor adresate de Autoritatea de supraveghere.

CAPITOLUL al IV-lea

ACTIVITATEA DE PREGĂTIRE A PROCESULUI DE ADERARE LA SPAȚIUL SCHENGEN

Secțiunea 1: Autoritatea comună de control

În vederea pregătirii aderării României la Spațiul Schengen, participarea activă la reuniunile Autorității Comune de Control în domeniul Schengen (Joint Supervisory Authority - JSA), înființată în conformitate cu prevederile art. 115 din Convenția de aplicare a Acordului de la Schengen (CAAS) ca autoritate însărcinată cu controlul serviciului de asistență tehnică al Sistemului de Informare Schengen, a constituit una dintre prioritățile Autorității de supraveghere.

În acest context, Autoritatea de supraveghere a avut în vedere, în principal, armonizarea cadrului legal relevant cu *acquis*-ul Schengen, precum și corelarea practicilor sale cu cele ale JSA și ale celorlalte autorități de supraveghere din statele semnatare ale Acordului de la Schengen.

Autoritatea de supraveghere a fost, de asemenea, implicată în activitățile desfășurate de celelalte autorități comune de control înființate în domeniul cooperării polițienești și judiciare – Organismul Comun de Control în domeniul Europol (Joint Supervisory Body – JSB), Autoritatea Comună de Control a Vămirilor (Joint Supervisory Authority - JSA Customs), Grupul Comun de Supraveghere pe domeniul Eurodac (Eurodac Supervision Coordination Group) și Grupul de Lucru în domeniul Poliție și Justiție (Working Party on Police and Justice – WPPJ).

Secțiunea a 2-a: Atribuțiile Autorității de supraveghere

În ianuarie 2008 a fost semnată Declarația Comună a României și Bulgariei privind aderarea la spațiul Schengen, declarație prin care România și Bulgaria își asumă anul 2011 ca dată de aderare comună la spațiul Schengen, hotărând de asemenea ca pașii făcuți pentru atingerea acestui obiectiv să fie în strânsă colaborare. Prin acest document, România își exprimă intenția de a începe, din a doua jumătate a anului 2008, procesul de evaluare pe domeniile protecția datelor personale, cooperare polițienească și regimul vizelor.

Pregătirea României din punct de vedere legislativ pentru finalizarea cu succes a procesului de aderare la spațiul Schengen vizează adoptarea de noi acte normative naționale și modificarea celor deja în vigoare, astfel încât acestea să corespundă pe deplin cadrului legislativ existent la nivel european în domeniile evaluate. Armonizarea legislativă trebuie să asigure și protejarea drepturilor și libertăților fundamentale, în special dreptul la respectarea vieții private. În acest sens, protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal este deosebit de importantă având

în vedere volumul fluxului informațional ce se preconizează a fi derulat prin intermediul sistemelor informatice specifice.

În domeniul protecției datelor personale, conform prevederilor Convenției de Aplicare a Acordului Schengen, Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal este autoritatea de control care efectuează o supraveghere independentă a fișierului de date din secțiunea națională a Sistemului de Informare Schengen și verifică dacă prelucrarea și utilizarea datelor introduse nu încalcă drepturile persoanei în cauză.

În vederea îndeplinirii obiectivelor în cadrul pregătirii pentru aderarea la spațiul Schengen, în cursul anului 2008 autoritatea de supraveghere a stabilit o strategie pe termen scurt, care cuprinde măsuri organizatorice, pregătirea personalului, organizarea campaniei de informare cu privire la drepturile persoanei vizate, cooperarea cu autoritățile competente în implementarea Convenției de aplicare a Acordului de la Schengen, efectuarea de controale la autoritățile competente (poliție, poliție de frontieră, consulate, Centrul de Cooperare Polițienească Internațională, Oficiul Român pentru Imigrări și altele).

Secțiunea a 3-a: Măsuri organizatorice la nivelul Autorității

În baza prevederilor Regulamentului de organizare și funcționare a Autorității de supraveghere, prin decizia președintelui autorității au fost desemnate persoanele pentru susținerea domeniului protecției datelor în cadrul misiunii de evaluare a autorității, care au rolul de a urmări îndeplinirea obligațiilor ce revin autorității în vederea aderării la spațiul Schengen, de a asigura realizarea materialelor necesare pregătirii și organizării misiunii de evaluare.

În acest context se vor intensifica activitățile privind informarea persoanelor vizate în legătură cu drepturile ce derivă din Legea nr. 677/2001 și CAAS, precum și investigațiile efectuate la autoritățile competente în furnizarea și/sau consultarea semnalărilor conținute în Sistemul Informatic Național de Semnalări Schengen.

Pentru îndeplinirea obiectivelor propuse în procesul de evaluare Schengen, personalul autorității beneficiază de pregătire profesională continuă la nivelul standardelor comunitare, de materiale documentare, participă la grupuri de lucru în domeniul Schengen, precum și la schimburi de experiență în țări membre ale Uniunii Europene.

Astfel, merită menționată participarea reprezentanților autorității de supraveghere la seminarul „Protecția datelor în contextul cooperării polițienești și judiciare în materie penală: Cerințe UE”, organizat cu sprijinul TAIEX în colaborare cu Academia Europeană de Drept. Acest seminar a încercat să ofere o imagine detaliată a instrumentelor legislative internaționale și Europene în domeniul protecției datelor. În acest sens, o atenție deosebită trebuie acordată

cerințelor de protecție a datelor care trebuie respectate în ceea ce privește schimbul de informații în cadrul Sistemului Informatic Schengen, precum și schimbul de informații cu organismele UE pentru cooperare polițienească și judiciară în materie penală.

Secțiunea a 4-a: Campania de informare

În cursul anului 2008, Autoritatea de supraveghere a întreprins o serie de activități specifice la nivelul întregii țări, în scopul creșterii gradului de informare și conștientizare a publicului cu privire la domeniul protecției datelor cu caracter personal, inclusiv în cadrul Convenției de aplicare a Acordului Schengen.

Astfel, au fost distribuite materiale informative privind drepturile persoanelor vizate în domeniul protecției datelor cu caracter personal, inclusiv în contextul Convenției de aplicare a Acordului Schengen, în special în zonele de trecere a frontierei, considerate de maxim impact și importanță pentru prelucrarea de date personale în cadrul Sistemului de Informații Schengen.

Un moment important în activitatea Autorității de supraveghere și în special pentru domeniul protecției datelor cu caracter personal îl reprezintă Ziua Europeană a Protecției Datelor. În anul 2008, aceasta a fost organizată la Târgu Jiu, cu sprijinul Inspectoratului Județean de Poliție Gorj și a fost declarată un real succes. Pe parcursul manifestărilor care au avut loc, a fost organizată o expoziție de imagini cu tematică în domeniu. În cadrul celei de-a doua părți a întâlnirii, la care au luat parte reprezentanții inspectoratelor județene de poliție, dar și reprezentanți ai structurilor subordonate IPJ Gorj, au fost dezbătute aspecte privind problematica Schengen și incidența domeniului protecției datelor cu caracter personal în sectorul polițienesc.

În același timp, Autoritatea de supraveghere a organizat seminarii și mese rotunde cu tematică în domeniu la nivel central și teritorial. În martie 2008, seminarul în sistem train-the-trainers a fost continuat cu o nouă sesiune la sediul Inspectoratului General al Poliției Române.

Ca și în anul precedent, în urma seminariilor realizate, pe site-urile autorităților ce vor fi competente în aplicarea acquis-ului Schengen au fost introduse secțiuni speciale privind protecția datelor personale, legislația comunitară și națională în domeniu, informații despre Autoritatea de supraveghere, materiale informative redactate de aceasta, link către site-ul Autorității.

De asemenea, la recomandarea Autorității de supraveghere, în cadrul operatorilor din sectorul poliției au fost desemnate persoane cu atribuții de formatori în domeniul protecției datelor cu caracter personal și al aplicării prevederilor Convenției Schengen, au fost realizate materiale și pliante informative. Participanții la cursurile de formatori organizate la Câmpina și București, cu participarea reprezentanților autorității, au susținut sesiuni de instruire profesională pe tema protecției datelor cu caracter personal.

În urma pregătirilor efectuate, la nivelul operatorilor, au fost evaluate cunoștințele în domeniul protecției datelor personale și în domeniul Schengen prin chestionare de evaluare, diseminate la nivel local și teritorial.

Un alt efect al campaniei de informare inițiată și susținută de Autoritatea de supraveghere îl reprezintă difuzarea, prin rețeaua proprie de televiziune a inspectoratelor județene de poliție, de materiale privind protecția datelor personale și atribuțiile Autorității de supraveghere.

În cadrul simpozionului internațional desfășurat în municipiul Orșova în luna noiembrie a.c., la secțiunea „Prevenirea și combaterea violenței în familie și școală”, a fost prezentat un material referitor la prelucrarea datelor personale prin intermediul sistemelor de supraveghere video.

Rezultatele acestor acțiuni au fost pozitive, Autoritatea de supraveghere primind numeroase solicitări de organizare a unor instruirii profesionale pentru identificarea și soluționarea problemelor întâmpinate de operatori în respectarea prevederilor legii-cadru în domeniul protecției datelor, a crescut numărul punctelor de vedere și al informațiilor telefonice solicitate de inspectorate județene și alte structuri din domeniul cooperării polițienești.

Secțiunea a 5-a: Cooperarea cu autoritățile similare din Uniunea Europeană

În cursul anului 2008, reprezentanții Autorității de supraveghere au participat la reuniunile grupurilor de lucru ale autorităților comune de control în domeniile Schengen, Europol și Eurodac.

Principalele subiecte dezbătute în cadrul acestor reuniuni au privit proiectul Deciziei Cadru privind cooperarea polițienească și judiciară în materie penală, acordurile bilaterale încheiate de statele membre UE cu state terțe în domeniul cooperării polițienești și judiciare, precum și aspecte specifice privind supravegherea prelucrărilor de date personale efectuate de către autoritățile polițienești în cadrul sistemelor informatice înființate la nivel european (Schengen, Europol, Eurodac, Customs). Un aspect deosebit de important, urmărit îndeaproape în cadrul acțiunilor specifice de supraveghere, îl constituie respectarea drepturilor persoanelor vizate în cadrul activităților specifice de prelucrare a datelor efectuate de către autoritățile polițienești și judiciare.

În aprilie 2008, Autoritatea a organizat, prin experți ai autorității similare din Slovacia, un schimb de experiență, ce a avut ca temă aplicarea corectă a principiilor de protecție a datelor cu caracter personal în România. Discuțiile au vizat analizarea capacității și abilității Autorității de supraveghere, în calitate de instituție evaluată, de a-și îndeplini toate atribuțiile în contextul implementării prevederilor privind protecția datelor în acquis-ul Schengen. Cu această ocazie, a fost efectuată o verificare a unei unități de poliție din teritoriu, precum și a zonei de frontieră a României cu Serbia.

Tot în contextul pregătirii misiunii de evaluare, autoritatea a efectuat un schimb de experiență cu autoritatea similară din Cehia, în vederea clarificării unor aspecte privind misiunea de evaluare Schengen la care a fost supusă Comisia pentru protecția datelor din Cehia în anul 2006: legislația națională în domeniu, nivelul de implementare a acquis-ului Schengen, independența autorității de supraveghere, structura organizatorică, mijloacele financiare alocate și independența financiară a autorității.

Colaborarea cu autoritățile similare din Uniunea Europeană a continuat prin participarea la conferințe internaționale – Conferința de primăvară a Autorităților Europene pentru Protecția Datelor organizată în Italia, Conferința Autorităților pentru Protecția Datelor și Europa Centrală și de Est în Polonia – în cadrul cărora reprezentanții autorității de supraveghere au prezentat materiale cu tematică Schengen.

Secțiunea a 6-a: Cooperarea cu autoritățile competente în implementarea Convenției de aplicare a Acordului de la Schengen

Colaborarea autorității de supraveghere cu Departamentul Schengen din cadrul Ministerului Internelor și Reformei Administrative s-a materializat, pe parcursul anului 2008, prin încheierea unui protocol de colaborare.

Obiectivul principal al acestui protocol a vizat pregătirea procesului de evaluare a României în vederea aderării la spațiul Schengen, în calendarul asumat, în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

În baza relațiilor de colaborare cu privire la campania de informare, Autoritatea de supraveghere a transmis către IGPR și MIRA, pentru diseminarea în teritoriu, materiale informative privind drepturile persoanelor vizate prevăzute de Legea nr. 677/2001, modalitatea de exercitare a acestor drepturi, prelucrarea datelor cu caracter personal în conformitate cu normele în vigoare: pliante, broșuri, prezentări powerpoint.

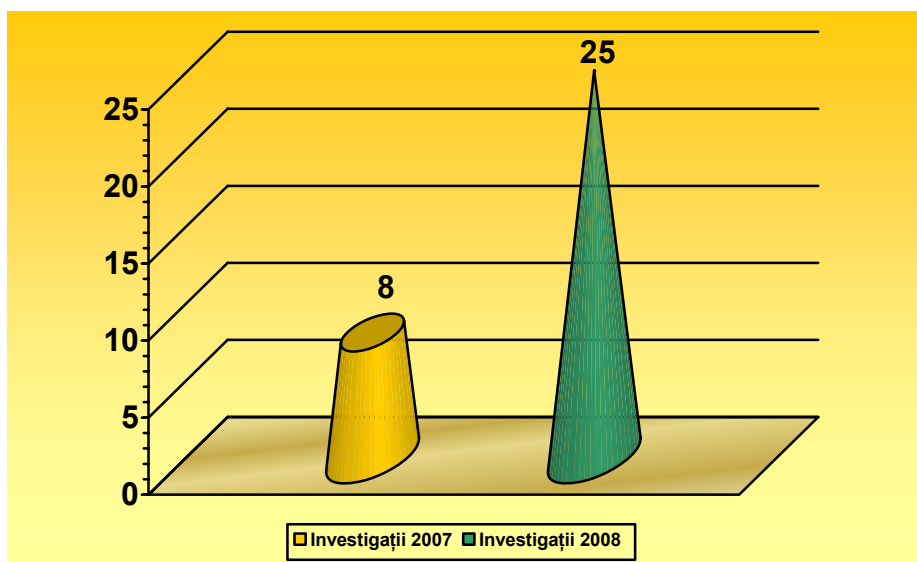
În anul 2008, la inițiativa Autorității de supraveghere a fost înființat un grup de lucru comun, împreună cu reprezentanți ai Ministerului Internelor și Reformei Administrative, Ministerului Justiției, Ministerului Afacerilor Externe, Oficiului Român pentru Imigrări, în vederea pregătirii misiunii de evaluare Schengen în domeniul protecției datelor personale.

La sediul autorității au avut loc mai multe reuniuni ale grupului de lucru care au vizat armonizarea legislativă în domeniul protecției datelor conform cerințelor acquis-ului comunitar.

Secțiunea a 7-a: Investigații

Conform planului general de investigații pentru anul 2008 privind pregătirea procesului de aderare a României la spațiul Schengen – protecția datelor personale, precum și în vederea respectării angajamentelor asumate, Autoritatea de supraveghere a desfășurat acțiuni de verificare, în teritoriu, a modului în care este aplicată Legea nr. 677/2001, de către operatorii din domeniul cooperării polițienești și acordării vizelor.

În cursul anului 2008, au fost efectuate un număr de 25 de investigații, dintre care 21 au vizat activitatea de cooperare polițienească și 4 cea de acordare a vizelor.

7.1. Investigații care au vizat activitatea de cooperare polițienească

În cursul anului 2008, din cele 21 de investigații efectuate 17 au avut loc la inspectoratele județene de poliție, 2 la inspectoratele județene de poliție de frontieră și 2 la structuri de specialitate aflate în subordinea Ministerului Internelor și Reformei Administrative.

În cadrul acestora, s-a urmărit verificarea:

- condițiilor de prelucrare a datelor cu caracter personal de către operatori
- respectării drepturilor persoanelor vizate, din perspectiva Legii nr. 677/2001 și a acquis-ului Schengen,

- gradului de pregătire a personalului implicat în procesul de pregătire a aderării României la spațiul Schengen,
- măsurilor de securitate implementate pentru protecția datelor personale prelucrate.

În urma verificărilor efectuate de reprezentanții autorității de supraveghere s-au recomandat următoarele:

- actualizarea informațiilor transmise prin formularele de notificare,
- informarea persoanelor vizate pentru toate prelucrările de date efectuate,
- completarea și transmiterea raportului anual de activitate privind protecția datelor cu caracter personale,
- actualizarea metodologiilor de lucru privind aplicarea în mod unitar de către operatori a prevederilor Legii nr. 677/2001,
- constituirea unui registru special destinat înregistrării cererilor pentru exercitarea drepturilor prevăzute de Legea nr. 677/2001.

Cea mai mare parte a operatorilor controlați și-a însușit recomandările Autorității de supraveghere și le-a adus la îndeplinire în termenul stabilit, Autoritatea fiind informată corespunzător în acest sens.

La punctele de trecere a frontierei, Autoritatea de supraveghere a recomandat efectuarea informării persoanelor vizate în legătură cu drepturile acestora, atât în limba română, cât și în alte limbi utilizate frecvent de persoane provenite din statele cu care România are frontieră comună.

7.2. Investigații care au vizat activitatea de acordare a vizelor

În cursul anului 2008 au fost efectuate două investigații la secții consulare din cadrul ambasadelor României în state terțe și două la structuri de specialitate aflate în subordinea Ministerului Internelor și Reformei Administrative.

În cadrul acestora, s-a urmărit verificarea respectării drepturilor persoanelor vizate, din perspectiva reglementărilor naționale și a acquis-ului Schengen privind vizele, regimul străinilor și azilul, condițiilor de prelucrare a datelor personale, a gradului de pregătire a personalului implicat în activitatea de prelucrare a datelor personale, precum și a măsurilor de securitate implementate în scopul asigurării protecției datelor personale.

În urma celor constatate în cadrul verificărilor, reprezentanții Autorității de supraveghere au făcut anumite recomandări operatorului Ministerul Afacerilor Externe.

CAPITOLUL al V-lea

ACTIVITATEA DE REGLEMENTARE ȘI CONSULTARE

Utilizarea pe scară largă a datelor cu caracter personal în toate sferile de activitate și progresul în tehnologia informațională presupun, în mod considerabil, prelucrarea și schimbul acestor date, deci implicit o creștere substanțială a fluxului transfrontalier de date cu caracter personal între cei implicați, indiferent de domeniul public sau privat în care acționează.

După semnarea Convenției nr. 108 și, ulterior, după adoptarea Directivei 45/96/EC, statele membre ale Uniunii Europene au urmărit armonizarea cadrului intern privind protecția datelor personale cu reglementările existente la nivelul Uniunii Europene, cu aplicabilitate la specificul național.

În vederea accelerării proceselor legislative naționale de implementare și armonizare a aquis-ului comunitar cu reglementări privind datele personale, aplicabile în diverse domenii de activitate, Autoritatea de supraveghere a colaborat constant cu instituțiile naționale, prin avizarea anumitor acte normative în procesul de adoptare a acestora.

Autoritatea de supraveghere a acordat o atenție deosebită problemelor ridicate de prelucrările de date efectuate de operatori de date care își desfășoară activitatea în diverse domenii și a intervenit prin reglementări de natură să particularizeze condițiile prelucrării datelor personale la specificul existent în anumite sectoare de activitate.

În același timp, Autoritatea de supraveghere a emis opinii, puncte de vedere, recomandări și instrucțiuni, în concordanță cu principiile și prevederile stabilite prin actele comunitare și naționale aplicabile în domeniul prelucrării datelor personale.

Secțiunea 1: Acte cu caracter normativ emise în baza Legii nr. 677/2001

În anul 2008, luând în considerare statutul României de stat membru al Uniunii Europene, în activitatea de reglementare a domeniului protecției datelor personale s-au avut în vedere aspecte constatate în activitatea curentă.

Dând expresie recomandărilor Grupului de Lucru Art. 29, pentru existența unei practici concordante cu aceea a statelor membre ale Uniunii Europene și în aplicarea adecvată a cadrului legal național, au fost adoptate următoarele decizii:

➤ Decizia nr. 90/2008 privind recunoașterea unui nivel adecvat de protecție în Jersey

Această decizie a fost emisă pentru transpunerea Deciziei Comisiei Europene nr. 2008/393/EC, adoptată în baza Directivei 95/46/EC a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, referitoare la stabilirea unui nivel de protecție adecvat a datelor cu caracter personal în Jersey.

La adoptarea acestei reglementări s-au luat în considerare atât faptul că Jersey este stat terț în sensul prevederilor Directivei 95/46/EC, cât și reglementările privind protecția datelor existente în Jersey.

➤ Decizia nr. 95/2008 privind stabilirea formularului tipizat al notificărilor prevăzute de Legea nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date

Având în vedere necesitatea simplificării procedurii interne de notificare și a evitării formalităților administrative excesive, Autoritatea de supraveghere a stabilit un singur formular ce va fi utilizat de operatorii de date personale începând cu data de 1 martie 2009, în locul celor două existente.

Un argument în plus în luarea acestei măsuri l-au constituit recomandările Grupului de Lucru Art. 29, exprimate în Raportul nr. 1227/2005 privind importanța standardizării și simplificării procedurilor de notificare a autorităților naționale de supraveghere, precum și adoptarea unor metode cât mai puțin costisitoare pentru punerea în practică a acestora.

În același timp, au fost avute în vedere prevederile Directivei 95/46/CE, care statuează că notificarea este destinată să asigure publicitatea scopurilor și caracteristicilor principale ale prelucrărilor efectuate de operatorii de date cu caracter personal, astfel încât autoritatea de supraveghere să poată controla concordanța prelucrărilor declarate cu dispozițiile legale naționale în materie.

➤ ***Decizia nr. 101/2008 privind procedura emiterii autorizației pentru prelucrarea datelor cu caracter personal privind starea de sănătate în condițiile art. 9 alin. (3) și (4) din Legea nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date***

Emisă în aplicarea prevederilor art. 21 alin. (3) lit. c) raportate la art. 9 alin. (3) și alin. (4) din Legea nr. 677/2001, această decizie stabilește procedura în baza căreia Autoritatea de supraveghere autorizează anumite prelucrări de date referitoare la starea de sănătate, în scopul protejării vieții, integrității fizice sau sănătății altor persoane decât persoana vizată sau a publicului în general, în situațiile în care persoana vizată nu și-a dat consimțământul în scris și în mod neechivoc.

Această reglementare se fundamentează pe dispozițiile Directivei 95/46/CE, potrivit căreia statele membre pot deroga de la interdicția de a prelucra categorii speciale de date, atunci când aceasta se justifică din motive de interes public important în domenii cum ar fi sănătatea publică sau asigurările de sănătate. În aplicarea acestora, prin art. 7 alin. (2) din Legea nr. 677/2001, cu modificările și completările ulterioare, a fost stabilită excepția potrivit căreia prelucrarea datelor privind starea de sănătate poate fi efectuată când legea prevede în mod expres, în scopul protejării unui interes public important, cu condiția ca prelucrarea să se efectueze cu respectarea drepturilor persoanei vizate și a celorlalte garanții prevăzute de Legea nr. 677/2001.

A fost stabilit și modelul de autorizație ce va fi utilizat în situațiile care intră sub incidența prevederilor menționate mai sus.

Secțiunea a 2-a: Avizarea actelor normative

Consultarea Autorității de Supraveghere se realizează în baza prevederilor art. 21 alin. (3) lit. h) din Legea nr. 677/2001 atunci când se elaborează proiecte de acte normative referitoare la protecția drepturilor și libertăților persoanelor în privința prelucrării datelor cu caracter personal.

Astfel, în anul 2008, au fost avizate, în principal, următoarele proiecte de acte normative:

- Proiectul de Hotărâre a Guvernului privind modelul cărții de alegător
- Proiectul de Hotărâre a Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 839/2006 privind forma și conținutul actelor de identitate, ale autocolantului, privind stabilirea reședinței și ale cărții de imobil
- Proiectul Hotărârii de Guvern privind procedura de autorizare a Furnizorilor de Servicii publice de Autentificare Electronică

- Proiectul de Hotărâre pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1085/2003 pentru aplicarea unor prevederi ale Legii nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, referitoare la implementarea Sistemului Electronic Național
- Proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Strategiei naționale privind aderarea la spațiul Schengen pentru perioada 2008-2011 și proiectul Memorandumului cu tema: Aprobarea Planului de Acțiune Schengen 2008
- Proiectul Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea prevederilor Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare
- Proiectul Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2001 privind organizarea și funcționarea Poliției de Frontieră Române și abrogarea Capitolului 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 105/2001 privind frontiera de stat a României
- Proiectul Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 290/2004 privind cazierul judiciar
- Proiectul Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate
- Proiectul de Lege privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale
- Propunerile de modificare ale Codului de procedură civilă
- Contraproiectul părții bulgare al Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Bulgaria privind cooperarea polițienească și transfrontalieră în materie penală.
- Proiectul Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Ungaria privind cooperarea transfrontalieră în materie penală al cărui titlu a fost modificat în urma negocierilor cu partea ungară în Acordul între Guvernul României și Guvernul Republicii Ungaria privind colaborarea în domeniul prevenirii și combaterii criminalității transfrontaliere
- Proiectul de Normă pentru modificarea și completarea Normei nr. 18/2007 privind aderarea inițială și evidența participanților la fondurile de pensii administrate privat, cu modificările și completările ulterioare
- Proiectul Legii pentru ratificarea Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Ungaria privind colaborarea în domeniul prevenirii și combaterii criminalității transfrontaliere, semnat la Szeged la 21 octombrie 2008

- Proiectul Înțelegerii între Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse din România și Ministerul Federal de Finanțe al Republicii Federale Germania privind colaborarea în domeniul combaterii fraudei transnaționale în domeniul prestațiilor și contribuțiilor de securitate socială și a muncii nedeclarate, precum și privind angajarea transnațională a lucrătorilor
- Proiectul Ordonanței de Urgență a Guvernului privind reglementarea utilizării datelor personale în domeniul poliției - transpunerea Recomandării nr. 87 (15) din 17 septembrie 1987 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei

Dintre cele 17 proiecte de acte normative supuse avizării Autorității de Supraveghere, doar unul a fost avizat favorabil fără observații.

Cu privire la textul celorlalte proiecte de acte normative, Autoritatea de Supraveghere a formulat observații și recomandări ce au fost însușite în mare parte de instituțiile inițiatoare, astfel încât conținutul final al acestora, cu modificările și completările propuse de Autoritate, a fost avizat favorabil.

Dintre proiectele avizate cu observații, aspecte deosebite au ridicat următoarele:

➤ **Proiectul Hotărârii de Guvern privind procedura de autorizare a Furnizorilor de Servicii publice de Autentificare Electronică**

Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației a transmis Autorității de Supraveghere spre avizare proiectul de Hotărâre de Guvern privind procedura de autorizare a Furnizorilor de Servicii publice de Autentificare Electronică. Acest act normativ conține prevederi referitoare la asigurarea accesului eficient al cetățenilor la informații și servicii destinate publicului, furnizate prin mijloace electronice de către furnizorii de servicii publice de autentificare electronică, respectiv acele persoane juridice care sunt autorizate, potrivit legii, să creeze și să administreze identitate electronică pentru persoane fizice.

Autoritatea de supraveghere a subliniat că, prin colectarea datei nașterii și a codului numeric personal, se realizează o prelucrare excesivă a datelor personale ce urmează a fi transmise consumatorului de identitate electronică.

Prin același proiect s-a intenționat instituirea de noi atribuții de control în sarcina Autorității de supraveghere.

Însă, referitor la acest aspect, Autoritatea de supraveghere a avut observații, deoarece atribuțiile de control ale acesteia sunt stabilite prin legi, și nu prin acte normative cu forță juridică inferioară legii, cum sunt hotărârile de Guvern.

Observațiile Autorității de supraveghere au fost luate în considerare, astfel încât Proiectul Hotărârii de Guvern privind procedura de autorizare a Furnizorilor de Servicii Publice de

Autentificare Electronică, modificat și completat, a fost avizat favorabil și de Autoritatea de Supraveghere.

Acest proiect a îmbrăcat forma Hotărârii de Guvern nr. 1129/2008.

➤ **Proiectul Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate.**

Ministerul Internelor și Reformei Administrative a transmis spre avizare finală proiectul Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate.

Față de documentul transmis s-au formulat observații în concordanță cu Avizul Autorității Europene pentru Protecția Datelor referitoare la vârsta persoanelor ce au obligația de furnizare a impresiunilor digitale, recomandându-se ca aceasta să fie de minim 14 ani. În același sens, s-a precizat că limita de vârstă de 6 ani din proiect a fost stabilită fără a se avea în vedere un studiu solid și aprofundat, așa cum se subliniază și în Avizul Autorității Europene pentru Protecția Datelor din 26 martie 2008, publicat în JO nr. C200/1 din 6.8.2008.

Cu privire la principiul „un pașaport – o persoană”, s-a apreciat de către Autoritatea de supraveghere că acesta ar trebui aplicat numai copiilor a căror vârstă este superioară limitei de vârstă pertinente (14 ani), deoarece scopul emiterii unui pașaport este acela de a facilita circulația cetățenilor europeni.

Proiectul Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate a îmbrăcat forma O.U.G. nr. 207/2008.

➤ **Proiectul Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Ungaria privind cooperarea transfrontalieră în materie penală al cărui titlu a fost modificat în urma negocierilor cu partea ungară în Acordul între Guvernul României și Guvernul Republicii Ungaria privind colaborarea în domeniul prevenirii și combaterii criminalității transfrontaliere**

Referitor la acest proiect, Autoritatea de supraveghere a evidențiat că „date cu caracter special” sunt cele legate de originea rasială sau etnică, de convingerile politice, religioase, filozofice sau de natură similară, de apartenența sindicală, precum și a datelor cu caracter personal privind starea de sănătate sau viața sexuală și că atât Directiva 95/46/EC, cât și Legea nr. 677/2001 interzic prelucrarea lor, cu excepția unor situații expres prevăzute. În plus, s-a considerat că este necesar ca

eventuale dispoziții privind prelucrarea de date cu caracter special să fie introduse în capitolul V al proiectului Acordului, intitulat „Protecția datelor”.

S-a apreciat totodată, în contextul art. 6 al Directivei 95/46/EC și art. 4 al Legii nr. 677/2001, că trebuie respectate toate caracteristicile datelor cu caracter personal în cadrul prelucrării, respectiv datele cu caracter personal care fac obiectul transmiterii între părți să fie adecvate, pertinente și neexcesive prin raportare la scopurile pentru care sunt prelucrate, exacte și actualizate.

De asemenea, s-a considerat că nu se pot transmite date în măsura în care există motive justificate de a presupune că astfel ar fi încălcate legislațiile naționale ale statelor semnatare ale Acordului sau interesele legitime ale persoanelor vizate. Mai mult, în situația în care se constată că au fost transmise date incorecte ori în privința cărora există interdicție de transmitere, trebuie informată autoritatea ce a primit acele date, aceasta fiind obligată să procedeze neîntârziat la corectarea sau ștergerea datelor.

Autoritatea de supraveghere a recomandat reformularea unui articol din proiectul Acordului, în sensul că autoritățile care transmit și primesc date sunt obligate să aplice măsurile tehnice și organizatorice adecvate pentru protejarea datelor cu caracter personal împotriva distrugerii accidentale sau ilegale, pierderii, modificării, dezvăluirii sau accesului neautorizat, precum și împotriva oricărei alte forme de prelucrare ilegală, având în vedere dispozițiile art. 17 alin. (1) din Directiva 95/46/EC a Parlamentului European și prevederile art. 20 din Legea nr. 677/2001.

În același context s-a apreciat că datele cu caracter personal pot fi transmise, respectiv dezvăluite unor terți numai în vederea atingerii scopurilor pentru care datele au fost transmise inițial și că autoritățile ce au calitatea de operatori de date care transmit și primesc date sunt obligate să țină evidența transmiterii, respectiv primirii datelor cu caracter personal.

Referitor la drepturile persoanei vizate, s-a apreciat oportun ca, la cerere, să i se poată oferi informații despre datele care o privesc, precum și despre scopul folosirii acestor date, numai dacă furnizarea acestor informații nu afectează activitățile de prevenire, cercetare și reprimare a infracțiunilor și de menținere a ordinii publice, precum și al altor activități desfășurate în domeniul dreptului penal, în limitele și cu restricțiile stabilite de lege.

Autoritatea de Supraveghere a primit spre avizare documentul final, cu modificările făcute în funcție de observațiile transmise.

Acordul între Guvernul României și Guvernul Republicii Ungaria privind colaborarea în domeniul prevenirii și combaterii criminalității transfrontaliere a fost semnat la Szeged la 21 octombrie 2008. Ulterior, Autoritatea de Supraveghere a primit spre avizare și Proiectul Legii pentru ratificarea Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Ungaria privind colaborarea în domeniul prevenirii și combaterii criminalității transfrontaliere.

➤ **Proiectul Ordonanței de urgență a Guvernului privind reglementarea utilizării datelor personale în domeniul poliției - transpunerea Recomandării nr. 87 (15) din 17 septembrie 1987 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei**

Inițial a fost supus spre avizare Autorității de supraveghere un proiect de Ordin al ministrului internelor și reformei administrative privind reglementarea utilizării datelor personale în domeniul poliției, urmărindu-se transpunerea în plan național a Recomandării nr. 87 (15) din 17 septembrie 1987 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei.

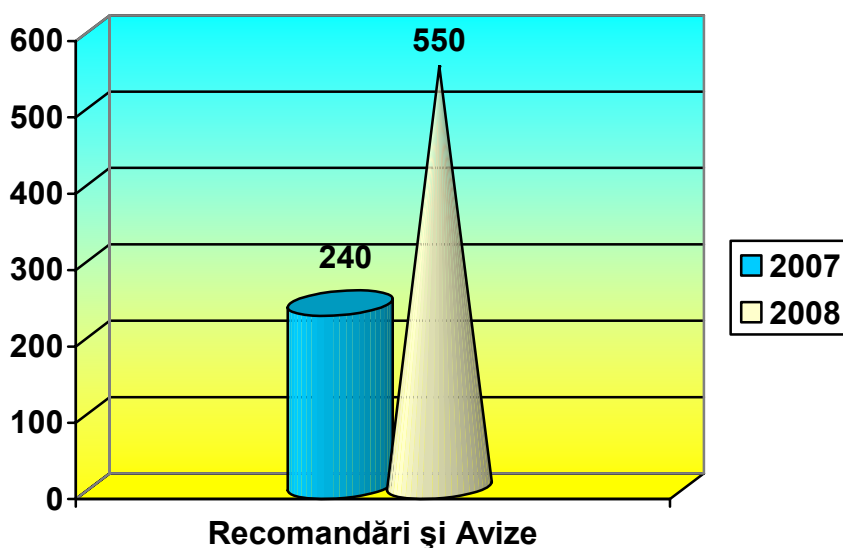
Întrucât implementarea Recomandării face parte din obligațiile asumate de România pentru armonizarea legislației naționale cu acquis-ul Schengen, Autoritatea de Supraveghere a recomandat transpunerea acesteia prin ordonanță de urgență sau lege.

Ca urmare, Ministerul Internelor și Reformei Administrative și-a însușit punctul de vedere al instituției noastre și a inițiat proiectul Ordonanței de urgență a Guvernului privind reglementarea utilizării datelor personale în domeniul poliției.

Proiectul a fost avizat favorabil, cu sugerarea modificării unor dispoziții referitoare la condițiile comunicării datelor personale către entități de drept privat, în coroborare cu dispozițiile specifice ale Recomandării nr. 87 (15) a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei.

Secțiunea a 3-a: Recomandări și Avize

Autoritatea de supraveghere, în temeiul prevederilor art. 21 alin. (3) lit. j) din Legea nr. 677/2001, formulează recomandări și avize asupra oricărei chestiuni legate de protecția drepturilor și libertăților fundamentale, în privința prelucrării datelor cu caracter personal.

1. În anul 2008 a fost emis un număr de **9 recomandări**, dintre care prezentăm:

➤ **Recomandarea nr. 47/2008 către Ministerul Justiției.**

Autoritatea de Supraveghere a efectuat un control în vederea verificării condițiilor de aplicare a Legii nr. 677/2001 și a respectării măsurilor de securitate și confidențialitate a prelucrărilor de date cu caracter personal de către Ministerul Justiției și Administrația Națională a Penitenciarelor în legătură cu aplicarea Ordinului ministrului Justiției nr. 2856/C/2004 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de constituire, organizare și desfășurare a activității comisiilor de disciplină din Administrația Națională a Penitenciarelor și din unitățile subordonate, modificat și completat, și ale Ordinului ministrului Justiției nr. 2794/C/2004 pentru aprobarea codului deontologic al personalului din cadrul sistemului administrației penitenciare.

În urma celor constatate, Autoritatea a recomandat Ministerului de Justiție să ia măsurile necesare pentru modificarea art. 38 din Regulamentul privind modul de constituire, organizare și desfășurare a activității comisiilor de disciplină din Administrația Națională a Penitenciarelor, astfel încât să se asigure respectarea prevederilor art. 5 din Legea nr. 677/2001 potrivit cărora datele personale pot fi prelucrate, inclusiv dezvăluite unor terți, numai dacă persoana vizată și-a dat în mod expres și neechivoc consimțământul ori în cazurile stabilite de art. 5 alin. (2) din același act normativ.

➤ **Recomandarea nr. 48/2008 către Inspectoratul General al Poliției Române**

Autoritatea de Supraveghere a fost sesizată în legătură cu o posibilă încălcare a dreptului la viață intimă și privată, prin dezvăluirea de date cu caracter personal din cartea de imobil.

În urma investigației efectuate pentru clarificarea cazului sesizat s-a constatat că șefii unităților de poliție, ca reprezentanți ai Ministerului Internelor și Reformei Administrative, pe a căror rază teritorială este situat imobilul răspund de organizarea, îndrumarea, funcționarea, ținerea în actualitate și controlul activității de ținere a cărții de imobil, precum și de instruirea responsabilului pentru cartea de imobil, persoană anume desemnată în acest sens.

Ca urmare, Autoritatea de Supraveghere a emis o recomandare către IGPR luând în considerare rezultatul investigației, prevederile și principiile stabilite prin Legea nr. 677/2001, respectiv al neexcesivității și legitimității prelucrării datelor, precum și condițiile de dezvăluire a datelor, drepturile persoanelor vizate, inclusiv cel la informare.

Astfel, s-a recomandat luarea măsurilor necesare pentru realizarea unei instruiți eficiente și uniforme a responsabililor de imobile de pe raza fiecărei unități de poliție, inclusiv prin emiterea de instrucțiuni scrise, în legătură cu obligațiile ce le revin pentru respectarea dispozițiilor Legii nr.

677/2001, în cadrul prelucrării datelor cu caracter personal ale locatarilor înscriși în cărțile de imobil.

➤ **Recomandarea nr. 61/2008 către un post de televiziune**

Autoritatea de Supraveghere a efectuat o investigație din oficiu la un post de televiziune pentru verificarea modului de respectare a prevederilor Legii nr. 677/2001 în cadrul campaniei „Pune-ți amprenta!”.

Cu acest prilej s-a constatat că nu se poate reține o încălcare a Legii nr. 677/2001, întrucât datele colectate nu pot conduce la identificarea persoanelor vizate decât prin depunerea unor eforturi considerabile în acest sens, iar stocarea tabelelor conținând datele personale s-a realizat de către un post de televiziune fără a fi organizată o structură determinată în funcție de anumite criterii care să permită efectuarea unei prelucrări în cadrul unui sistem de evidență, așa cum este acesta definit de art. 3 lit. d) din Legea nr. 677/2001.

Cu toate acestea, Autoritatea a emis o recomandare către acest post de televiziune referitoare la adoptarea unor măsuri de protejare a datelor cu caracter personal, dată fiind natura specială a amprentelor digitale.

Astfel, s-a recomandat distrugerea tuturor tabelelor conținând datele cu caracter personal colectate în cadrul campaniei „Pune-ți amprenta!” și comunicării autorității de supraveghere a procesului-verbal de distrugere, semnat de către utilizatorii special desemnați pentru realizarea acestei operațiuni, în termen de 5 zile de la comunicarea prezentei recomandări.

De asemenea, s-a recomandat postului de televiziune să excludă de la colectare, pe viitor, datele care sunt excesive și neadecvate prin raportare la scopul colectării lor.

Acesta și-a însușit cele recomandate și a transmis Autorității de Supraveghere procesul verbal de inventariere și distrugere a materialelor colectate în cadrul campaniei „Pune-ți amprenta!”.

➤ **Recomandarea nr. 78/2008 către Primarul Municipiului Sibiu și Recomandarea nr. 79/2008 către primarul comunei Piscu, județul Galați**

Autoritatea de Supraveghere a primit sesizări de la diverse persoane vizate, cu privire la faptul că la alegerile locale din luna iunie 2008, la nivelul autorității administrației publice locale au fost afișate listele electorale în afara secțiilor de votare, conținând codul numeric personal, seria și numărul actului de identitate.

Autoritatea de supraveghere a investigat aspectele semnalate și a constatat că prelucrările efectuate, respectiv dezvăluirea de date cu caracter personal prin afișarea copiilor de pe listele electorale nu respectă principiile privind prelucrarea datelor cu caracter personal instituite de Legea

nr. 677/2001, potrivit cărora datele destinate a face obiectul prelucrării trebuie să fie prelucrate cu bună-credință și în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare, colectate în scopuri determinate, explicite și legitime, adecvate, pertinente și neexcesive prin raportare la scopul în care sunt colectate și ulterior prelucrate, exacte și, dacă este cazul, actualizate, stocate într-o formă care să permită identificarea persoanelor vizate strict pe durata necesară realizării scopurilor în care datele sunt colectate și în care vor fi ulterior prelucrate.

Față de aceste constatări, Autoritatea de supraveghere a recomandat primarului municipiului Sibiu și primarului comunei Piscu, județul Galați să ia toate măsurile necesare pentru consultarea copiilor listelor electorale cu ocazia alegerilor autorităților administrației publice locale și ale alegerilor generale, de fiecare persoană fizică interesată, numai pentru datele proprii, astfel încât să se asigure protecția datelor cu caracter personal ale terților.

2. Faptul că unii operatori de date cu caracter personal înscriși la autoritatea de supraveghere, dar și persoane vizate ori terți au solicitat un număr considerabil de **avize referitoare la anumite aspecte privind prelucrarea datelor personale**, reliefează atât interesul din ce în ce mai accentuat acordat domeniului prelucrării datelor, cât și buna credință în legătură cu respectarea legislației în vigoare.

Dintre acestea, prezentăm cele mai relevante puncte de vedere referitoare la:

- ***Prelucrarea datelor cu caracter personal ale persoanelor decedate***

În atenția Autorității de Supraveghere a revenit problema aplicării Legii nr. 677/2001 în cazul prelucrării datelor personale ale persoanelor decedate, în speță dezvăluirea datelor de identificare ale unor persoane decedate pentru activitatea de realizare a unui documentar artistic.

Referitor la datele cu caracter personal ale persoanelor decedate este de amintit opinia Grupului de Lucru art. 29 exprimată în Avizul nr. 4/2007, prin care se apreciază că, deși informațiile privind persoanele decedate nu trebuie, în principiu, considerate date cu caracter personal în temeiul Directivei 95/46/EC, întrucât persoana decedată nu mai are statutul de persoană fizică în conformitate cu dreptul civil, datele cu privire la persoana decedată pot în continuare, în anumite cazuri, să beneficieze indirect de o anumită protecție.

Mai mult, Grupul de lucru Art. 29 opinează că nimic nu împiedică un stat membru să extindă domeniul de aplicare al legislației naționale privind protecția datelor la alte domenii decât cele reglementate de Directiva 95/46/EC, cu condiția să nu existe dispoziții contrare ale dreptului comunitar.

Legat de speța supusă atenției Autorității de supraveghere, Legea nr. 677/2001 prevede că, dacă prelucrarea datelor se face exclusiv în scopuri jurnalistice, literare sau artistice, aceasta se

poate realiza fără consimțământul persoanelor în cauză, cu condiția ca datele respective să fi fost făcute publice în mod manifest de către persoana vizată sau să fie strâns legate de calitatea de persoană publică a persoanei vizate ori de caracterul public al faptelor în care este implicată. În situația în care nu sunt îndeplinite aceste condiții legale este necesară obținerea consimțământului persoanelor în cauză.

Așadar, Autoritatea de Supraveghere a opinat, în același sens ca și Grupul de Lucru Art. 29, că datele personale ale persoanei decedate pot, în continuare, în anumite cazuri, să beneficieze indirect de o anumită protecție, ele putând fi prelucrate în aceleași condiții ca și datele cu privire la persoanele în viață.

- ***Prelucrarea datelor cu caracter personal referitoare la minori***

Cu privire la datele cu caracter personal ale copiilor, se remarcă Documentul de lucru nr. 1/2008 cu privire la protecția datelor cu caracter personal ale copilului, emis de Grupul de Lucru Art. 29. Acest document evidențiază noi principii aplicabile prelucrărilor datelor minorilor, respectiv, interesul superior al minorului, protecția și grija arătată acestuia, dreptul minorului la respectarea vieții sale private, dreptul acestuia de a fi reprezentat, adaptarea la gradul de maturitate al minorului și nu în ultimul rând dreptul acestuia de a fi consultat.

În acord cu aceste principii precum și cu cele generale aplicabile prelucrărilor de date, Autoritatea de Supraveghere și-a exprimat opinia ori de câte ori preocuparea operatorilor din domeniul dreptului privat pentru protecția minorilor s-a concretizat în solicitări adresate Autorității.

Astfel, cu privire la condițiile de obținere a consimțământului reprezentanților legali ai minorilor participanți la campaniile promoționale organizate de operatori, a fost subliniat faptul că operațiunile de colectare a datelor cu caracter personal ale minorilor prin intermediul internetului sunt susceptibile de a prezenta riscuri speciale pentru drepturile și libertățile lor, motiv pentru care este necesar ca operatorul să aibă în vedere asigurarea unei protecții eficiente a minorilor.

Pentru realizarea unei informări clare a persoanelor vizate – în acest caz minorii – la colectarea datelor prin intermediul formularelor electronice, operatorul trebuie să furnizeze în imediata apropiere a acestora, alături de informațiile minime, informații suplimentare prin intermediul textului integral al regulamentului concursului, cu ajutorul unui link către acesta. Totodată, s-a precizat că este necesar să se integreze în cuprinsul regulamentului de concurs prevederi referitoare la modalitatea de obținere a consimțământului reprezentanților legali ai minorilor în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și utilizarea acestora.

Cât privește colectarea codului numeric personal, a seriei și numărului actului de identitate a reprezentantului legal al minorului, Autoritatea de supraveghere a subliniat, în mod constant, că aceasta se impune a se realiza numai potrivit dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 677/2001, coroborate

cu respectarea principiilor necesității datelor și proporționalității scopului instituite de art. 4 din aceeași lege.

Autoritatea de supraveghere a apreciat că, în funcție de vârsta minorului, reprezentanților legali li se pot solicita unele date de contact (număr de telefon, adresa de e-mail etc.) în vederea contactării acestora sau se poate condiționa efectuarea înscrierilor la concurs numai de către părinți, cu furnizarea unui număr gratuit de telefon (gen *telefon verde*), la care se pot obține informații suplimentare privind scopul prelucrării ori transmiterea unui document părinților pentru a fi semnat (clasic sau cu semnătură electronică). În toate situațiile, modalitatea din care rezultă faptul că reprezentanții legali ai minorilor își dau expres și neechivoc consimțământul trebuie aleasă astfel încât să se poată furniza proba sa, în cazul în care se impune acest lucru și să existe certitudinea asupra provenienței acestuia.

În același sens, o societate comercială a cerut opinia Autorității de supraveghere cu privire la condițiile de postare pe site-ul unui concurs a fotografiilor participanților, printre aceștia fiind și minori.

În ceea ce privește minorii cu vârstă cuprinsă între 14 și 16 ani, cărora legea le recunoaște o capacitate restrânsă de exercițiu, este necesar, pe lângă acordul acestora, și consimțământul reprezentanților lor legali.

Raportat la acest aspect, trebuie ținut cont și de dispozițiile legale care garantează drepturile copiilor la protejarea imaginii lor publice, a vieții intime, familiale și private, protecția împotriva oricăror forme de exploatare, a abuzului etc.

Autoritatea a precizat ca măsură de protecție suplimentară, necesitatea evitării asocierii imaginii cu numele, prenumele și vârsta minorilor, la postarea fotografiilor acestora pe Internet. Această măsură poate fi luată față de toți participanții la concurs, iar referitor la perioada de stocare a datelor (în special a imaginii) s-a recomandat ca aceasta să fie stabilită strict pe durata necesară realizării scopurilor în care acestea au fost colectate și ulterior prelucrate.

A fost subliniat și faptul că formularele electronice trebuie să conțină numai datele necesare îndeplinirii scopului și trebuie asigurate toate măsurile de securitate destinate să garanteze confidențialitatea acestora, iar în cazul în care se impune formularele vor preciza caracterul obligatoriu sau facultativ al furnizării unor date.

Cât privește postarea imaginilor altor persoane (prieteni participantului la concurs) pe site, aceasta reprezintă o modalitate de colectare indirectă a datelor cu caracter personal. În această situație, operatorul trebuie să se asigure că persoanele în cauză cunosc identitatea celor care le-au furnizat imaginea și și-au exprimat consimțământul expres și neechivoc pentru prelucrarea acesteia.

- ***Prelucrarea datelor cu caracter personal în sisteme de evidență de tipul birourilor de credit***

A fost solicitată opinia Autorității de supraveghere cu privire la condiția stabilită prin Decizia nr. 105/2007 cu privire la prelucrările de date cu caracter personal efectuate în sisteme de evidență de tipul birourilor de credit, referitoare la existența acordului scris al persoanei vizate necesar transmiterii datelor cu caracter personal la Biroul de Credit, în contextul verificării sale prin interogarea/consultarea sistemului de evidență deținut de Birou.

Decizia menționată prevede că datele solicitanților de credit se transmit către Biroul de Credit, scopul fiind cel al evaluării solvabilității acestora, în vederea acordării împrumutului.

Întrucât prin respectiva reglementare se solicită acordul scris al persoanei vizate, obținerea acestuia în modalitatea on-line este valabilă numai în cazul existenței semnăturii electronice, implementată potrivit legii sau a unei alte modalități de confirmare a identității. În caz contrar, nu există siguranța identității solicitantului de credit, iar în cazul în care se impune nu se poate furniza cu certitudine proba obținerii consimțământului scris.

Dacă în cadrul acestei prelucrări se colectează și codul numeric personal, în vederea realizării unei analize preliminare a eligibilității unui applicant pentru credit, potrivit opiniei autorității de supraveghere exprimată și în alte situații, prelucrarea pusă în discuție este excesivă în raport cu scopul său, aducând atingere principiului instituit de art. 4 din Legea nr. 677/2001. Prelucrarea codului numeric personal sau a altor date cu caracter personal având o funcție de identificare de aplicabilitate generală poate fi efectuată numai dacă persoana vizată și-a dat în mod expres consimțământul sau prelucrarea este prevăzută în mod expres de o dispoziție legală.

Un sistem de colectare on-line a datelor cu caracter personal trebuie să asigure atât obținerea expresă și neechivocă a consimțământului persoanei vizate, în cazul prelucrării CNP-ului, cât și furnizarea de garanții adecvate pentru respectarea drepturilor persoanelor vizate, iar prelucrarea datelor cu caracter personal să se realizeze cu luarea măsurilor necesare pentru asigurarea securității prelucrării datelor în această modalitate.

Cu privire la interogarea on-line a bazei de date a Biroului de Credit, în scopul analizării preliminare a eligibilității potențialilor clienți ai băncii, Autoritatea de supraveghere a opinat că nu este întemeiat un asemenea demers, întrucât nu pot fi instituite garanții adecvate pentru respectarea drepturilor persoanelor vizate.

De altfel, autoritatea de supraveghere a subliniat că, prin intermediul aplicației web, este realizată doar o evaluare preliminară și nu o procedură efectivă de aprobare/respingere a creditului pentru care se aplică, fapt pentru care a considerat că în această fază nu este necesară interogarea bazei de date a Biroului de Credit în vederea verificării applicantului.

- ***Prelucrarea datelor cu caracter personal în cazul transferurilor în străinătate***

Autorității de supraveghere i s-a solicitat opinia cu privire la transmiterea unor date aparținând unei persoane fizice către ambasada unei țări la București.

Respectându-se principiile comunitare enunțate de Directiva 95/46/EC, în Legea nr. 677/2001 au fost stabilite o serie de reguli și excepții cu privire la transferul datelor în străinătate, având în vedere, în primul rând, principiul conform căruia statele membre vor permite transferul doar dacă statele de destinație către care se transferă datele asigură un nivel de protecție adecvat al datelor cu caracter personal.

S-a precizat că, pe lângă regulile generale ale realizării transferurilor de date cu caracter personal în străinătate, există și situații de excepție, în care transferul este permis chiar dacă statul de destinație nu are un nivel de protecție adecvat al datelor, iar dacă situația pusă în discuție se încadrează în una dintre condițiile stabilite de lege, transferul datelor poate avea loc.

Autoritatea de supraveghere a apreciat că, în situația respectivă datele solicitate pot fi transmise numai cu consimțământul persoanei vizate.

- ***Prelucrarea datelor prin sisteme de supraveghere video***

Scopurile pentru care sunt utilizate sisteme de supraveghere video sunt, în principal, acelea de a controla deplasarea persoanelor și a bunurilor, accesul în anumite spații, accesul la anumite evenimente ori situații, precum și accesul angajaților la locul de muncă și de a monitoriza corectitudinea și eficiența activității desfășurate de aceștia.

În acest context, Autorității de Supraveghere i s-a solicitat opinia cu privire la legalitatea utilizării materialului probator înregistrat de un salariat al unei regii autonome, ce conține imagini privind sustragerea de combustibil din autobaza acesteia, de către un alt angajat, în contextul aplicării unei sancțiuni disciplinare.

S-a precizat că Legea nr. 677/2001 reglementează regimul sancționator al faptelor contravenționale săvârșite de operatorii de date cu caracter personal, în legătură cu prelucrarea datelor cu caracter personal.

Referitor la aspectele prezentate, Autoritatea de supraveghere a apreciat că fapta se încadrează în rândul infracțiunilor contra patrimoniului, incriminate și sancționate de Codul penal, astfel că Legea nr. 677/2001 nu este aplicabilă, iar Autoritatea de supraveghere nu are competențe în acest sens și, cu atât mai puțin, în stabilirea legalității și pertinentei materialului probator înregistrat.

Autoritatea de supraveghere a subliniat, în acord cu Opinia Grupului de lucru art. 29 privind prelucrările de date în contextul angajării, faptul că supravegherea video a angajaților se poate realiza de către angajator cu respectarea condițiilor legale și consultarea, după caz, a

reprezentanților salariaților sau a sindicatelor. Scopul supravegherii prin mijloace video trebuie să fie determinat, explicit și legitim, iar datele trebuie să fie adecvate, pertinente și neexcesive prin raportare la scop. Datele nu pot fi prelucrate decât cu bună-credință și în conformitate cu prevederile legale și trebuie stocate pe perioada necesară îndeplinirii scopului, cu asigurarea drepturilor persoanei vizate, în special cel la informare și, dacă situația o impune, obținerea consimțământului acesteia.

Imaginile înregistrate prin mijloacele de supraveghere instalate în condițiile legale de mai sus pot fi dezvăluite organelor de poliție, în cazul în care se impune, pentru desfășurarea unor anchete penale.

Referitor la instalarea de camere de supraveghere ascunse, aceasta este interzisă, cu excepția situațiilor prevăzute de lege, cu autorizarea organelor competente.

- ***Prelucrarea datelor prin servicii de call - center***

În ultimul timp, se întâlnesc tot mai des situații în care anumiți agenți economici, în scopul îmbunătățirii serviciilor proprii, procedează la înregistrarea convorbirilor telefonice efectuate cu clienții, prin redarea unui mesaj de întâmpinare în acest sens.

Referitor la acest aspect a fost solicitată opinia Autorității de supraveghere cu privire la modul de obținere a consimțământului abonaților prin înregistrarea convorbirilor telefonice.

Dispozițiile Legii nr. 506/2004 reglementează condițiile ce trebuie respectate pentru asigurarea confidențialității comunicărilor, precum și cazurile de excepție în care este permisă ascultarea, înregistrarea, stocarea, orice altă formă de interceptare ori supraveghere a comunicărilor și a datelor de trafic.

Raportat la prevederile legale, la scopurile precizate în mesajul de întâmpinare folosit de societatea în cauză, autoritatea de supraveghere a apreciat că modalitatea de obținere a consimțământului prin înregistrarea convorbirilor telefonice efectuate cu abonații respectă dispozițiile Legii nr. 506/2004.

Autoritatea de supraveghere a subliniat că, în situația în care colectarea datelor comportă date și categorii de date cu caracter sensibil, pentru care Legea nr. 677/2001 impune obținerea consimțământului scris, modalitatea prezentată mai sus nu poate fi acceptată.

Cât privește informarea persoanei vizate, efectuată potrivit dispozițiilor generale stabilite în Legea nr. 677/2001, Autoritatea a apreciat că trebuie avute în vedere și dispozițiile speciale ale Legii nr. 506/2004, respectiv abonatului sau utilizatorului să i se dea posibilitatea de a refuza stocarea sau accesul la informația stocată. Autoritatea de supraveghere a recomandat ca informarea să conțină și referiri cu privire la consecințele refuzului persoanei vizate de a accepta furnizarea datelor personale prin această modalitate și posibilitatea apelării la metode alternative.

Secțiunea a 4-a: Activitatea de reprezentare în fața instanțelor judecătorești

În anul 2008 s-a constatat că instanțele au adoptat o practică unitară în litigiile referitoare la protecția datelor.

Prezentăm în continuare câteva dintre situațiile relevante în care au fost contestate sancțiunile aplicate de Autoritatea de supraveghere:

1. În urma investigației efectuate de Autoritatea de supraveghere la o societate comercială cu răspundere limitată s-a constatat că aceasta prelucra date cu caracter personal prin intermediul poștei electronice. Pentru fapta respectivă săvârșită de operator s-a aplicat amendă contravențională pentru transmiterea de comunicări comerciale nesolicitate prin mijloace electronice. Operatorul a formulat plângere împotriva procesului-verbal de constatare/sancționare.

Având în vedere probatoriul administrat în cauză, instanța a constatat că operatorul prelucra datele cu caracter personal ale clienților, inclusiv prin transmiterea de mesaje comerciale fără a da posibilitatea destinatarului să-și exercite dreptul de opoziție. Astfel, destinatarul primea, în mod repetat, comunicări comerciale nesolicitate, fără a-și fi dat consimțământul pentru primirea acestora.

În aceste condiții, instanța a decis că săvârșirea contravenției prevăzute de art. 13 din Legea nr. 506/2004 a fost reținută corect de Autoritatea de supraveghere, iar amenda a fost aplicată în mod legal.

În pronunțarea hotărârii instanța a reținut că Autoritatea de supraveghere a aplicat sancțiunea contravențională cu respectarea dispozițiilor Ordonanței de Guvern nr. 2/2001 cu privire la existența proporționalității între sancțiunea contravențională acordată și gradul de pericol social al faptei contravenționale săvârșite.

Ca urmare a analizării argumentelor prezentate de Autoritatea de supraveghere corelate cu dispozițiile legale în vigoare, precum și motivele invocate de operator, instanța a respins ca neîntemeiată plângerea formulată de acesta.

2. În domeniul prelucrării datelor cu caracter personal prin intermediul camerelor de supraveghere video, Autoritatea de supraveghere a efectuat o investigație la un operator de date cu caracter personal, unde a constatat încălcarea dispozițiilor privind obligația de a notifica, faptă contravențională ce intră sub incidența Legii nr. 677/2001.

Imaginea constituie indubitabil o dată cu caracter personal, deoarece poate conduce la identificarea unei persoane. De altfel, Directiva 95/46/CE a stabilit că imaginile sunt date cu caracter personal.

Operatorul instalase camere de supraveghere video pentru a prelucra imaginea persoanelor, susținând că, din punctul său de vedere, imaginea nu ar constitui dată cu caracter personal și, deci, această prelucrare efectuată nu ar intra sub incidența Legii nr. 677/2001.

Pentru fapta contravențională constatată la acest operator, Autoritatea de supraveghere a aplicat amenda contravențională prevăzută de lege.

Operatorul a contestat procesul-verbal de constatare/sanționare, însă instanța a respins plângerea ca neîntemeiată, consfințind astfel că, în mod corect și legal, Autoritatea de supraveghere a aplicat amenda pentru încălcarea dispozițiilor Legii nr. 677/2001.

Nemuțumit de sentința pronunțată de instanța de fond, operatorul a formulat recurs împotriva acesteia. Curtea de Apel București a respins recursul ca nefondat.

În consecință, Autoritatea de supraveghere a aplicat sancțiunile în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare.

3. În cadrul unei investigații desfășurate la un club sportiv, Autoritatea de Supraveghere a constatat că acesta prelucrează atât manual cât și automat, codul numeric personal, numele și prenumele suporterilor care achiziționează abonamente, fără a fi notificat în prealabil prelucrările acestor date și fără a efectua informarea persoanelor vizate cu privire la drepturile conferite de lege.

De asemenea, s-a susținut că în procesul-verbal de constatare/sanționare nu au fost descrise faptele contravenționale săvârșite, precum și faptul că nu era menționată data săvârșirii acestora, deși era trecută data întocmirii procesului verbal, iar contravențiile aveau caracter continuu.

Autoritatea de Supraveghere a sancționat contravențional operatorul pentru omisiunea notificării prelucrării datelor personale ale suporterilor, precum și pentru lipsa informării persoanelor vizate cu privire la drepturile și condițiile de exercitare a acestora.

Ulterior sancționării, operatorul a notificat prelucrările efectuate și a realizat informarea persoanelor vizate cu privire la drepturile acestora statuate în Legea nr. 677/2001.

Față de obiectul contestației formulate de operator, instanța a decis că „faptele reținute drept contravenții sunt fapte continue, situație în care data întocmirii procesului verbal reprezintă chiar data comiterii lor”.

În consecință, constatările și procedura urmată de Autoritatea de Supraveghere au fost corecte, iar instanța a menținut sancțiunea aplicată de instituția noastră.

4. Ca urmare a primirii unei plângeri, Autoritatea de supraveghere a efectuat o investigație la o bancă unde a constatat prelucrarea nelegală a datelor personale ale petentului, prin nesocotirea dispozițiilor art. 14 și art. 17 din Legea nr. 677/2001, respectiv nesocotirea dreptului de intervenție și a dreptului de a nu fi supus unei decizii individuale.

Astfel, pentru fapta contravențională săvârșită de bancă s-a aplicat sancțiunea prevăzută la art. 32 din Legea nr. 677/2001.

Banca a contestat procesul-verbal de constatare/sancționare motivând insuficiența descriere a faptei săvârșite, precum și faptul că transmiterea datelor petentului către Biroul de Credit s-a realizat ca urmare a unei erori tehnice în programul informatic.

Transmiterea de date către Biroul de Credit s-a efectuat fără ca persoana respectivă să fi fost informată asupra acestei operații, deși aceasta achitase deja cu anticipație creditul.

Instanța a respins plângerea băncii ca neîntemeiată.

În pronunțarea soluției s-a avut în vedere faptul că operatorul și-a recunoscut fapta constând în existența unor erori în programul informatic, care au condus la raportarea eronată a petentului la Biroul de Credit, atât prin plângerea formulată, cât și la momentul încheierii procesului-verbal de constatare/sancționare.

În concluzie, subliniem faptul că, în ciuda diversității de aspecte contestate în instanță și a situațiilor supuse controlului judecătoresc, interpretarea legislației privind protecția datelor personale s-a realizat de instanțele de judecată într-o manieră similară abordării propuse de autoritatea de supraveghere.

În acest context, o mențiune specială trebuie făcută cu privire la interesul manifestat de către magistrați față de condițiile de prelucrare a datelor cu caracter personal, concretizat în organizarea împreună cu Consiliul Superior al Magistraturii a unor simpozioane cu conținut specific, în care au fost abordate anumite aspecte de aplicabilitate practică.

CAPITOLUL al VI-lea

ACTIVITĂȚI ÎN DOMENIUL RELAȚIILOR INTERNAȚIONALE

În contextul diversificării accentuate a prelucrărilor de date cu caracter personal, efectuate în domeniul extrem de variate pe plan internațional (tehnologia informațiilor, RFID, prelucrarea datelor pasagerilor, a celor biometrice, precum și a celor privind starea de sănătate, lupta împotriva criminalității și, în special, a terorismului), se impune analizarea atentă a acestor aspecte și urmărirea evoluțiilor legislative relevante la nivel european.

O componentă importantă a activității Autorității de supraveghere în domeniul relațiilor internaționale constă în monitorizarea evoluțiilor de ordin legislativ înregistrate la nivelul Uniunii Europene și formularea a unor propuneri de modificări legislative, în vederea armonizării cadrului legislativ național cu cel comunitar. Evoluțiile în plan european au implicat participarea și transmiterea de contribuții în cadrul unor grupuri de lucru inter-instituționale, organizate la nivel național pe domenii specifice de activitate (protecția consumatorului – TESTA, cooperarea polițienească și judiciară, prelucrarea datelor pasagerilor companiilor aeriene).

Pe lângă acestea, activitatea de cooperare în domeniul relațiilor internaționale include și transmiterea de puncte de vedere, opinii, prezentarea unor cazuri specifice întâlnite în activitatea curentă a Autorității de supraveghere, completarea și transmiterea chestionarelor pe domenii specifice, primite de la organisme europene (Comisia Europeană, Consiliul Uniunii și Consiliul Europei), autorități similare din alte state și organizații non-guvernamentale.

Secțiunea 1: Grupuri de lucru la nivel internațional

Autoritatea de supraveghere a luat parte și în anul 2008 la reuniunile celor mai importante platforme de lucru existente în domeniul protecției datelor cu caracter personal la nivel internațional, și anume: Grupul de Lucru Art. 29, JSA Schengen, JSB Europol, JSA Customs, Eurodac, Working Party on Police and Justice, Comitetul Consultativ al Convenției 108 și Grupul Internațional de Lucru în domeniul Telecomunicațiilor.

1.1. Grupul de Lucru Art. 29

În cei peste 10 ani de activitate, Grupul de Lucru Art. 29 constituit în baza Directivei 95/46/EC a devenit unul dintre cele mai importante organisme de cooperare în domeniul protecției datelor, în cadrul căruia a fost pusă în discuție o varietate de subiecte, atât cu implicații legale, dar și tehnice.

Dintre acestea amintim pe cele care în anul 2008 au dominat activitatea Grupului de Lucru: transferul datelor către state terțe (Binding Corporate Rules - BCR și Datele Pasagerilor - PNR), protecția datelor personale ale copiilor, Internetul, telecomunicațiile și noile tehnologii.

Transferul de date în străinătate

În continuarea eforturilor depuse în anul 2007, cu privire la procedura de accelerare a adoptării procedurilor privind regulile obligatorii existente în cazul transferurilor de date în străinătate, operate de către companii și corporații („Binding Corporate Rules”), în anul 2008, Grupul de lucru a adoptat trei documente importante.

Primul dintre aceste documente, adoptat în iunie 2008, stabilește cadrul pentru structura „Binding Corporate Rules”. În urmă cu câțiva ani, Grupul de lucru a adoptat o serie de documente prin care a stabilit faptul că transferurile de date din Uniunea Europeană, în cadrul unei corporații, pot avea loc în baza „Binding Corporate Rules” și a realizat un ghid cu privire la elementele pe care trebuie să le cuprindă aceste reguli obligatorii.

În cadrul plenarei din iunie 2008, Grupul de Lucru Art. 29 a adoptat un alt document prin care se stabilesc elementele și principiile care trebuie să se regăsească în „Binding Corporate Rules”.

Un al treilea document care privește „Întrebări frecvente” legate de „Binding Corporate Rules” a fost adoptat în octombrie 2008. În cadrul acestui document, Grupul de Lucru Art. 29 reiterează faptul că „Binding Corporate Rules” reprezintă o soluție potrivită pentru companiile multinaționale pentru a-și respecta obligațiile legale și a asigura un nivel adecvat de protecție a datelor personale transferate în afara Uniunii Europene. Grupul de lucru a adoptat acest document pornind de la experiența Autorităților pentru Protecția Datelor în ceea ce privește formularele depuse pentru aprobarea „Binding Corporate Rules”. De asemenea, prin intermediul „Întrebărilor frecvente” (FAQ) se urmărește clarificarea anumitor cerințe specifice pe care trebuie să le îndeplinească cei care solicită autorizațiile de transfer al datelor în afara Uniunii Europene, astfel încât aceștia să obțină aprobarea pentru „Binding Corporate Rules”.

Prelucrarea datelor pasagerilor (Passenger Name Record – PNR)

Un aspect căruia Grupul de Lucru Art. 29 i-a acordat o atenție deosebită, în cursul anului 2008, a fost prelucrarea datelor pasagerilor.

În iunie 2008 a fost revizuită și actualizată Opinia nr. 2/2007 cu privire la informațiile furnizate pasagerilor referitoare la transferul de date PNR către autoritățile din SUA. Această opinie se adresează agențiilor de turism, companiilor aeriene și altor organizații care oferă servicii de transport pasagerilor care călătoresc spre și dinspre SUA.

În prezent, cadrul legal pentru transferul datelor PNR către autoritățile din SUA îl constituie Acordul încheiat în iulie 2007 între UE și SUA. Informarea pasagerilor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal cade în sarcina agențiilor de turism și a companiilor aeriene.

Opinia sus menționată clarifică aspecte referitoare la cine trebuie să ofere informațiile, ce tip de informații trebuie furnizate, modul și momentul în care trebuie oferite. În anexele acestei opinii, Grupul de lucru a elaborat modele de anunțuri pentru a facilita furnizarea informațiilor necesare de către agențiile de turism și companiile aeriene și, totodată, pentru a se asigura că informațiile oferite sunt valabile pentru întreaga Uniune Europeană.

Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal a asigurat participarea la reuniunile subgrupului, reprezentanții acesteia implicându-se activ prin realizarea a numeroase materiale. Ca urmare a acestei contribuții, la jumătatea anului 2008, România, prin autoritatea de supraveghere, a fost desemnată vice-raportor în cadrul subgrupului Prelucrarea Datelor Pasagerilor (PNR).

Protecția datelor personale ale copiilor

Analiza cu privire la modul în care sunt protejate datele personale ale copiilor, începută în 2007, s-a concretizat, în 2008, prin adoptarea de către Grupul de lucru a documentului privind protecția datelor personale ale copiilor. Fiind un sector foarte vast, Grupul de Lucru Art. 29 s-a concentrat, în acest document, asupra prelucrării datelor persoanele ale copiilor în cadrul unităților de învățământ, întrucât datele prelucrate au, de cele mai multe ori, un caracter sensibil.

Astfel, documentul se adresează atât profesorilor și unităților de învățământ, cât și autorităților pentru protecția datelor care sunt responsabile în ceea ce privește supravegherea prelucrării datelor copiilor în școli. Scopul acestuia este de a identifica aspecte importante legate de protecția datelor copiilor, în general și de a oferi un ghid celor care lucrează în acest sector.

Internet-ul și noile tehnologii

Recunoscând utilitatea și importanța motoarelor de căutare, care au devenit parte componentă a vieții cotidiene a persoanelor care utilizează Internetul și tehnologiile de căutare a informațiilor, Grupul de Lucru Art. 29 a adoptat, în aprilie 2008, Opinia privind aspecte de protecție a datelor legate de motoarele de căutare.

În cadrul acestei opinii, Grupul de Lucru Art. 29 identifică o serie de responsabilități care revin furnizorilor de motoare de căutare, în calitate de operatori de date personale, principalul obiectiv al documentului adoptat fiind acela de a stabili un echilibru între necesitățile comerciale legitime ale furnizorilor de motoare de căutare și protecția datelor cu caracter personal ale utilizatorilor de Internet.

Printre aspectele abordate în acest document se numără definiția motoarelor de căutare, categoriile de date prelucrate în vederea furnizării serviciilor de căutare, cadrul juridic, scopurile prelucrării, obligația de informare a persoanelor vizate, precum și drepturile acestora.

Concluzia principală care se poate desprinde din această opinie este aceea că datele cu caracter personal trebuie să fie prelucrate numai în scopuri legitime de către furnizorii serviciilor de căutare.

1.2. Autorități comune de supraveghere în domeniul cooperării polițienești și judiciare

Atât în vederea pregătirii aderării României la Spațiul Schengen, precum și în virtutea acordurilor europene în domeniul cooperării polițienești și judiciare, Autoritatea de supraveghere a participat, în mod activ, la activitățile desfășurate de către autoritățile comune de control înființate în aceste domenii specifice de cooperare – JSA Schengen, JSB Europol, JSA Customs, Eurodac și Working Party on Police and Justice. Informații suplimentare pe marginea acestor aspecte sunt cuprinse la „*Cap. IV - Activitatea de pregătire a procesului de aderare la spațiul Schengen*”.

1.3. Comitetul Consultativ al Convenției nr. 108/1981 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea automată a datelor cu caracter personal și Biroul Comitetului Consultativ al Convenției nr. 108 (T-PD și T-PD-BUR)

Activitatea T-PD a fost concentrată asupra activităților de „profilare”, care presupun elaborarea profilului, comportamental sau de altă natură, al unei persoane sau al unui grup de persoane în urma prelucrării unui ansamblu de informații referitoare la acestea, cuprinzând și datele cu caracter personal ale persoanelor vizate. Acest gen de activități, utilizate inițial de către autoritățile polițienești în scopul identificării infractorilor, își regăsesc din ce în ce mai des noi domenii de aplicabilitate, în special în promovarea și comercializarea diferitelor produse în funcție de posibilitățile financiare ale cumpărătorilor sau de alte informații⁶ referitoare la aceștia.

Un alt aspect, deosebit de important în activitatea T-PD, a privit implicarea Comitetului în elaborarea, în colaborare cu Agenția Internațională de Luptă Împotriva Dopajului (World Anti-Doping Agency), a unui Standard internațional pentru protecția datelor cu caracter personal în cadrul activităților desfășurate de către această organizație. Rolul principal al acestui Standard Internațional este acela de a asigura garantarea, de către organizațiile și persoanele implicate în activități de luptă împotriva dopajului în sport, a unui nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal prelucrate, indiferent de existența unor prevederi specifice în acest domeniu, în statul respectiv.

⁶ Acestea privesc, de regulă, genul sau categoriile de produse cumpărate anterior de către subiectul „studiului”.

1.4. Grupul internațional de lucru privind protecția datelor în telecomunicații

O altă platformă importantă de lucru este Grupul internațional de lucru privind protecția datelor în telecomunicații. Printre aspectele luate în discuție în cadrul acestui grup de lucru se numără următoarele: prelucrarea datelor în cadrul dispozitivelor de înregistrare existente în vehicule, prelucrarea datelor personale în cadrul serviciilor oferite de Google și de alte motoare de căutare, implicațiile aplicării Convenției nr. 185 privind criminalitatea cibernetică asupra vieții private, standardizarea internațională și viața privată, criptarea biometrică și viața privată, stocarea conținutului mesajelor SMS pentru scopuri de aplicare a legii.

În ultima parte a anului 2008, Autoritatea de supraveghere nu și-a putut respecta angajamentele de participare la grupurile și subgrupurile de lucru organizate la nivel european, datorită restricțiilor financiare impuse de Guvern.

Secțiunea a 2-a: Colaborarea cu alte autorități de supraveghere

Având în vedere necesitatea pregătirii misiunii de evaluare Schengen, pentru domeniul protecției datelor, în cadrul căreia va fi evaluată autoritatea de supraveghere și care va avea loc în aprilie 2009, pe parcursul anului 2008 s-au efectuat schimburi de experiență, pe problematica Schengen, cu Autoritățile pentru Protecția Datelor din Cehia și Slovacia. Cele două autorități de supraveghere au fost evaluate anterior și, bazându-se pe propria experiență, au furnizat autorității de supraveghere din România o serie de informații relevante pentru pregătirea evaluării din 2009.

Secțiunea a 3-a: Conferințe internaționale

Și în anul 2008, personalul autorității de supraveghere a participat la o serie de conferințe și seminarii europene și internaționale, considerate importante din perspectiva subiectelor abordate. Dintre acestea menționăm:

- Conferința Autorităților pentru Protecția Datelor din Europa Centrală și de Est (Polonia);
- A XVIII-a Reuniune a Seminarului de Cazuistică (Slovacia);
- Conferința de primăvară a Autorităților pentru Protecția Datelor (Italia)
- Conferința Internațională a Autorităților pentru Protecția Datelor (Franța)

Cu ocazia participării la aceste evenimente, reprezentanții autorității de supraveghere din România au prezentat materiale cu diferite subiecte, și anume: „Politica națională în domeniul vizelor”, „Atribuțiile autorității de supraveghere în relația cu structurile poliției”, „Protecția datelor în contextul pregătirii misiunii de evaluare Schengen”.

În cadrul Seminarului de Cazuistică care a avut loc în Slovacia, un reprezentant al Autorității de Supraveghere din România a prezidat sesiunea dedicată supravegherii video.

De asemenea, cu prilejul unor reuniuni internaționale au fost transmise și susținute rapoarte de activitate atât generale, cât și pe sectoare specifice.

CAPITOLUL al VII-lea

COMUNICARE ȘI RELAȚII PUBLICE

Secțiunea 1: Activitatea de comunicare și relații publice

Dezvoltarea activității de comunicare a reprezentat una din componentele principale ale activității Autorității de supraveghere și în anul 2008.

În scopul creșterii gradului de informare și conștientizare a publicului cu privire la domeniul protecției datelor cu caracter personal, autoritatea de supraveghere a întreprins o serie de activități specifice la nivelul întregii țări.

Astfel, au fost organizate mai multe reuniuni și mese rotunde la sediul autorității, cu participarea operatorilor de date personale din anumite domenii de activitate și a continuat campania de informare la nivel național, cu sprijinul instituției prefectului și al altor autorități publice.

Dintre evenimentele cu participare internațională în care Autoritatea de supraveghere a fost implicată prin susținerea și publicarea unor lucrări, în strânsă colaborare cu mediul universitar, evidențiem:

- Conferința Internațională „Realități și perspective ale procesului de integrare europeană în era globalizării”, organizată de Universitatea Lucian Blaga din Sibiu, în cadrul căreia s-a prezentat o analiză intitulată „Aspecte privind prelucrarea datelor în domeniul dreptului penal”;

- Conferința Internațională „Infraționalitatea în domeniul afacerilor”, organizată de Universitatea Agora din Oradea, unde a fost prezentată lucrarea cu tema „Mesajele comerciale nesolicitate - realitate stringentă a societății informaționale contemporane”;

- Conferința Internațională „Biroul de Credit – factor important al unei activități de creditare sănătoasă”, unde a fost prezentată lucrarea cu tema „Dreptul la informare în sectorul financiar-bancar”.

Pe lângă aceste manifestări care au urmărit creșterea nivelului de informare în rândul studenților și tinerilor, în general, Autoritatea de supraveghere s-a implicat și în pregătirea viitorilor specialiști care își vor desfășura activitatea în consulatele României, prin susținerea unor cursuri periodice. Invitațiile primite din partea Centrului de Pregătire a Personalului Consular din cadrul Ministerului Afacerilor Externe reflectă preocupările tot mai intense ce se manifestă în societatea contemporană cu privire la respectarea principiilor de prelucrare a datelor personale.

La începutul anului 2008 s-a realizat un nou site al Autorității de supraveghere, pentru îmbunătățirea cerințelor moderne de comunicare, informare și dialog.

Prin intermediul acestuia s-a urmărit asigurarea unei informări adecvate a persoanelor fizice, cât și a operatorilor care pot solicita opinia Autorității, utilizând inclusiv adresa de e-mail pusă la dispoziție în acest sens: anspdcp@dataprotection.ro.

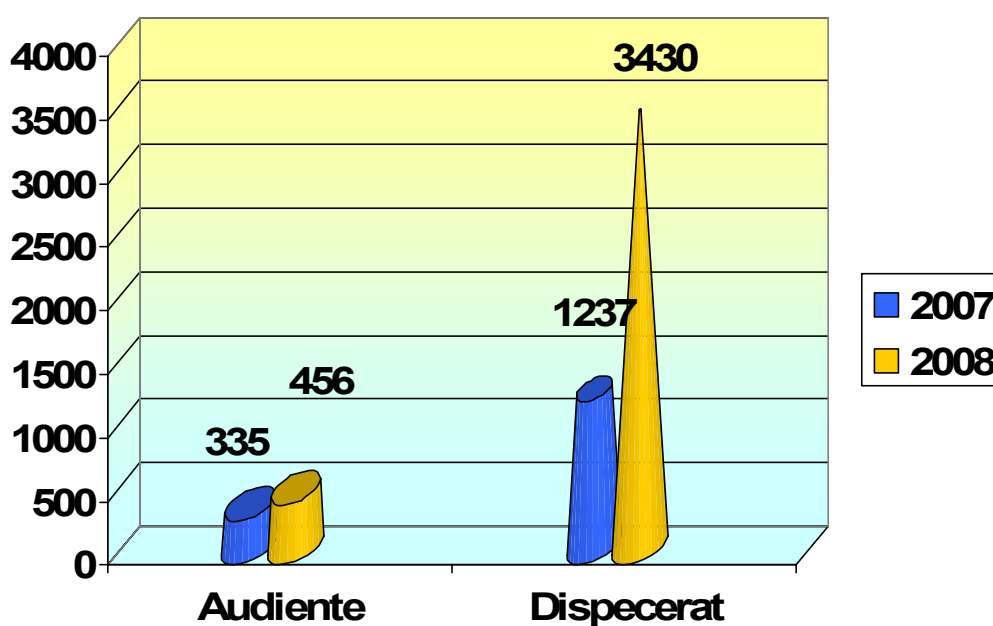
În cursul anului 2008, au fost editate de către Autoritatea de supraveghere peste 10.000 de broșuri referitoare la principalele atribuții ale acesteia, precum și 4.700 de pliante privind noțiunea de date personale și drepturile cetățenilor, specifice domeniului protecției datelor.

Cu ocazia Zilei Europene a Protecției Datelor au fost realizate o broșură, un pliant și un afiș dedicate acestui eveniment, pentru marcarea importanței acestei zile pe plan european. Materialele informative au fost editate și în limba engleză, fiind disponibile permanent pe site-ul și la sediul Autorității, în spațiul destinat audiențelor cu publicul.

Autoritatea de supraveghere a continuat în anul 2008 informarea asociațiilor profesionale cu privire la obligațiile membrilor acestora, inclusiv aceea instituită în sarcina asociațiilor profesionale de a elabora coduri de conduită care să conțină norme adecvate pentru protecția drepturilor persoanelor ale căror date cu caracter personal sunt prelucrate.

Domeniul complex al activității instituțiilor bancare, prelucrarea de către acestea a unui număr semnificativ de date cu caracter personal, inclusiv date sensibile, a ridicat probleme deosebite în legătură cu elaborarea „Codului de Conduită al Asociației Române a Băncilor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal”.

Prin serviciile de dispecerat și audiențe s-a realizat informarea rapidă și eficientă a cetățenilor și a operatorilor, în sensul că au fost oferite, într-o manieră directă, informații utile cu privire la drepturile persoanelor vizate și obligațiile specifice operatorilor, lămuriri cu privire la condițiile prelucrării datelor și la dezvăluirea acestora către terți.

Registrul de evidență a prelucrărilor de date cu caracter personal este deschis spre consultare publicului, în conformitate cu prevederile art. 24 alin. (5) din Legea nr. 677/2001, fiind disponibil de la 1 octombrie 2008 și on-line.

În cursul anului 2008, s-a înregistrat o creștere semnificativă a numărului cererilor de consultare a acestui registru, atât prin e-mail, cât și prin poștă, prin care se solicitau informații referitoare la calitatea de operator a anumitor societăți comerciale sau autorități publice.

Astfel, Autoritatea de supraveghere a primit, în anul 2008, un număr de 550 cereri, prin care s-au solicitat informații cu privire la aplicarea Legii nr. 677/2001. Dintre aceste cereri, un număr de 365 au fost transmise prin e-mail, iar pentru soluționarea lor cu celeritate s-a răspuns în aceeași modalitate.

Principalele aspecte solicitate prin intermediul acestor cereri au vizat clarificarea calității de operator sau împuternicit a unor societăți comerciale cu diferite obiecte de activitate, cât și a unor instituții publice, obligațiile ce revin operatorilor, inclusiv cu privire la asigurarea securității și confidențialității prelucrărilor de date, condițiile de prelucrare a datelor și a dezvoltării acestora către terți, efectuare a transferurilor de date personale în străinătate.

Secțiunea a 2-a: Relația cu mass-media

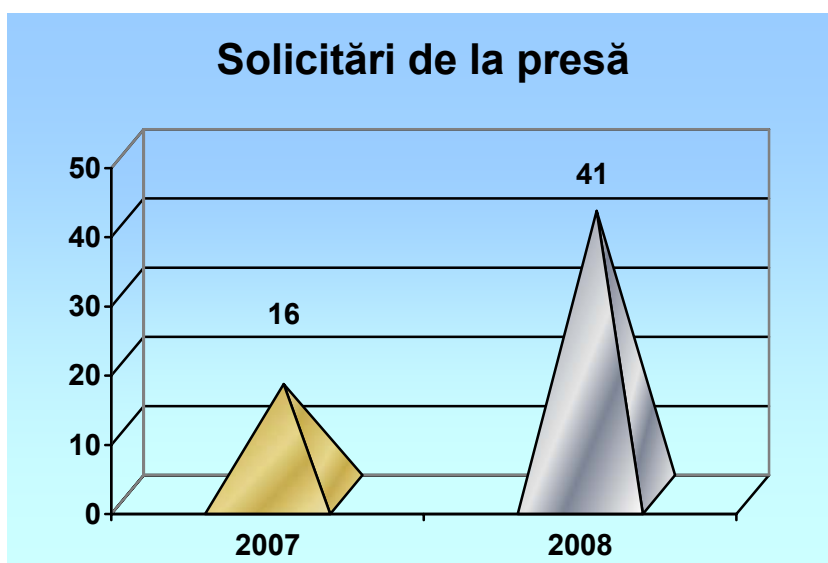
În cursul anului 2008, domeniul protecției datelor s-a aflat constant în atenția mijloacelor de informare în masă. Domeniul protecției datelor s-a reflectat în emisiuni radiofonice și televizate, în articolele de presă publicate, pe teme specifice diverse, ceea ce denotă interesul crescând al mass-mediei pentru aspectele pe care le implică prelucrarea de date personale.

Astfel, reprezentanții Autorității de supraveghere au fost invitați la numeroase emisiuni difuzate de posturile publice și private de radio și televiziune, unde au fost prezentate aspecte principale ale activității de protecție a datelor (TVR 1 și 2, Antena 1, PRO TV, Radio România Actualități, Radio Oltenia).

Și alte posturi de radio, precum BBC, au difuzat punctul de vedere al reprezentanților Autorității de supraveghere, în special în legătură cu condițiile utilizării datelor personale în sisteme de evidență de tipul birourilor de credit.

Presa scrisă a reflectat activitatea Autorității de supraveghere de-a lungul întregului an, prin mai multe articole care au subliniat aspecte diverse, prin articole au fost publicate atât în presa centrală (Curierul Național, Săptămâna Financiară, Cotidianul, Adevărul, Jurnalul Național, România Liberă, Gândul), cât și în cea locală, inclusiv de către portalurile cu informații financiare (www.hotnews.ro, www.bizcity.ro).

Solicitările primite din partea presei scrise au crescut semnificativ în 2008 față de anul anterior.

În unele din aceste materiale s-a arătat importanța domeniului protecției datelor la nivel european și național, drepturile de care beneficiază cetățenii în acest domeniu (în special dreptul la informare și la plângere), posibilitățile de valorificare a acestora și rolul autorității de supraveghere. Alte materiale au pus accent pe mijloacele de care Autoritatea de supraveghere dispune pentru sancționarea operatorilor ce încalcă prevederile legale în materie și asigurarea securității bazei de date de către fiecare operator.

Pe parcursul anului 2008 reprezentanții Autorității au susținut conferințe de presă cu prilejul reuniunilor organizate în teritoriu. Cu aceste ocazii, au fost furnizate presei informații referitoare la activitatea Autorității de supraveghere, reglementările legale din acest domeniu și măsurile luate în urma investigațiilor și controalelor efectuate.

În scopul popularizării activității instituției și a reglementărilor specifice în materie, au fost publicate, pe site-ul www.dataprotection.ro, 25 de comunicate de presă, prin care au fost semnalate aspecte semnificative din activitatea autorității, campaniile de informare demarate, manifestările în care a fost implicată Autoritatea de supraveghere sau prin care au fost supuse spre consultare publică anumite proiecte de decizii cu caracter normativ. Unele dintre acestea au fost transmise către principalele agenții de presă.

CAPITOLUL al VIII-lea

RESURSE MATERIALE CONSUMATE ȘI ASPECTE REFERITOARE LA BUGETUL PE ANUL 2008

Pentru anul 2008 instituția a avut alocate fonduri prin Legea bugetului de stat nr. 388/2007, cu modificările și completările ulterioare, structura finală fiind următoarea:

Denumire indicator	Cod	Buget actualizat la 31 decembrie 2008	Sume cheltuite până la 31 decembrie 2008	Execuție (%)
Total cheltuieli, din care:		4.610 mii lei	4.490 mii lei	97,4 %
Cheltuieli de personal	10	2.934 mii lei	2.921 mii lei	99,6 %
Bunuri și servicii	20	1.469 mii lei	1.364 mii lei	92,9 %
Cheltuieli de capital	70	207 mii lei	205 mii lei	99 %

Restricțiile existente în execuția bugetară au impus permanenta actualizare a priorităților pentru realizarea celor mai importante proiecte cu fondurile existente.

Plafonarea deschiderilor de credite începând cu luna februarie 2008 a îngreunat misiunea conducătorilor instituției care, în colaborare cu direcția economică și resurse umane, au trebuit să ia cele mai eficiente decizii pentru asigurarea resurselor materiale necesare cu încadrarea în limitele stabilite de către Ministerul Economiei și Finanțelor.

Astfel, ca și în anul anterior, restricțiile impuse au avut ca efect renunțarea la efectuarea unor achiziții de bunuri și la neefectuarea unor investiții.

În ceea ce privește utilizarea fondurilor alocate, putem preciza următoarele:

Suma aferentă cheltuielilor de personal ale autorității a constituit un procent de 63,64 % din totalul creditelor repartizate de la bugetul de stat, din care s-au utilizat efectiv credite în valoare de 2.921 mii lei. Majoritatea cheltuielilor de personal au fost aferente plăților făcute pentru munca salariată a angajaților din departamentele de specialitate. Datorită condițiilor specifice privind continuarea operaționalizării autorității, ca urmare a integrării României în Uniunea Europeană, s-au desfășurat activități inclusiv în afara orelor de program, în sumele achitate salariaților fiind cuprinsă și plata orelor suplimentare care nu au putut fi recuperate prin timp liber în 30 de zile.

În continuare, dată fiind imposibilitatea de asigurare a unui sediu din patrimoniul statului, cheltuielile cu chiria au constituit o parte importantă (46 %) din totalul cheltuielilor cu bunuri și servicii, precum și din totalul fondurilor de la buget utilizate în anul 2008 – 14%.

Cheltuielile cu deplasările au reprezentat 6,2 % din totalul cheltuielilor pe anul 2008. Trebuie menționat aici faptul că autoritatea de supraveghere își realizează obiectul principal de activitate prin investigații și controale la operatorii situați pe teritoriul României, precum și la consulatele României.

La nivelul Uniunii Europene, autoritatea de supraveghere are obligația de a participa la lucrările Grupului de lucru art. 29 ce funcționează pe lângă Comisia Europeană, precum și la grupurile de lucru pe domeniul protecției datelor constituite la acest nivel; la lucrările autorităților comune de control (Schengen, Europol, Eurodac) și la lucrările Consiliului Europei în domeniul protecției datelor. Astfel, sumele alocate pentru deplasări cuprind și toate aceste cheltuieli.

Nivelul relativ scăzut al celorlalte cheltuieli cu bunurile și serviciile achiziționate este rezultatul mai multor factori, dintre care menționăm: criteriul prețului cel mai scăzut aplicat în procedurile de achiziții, alături de cerințe tehnice atent stabilite; precum și restricțiile bugetare.

Execuția bugetară aferentă cheltuielilor de investiții a fost de 99 %, următorii factori având influențe asupra acestui tip de cheltuieli: alocarea pe trimestre a fondurilor, nivelul lunar al deschiderilor de credite, interdicțiile existente în ordonanțele de modificare a Legii bugetului de stat.

În acest context, așa cum am menționat și anterior, instituția a fost nevoită să ia decizia de amânare a unor investiții.

**Decizii cu caracter normativ
emise de
Autoritatea de Supraveghere**

DECIZIE

privind recunoașterea unui nivel de protecție adecvat a datelor cu caracter personal în Jersey

În temeiul art. 3 alin. (5) și (6) din Legea nr. 102/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 6 alin. (2) lit. b) din Regulamentul de organizare și funcționare a Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal,

în aplicarea prevederilor art. 29 alin. (1) și alin. (2) din Legea nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare,

în vederea implementării prevederilor Directivei 95/46/EC a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date,

pentru transpunerea Deciziei Comisiei Europene nr. 2008/393/EC, adoptată în baza Directivei 95/46/EC a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, referitoare la stabilirea unui nivel de protecție adecvat a datelor cu caracter personal în Jersey,

având în vedere că Jersey este considerat un stat terț în sensul prevederilor Directivei 95/46/EC,

având în vedere Legea din 1987 privind protecția datelor din Jersey, intrată în vigoare pe 11 noiembrie 1987, și alte două legi complementare - Legea privind protecția datelor din 2005 (Amendament) și Actul de intrare în vigoare a Legii privind protecția datelor din 2005,

având în vedere că ratificarea de către Marea Britanie a Convenției din 28 ianuarie 1981 pentru protejarea persoanelor față de prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal (Convenția Consiliului Europei nr. 108) a fost extinsă și la Domeniul Jersey din 1987,

văzând Referatul de aprobare nr. 13 din 18.11.2008 al Biroului autorizației din cadrul Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, referitor la propunerea emiterii unei decizii privind recunoașterea unui nivel de protecție adecvat al datelor cu caracter personal în Jersey,

președintele Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal emite prezenta decizie.

Art. 1 Transferul datelor cu caracter personal către Jersey poate avea loc cu respectarea prevederilor art. 29 alin. (1) și alin. (2) din Legea nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările

și completările ulterioare, întrucât în acest stat se asigură un nivel de protecție adecvat a datelor cu caracter personal.

Art. 2 -(1) Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal poate dispune interzicerea sau suspendarea transferului datelor cu caracter personal către Jersey, pentru a proteja drepturile fundamentale ale persoanelor în legătură cu prelucrarea datelor lor cu caracter personal, în unul dintre următoarele cazuri:

(a) o autoritate competentă din Jersey a stabilit că destinatarul datelor cu caracter personal a încălcat normele de protecție aplicabile;

(b) există posibilitatea de nerespectare a normelor de protecție a datelor cu caracter personal, în condițiile în care autoritățile competente din Jersey nu adoptă măsuri adecvate de protejare a acestor date, efectuarea transferului prezintă riscul prejudicierii grave a persoanelor vizate, iar destinatarul stabilit în Jersey a fost anunțat anterior adoptării măsurii, în cadrul unui termen rezonabil pentru furnizarea unui răspuns.

(2) Interzicerea sau suspendarea dispusă conform alin. (1) va fi ridicată, de îndată ce Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal a fost înștiințată că au încetat motivele care au determinat luarea acestor măsuri.

(3) Autoritățile competente din România vor informa de îndată Comisia Europeană de măsurile adoptate conform alin. (1) și (2).

(4) Autoritățile competente din România și Comisia Europeană se vor informa reciproc în legătură cu cazurile prevăzute la alin. (1), atunci când prin măsurile adoptate de autoritățile responsabile din Jersey nu se respectă normele de protecție a datelor cu caracter personal.

Art. 3 -Prezenta decizie transpune Decizia Comisiei Europene nr. 2008/393/EC, adoptată în baza Directivei 95/46/EC a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu privire la stabilirea unui nivel de protecție adecvat al datelor cu caracter personal în Jersey, publicată în Jurnalul Oficial al Comunității Europene nr. L 138/21 din 28 mai 2008.

Art. 4 -Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

**Președintele Autorității Naționale de Supraveghere a
Prelucrării Datelor cu Caracter Personal,**

Georgeta Basarabescu

Nr. 90 din 26 noiembrie 2008

DECIZIE

privind stabilirea formularului tipizat al notificărilor prevăzute de Legea nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date

în aplicarea prevederilor art. 21 alin. (3) lit. a) raportate la art. 22 alin. (3), (6) și (8) din Legea nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, conform cărora autoritatea de supraveghere elaborează formularele tipizate ale notificărilor, în situațiile prevăzute de lege,

având în vedere calitatea României de stat membru cu drepturi depline al Uniunii Europene, având în vedere recomandările Comisiei Europene exprimate în Raportul nr. 1227/2005 al Grupului de Lucru Art. 29 pentru protecția datelor, privind importanța standardizării și simplificării procedurilor de notificare a autorităților naționale de supraveghere, precum și adoptarea unor metode cât mai puțin costisitoare pentru punerea în practică a acestora, în vederea evitării formalităților administrative excesive,

ținând cont de prevederile Directivei 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind protecția persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, care statuează că notificarea este destinată să asigure publicitatea scopurilor și caracteristicilor principale ale prelucrărilor efectuate de operatorii de date cu caracter personal astfel încât autoritatea de supraveghere să poată controla concordanța prelucrărilor declarate cu dispozițiile legale naționale în materie,

având în vedere că, în principal, prin notificare se asigură informarea publicului asupra prelucrărilor de date personale pe care le declară operatorul, prin intermediul Registrului de evidență a prelucrărilor de date cu caracter personal, ținut de autoritatea de supraveghere, potrivit legii;

luând în considerare faptul că taxa de notificare a fost abrogată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/2007 pentru abrogarea Legii nr. 476/2003 privind aprobarea taxei de notificare a prelucrărilor de date cu caracter personal, care cad sub incidența Legii nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, aprobată prin Legea nr. 278/2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 708 din 19 octombrie 2007,

ținând cont de situațiile în care nu este necesară notificarea prelucrării unor date cu caracter personal, stabilite prin Decizia nr. 90/2006 privind cazurile în care nu este necesară notificarea prelucrării unor date cu caracter personal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 650 din 27 iulie 2006, prin Decizia nr. 100/2007 privind cazurile în care nu este necesară notificarea

prelucrării unor date cu caracter personal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 823 din 3 decembrie 2007, precum și modalitatea de notificare a transferurilor de date cu caracter personal către alte state, prevăzută de Decizia nr. 28/2007 privind transferurile datelor cu caracter personal către alte state, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 182 din 16 martie 2007,

văzând Referatul de aprobare nr. 8 din 5 iunie 2008 privind necesitatea modificării formularelor tipizate ale notificărilor în sensul simplificării acestora,

în temeiul art. 3 alin. (5) și (6) din Legea nr. 102/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal și al art. 6 alin. (2) lit. b) din Regulamentul de organizare și funcționare a Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal,

președintele Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal emite prezenta decizie.

Art. 1

Se aprobă formularul tipizat al notificărilor prevăzute de Legea nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta decizie.

Art. 2

Notificările completate pe formularele aprobate prin Decizia nr. 60/2006 privind stabilirea unor formulare tipizate ale notificărilor prevăzute de Legea nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date și înregistrate în registrul de evidență a prelucrărilor de date cu caracter personal până la data intrării în vigoare a prezentei decizii rămân valabile.

Art. 3 - Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I și intră în vigoare la data de 1 martie 2009.

Art. 4 - Pe data intrării în vigoare a prezentei decizii, Decizia nr. 60/2006 privind stabilirea unor formulare tipizate ale notificărilor prevăzute de Legea nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 507 din 12 iunie 2006, își încetează aplicabilitatea.

Președintele Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal,

Georgeta BASARABESCU

Nr. 95 din 11 decembrie 2008

DECIZIE

privind procedura emiterii autorizației pentru prelucrarea datelor privind starea de sănătate în condițiile art. 9 alin. (3) și (4) din Legea nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date

În aplicarea prevederilor art. 21 alin. (3) lit. c), raportate la art. 9 alin. (3) și (4) din Legea nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare,

Văzând Referatul de aprobare nr. 14 din 21 noiembrie 2008 al Biroului Autorizații din cadrul Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, privind necesitatea emiterii unei decizii referitoare la procedura de autorizare a prelucrărilor de date cu caracter personal privind starea de sănătate, în lipsa consimțământului scris și neechivoc al persoanei vizate,

Luând în considerare prevederile Directivei 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, potrivit cărora statele membre pot deroga de la interdicția de a prelucra categorii speciale de date, atunci când aceasta se justifică din motive de interes public important în domenii cum ar fi sănătatea publică sau asigurările de sănătate,

Având în vedere că în anumite circumstanțe persoana vizată se află în imposibilitatea de a-și da consimțământul sau refuză acordarea acestuia în vederea prelucrării datelor sale personale, în special a celor privind starea de sănătate,

Ținând cont de faptul că dreptul fundamental la viață intimă, familială și privată poate fi restrâns în scopul realizării unor interese publice, precum protejarea sănătății publice, sau în scopul protejării vieții, integrității fizice ori sănătății altei persoane decât persoana vizată,

Văzând excepția prevăzută la art. 7 alin. (2) din Legea nr. 677/2001, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căreia prelucrarea datelor privind starea de sănătate poate fi efectuată când legea prevede în mod expres, în scopul protejării unui interes public important, cu condiția ca prelucrarea să se efectueze cu respectarea drepturilor persoanei vizate și a celorlalte garanții prevăzute de Legea nr. 677/2001,

Văzând garanțiile prevăzute de Legea nr. 677/2001, cu modificările și completările ulterioare, în special cele referitoare la condiția ca prelucrarea datelor privind starea de sănătate să fie efectuată numai de către ori sub supravegherea unui cadru medical supus secretului profesional sau de către ori sub supravegherea unei alte persoane supuse unei obligații echivalente în ceea ce privește secretul,

Având în vedere principiile instituite de art. 4 din Legea nr. 677/2001, cu modificările și completările ulterioare, conform cărora prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează cu bună-credință și în conformitate cu legea, iar colectarea datelor trebuie să se facă pentru scopuri determinate, explicite și legitime,

Luând în considerare faptul că art. 22 din Legea nr. 677/2001, cu modificările și completările ulterioare, impune obligația operatorului de a notifica Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, înainte de efectuarea oricărei prelucrări ori a oricărui ansamblu de prelucrări, având același scop sau scopuri corelate,

În temeiul dispozițiilor art. 3 alin. (5) și (6) din Legea nr. 102/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare Autoritatea națională de supraveghere, precum și ale art. 6 alin. (2) lit. b) și art. 8 din Regulamentul de organizare și funcționare a Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, aprobat prin Hotărârea Biroului Permanent al Senatului nr. 16/2005,

Președintele Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal emite prezenta decizie.

Art. 1 (1) Prelucrarea datelor cu caracter personal privind starea de sănătate în scopul protejării vieții, integrității fizice sau sănătății altor persoane decât persoana vizată sau a publicului în general, în condițiile în care persoana vizată nu și-a dat consimțământul în scris și în mod neechivoc, poate fi efectuată de către operator numai după obținerea autorizației Autorității naționale de supraveghere.

(2) Modelul autorizației prevăzute la alin. (1) este stabilit în anexa care face parte integrantă din prezenta decizie.

Art. 2 (1) În cadrul procedurii de emitere a autorizației prevăzute la art. (1) este necesară respectarea următoarelor condiții:

- a) notificarea Autorității naționale de supraveghere în condițiile art. 22 din Legea nr. 677/2001, cu modificările și completările ulterioare, sau completarea/modificarea unei notificări anterior înregistrate, după caz;
- b) depunerea unei cereri, însoțită de documente justificative, care va cuprinde cel puțin următoarele informații: scopul prelucrării; categoria sau categoriile de persoane vizate; datele cu caracter personal prelucrate; data estimată pentru încheierea operațiunilor de prelucrare; sursa de colectare a datelor cu caracter personal; descrierea condițiilor de prelucrare a datelor și, după caz, a motivelor care justifică urgența.

(2) În cazul în care cererea prevăzută la alin. (1) lit. b) este incompletă, Autoritatea națională de supraveghere poate solicita informații și documente suplimentare.

Art. 3 În situația în care nu sunt îndeplinite condițiile stabilite la art. 1 și 2, Autoritatea națională de supraveghere va înștiința în scris solicitantul în acest sens.

Art. 4 (1) În vederea emiterii autorizației Autoritatea națională de supraveghere solicită avizul consultativ al Colegiului Medicilor din România.

(2) Prevederile alin. (1) nu sunt aplicabile în cazul existenței unor motive de urgență justificate potrivit art. 2.

Art. 5 Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I și intră în vigoare la data de 1 februarie 2009.

**Președintele Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter
Personal**

Georgeta Basarabescu

Nr. 101 din 29 decembrie 2008

AUTORIZAȚIA

nr. din

pentru prelucrarea datelor cu caracter personal privind starea de sănătate în condițiile art. 9 alin. (3) și (4) din Legea nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date

În temeiul art. 21 alin. (3) lit. c), raportat la art. 9 alin. (3) și (4) din Legea nr. 677/2001, cu modificările și completările ulterioare,

Având în vedere:

cererea nr. din

depusă de.....

scopul prelucrării:

.....

categoria sau categoriile de persoane vizate:

.....

datele cu caracter personal prelucrate:

.....

data estimată pentru încheierea operațiunilor de prelucrare:

.....

sursa de colectare a datelor cu caracter personal:

.....

condițiile de prelucrare a datelor:

.....

motivele care justifică urgența:

.....

solicitarea avizului consultativ al Colegiului Medicilor din România⁷

Președintele Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal

⁷ Cu excepția motivelor de urgență.

AUTORIZEAZĂ

Prelucrarea datelor cu caracter personal privind starea de sănătate, efectuată de⁸, prelucrare notificată cu nr.⁹.

Prelucrarea datelor cu caracter personal în afara limitelor stabilite în autorizație este interzisă.

Prezenta autorizație nu exonerează operatorul de îndeplinirea celorlalte obligații care îi revin potrivit Legii nr. 677/2001, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv de obligația de a se supune controlului efectuat de către Autoritatea națională de supraveghere.

În condițiile legii, Autoritatea națională de supraveghere poate dispune orice măsuri, în cazul în care constată încălcarea obligațiilor asumate de către operator.

PREȘEDINTE,

Georgeta BASARABESCU

⁸ Numele/denumirea operatorului.

⁹ Numărul de înregistrare a notificării din registrul de evidență a prelucrărilor de date cu caracter personal.

Propuneri de lege ferenda

A) Propunere de modificare a Legii nr. 677/2001

Din activitatea desfășurată pe parcursul a trei ani de la înființarea sa și în urma aplicării dispozițiilor Legii nr. 677/2001, Autoritatea de supraveghere s-a confruntat, în practică, cu mai multe situații care au condus la concluzia necesității modificării unor articole din legea amintită anterior.

Astfel, considerăm că ar trebui modificat art. 2 alineatul (2) litera c) în considerarea calității României de stat membru cu drepturi depline al Uniunii Europene, începând cu data de 1 ianuarie 2007. În acest sens trebuie făcută o distincție clară între localizarea operatorilor pe teritoriul comunității și cei din state terțe.

Art. 3 literele e), f), g) și h) care definesc termenii de „operator”, „împuternicit”, „terț” și „destinatar” necesită modificare în sensul corectării definițiilor actuale care ar trebui să cuprindă și categoria entităților fără personalitate juridică, în concordanță cu Directiva 95/46/EC.

Propunem includerea unei definiții a noțiunii de „reprezentant” în Legea nr. 677/2001, pentru a se evita confuzia, frecvent realizată de operatori, cu termenul utilizat în dreptul comun, acela de reprezentant legal.

Pentru a sublinia specificitatea consimțământului în domeniul prelucrării și protecției datelor cu caracter personal, în acord cu Directiva 95/46/EC este necesară o definiție a acestuia ca fiind „orice manifestare de voință, liberă, specifică și informată prin care persoana vizată acceptă să fie prelucrate datele cu caracter personal care o privesc”.

Pentru a evita eventuale excese din partea operatorilor, de natură a obstrucționa exercitarea dreptului de acces, datorită lipsei de reglementare, se impune stabilirea unei limite maxime a taxei pe care operatorii o pot percepe în vederea exercitării acestui drept, mai mult de o dată în cursul unui an (când dreptul se asigură gratuit).

Propunem modificarea art. 20 alin. (5) care reglementează efectuarea prelucrărilor de date prin persoane împuternicite în baza *unui contract* încheiat în formă scrisă de operator și împuternicit, în sensul lărgirii sferei, prin înlocuirea termenului de contract cu acela de *act juridic*, în considerarea, spre exemplu, a calității operatorului/persoanei împuternicite de persoană de drept public.

De asemenea, la art. 21 alin. (3) este necesară introducerea măsurii de *interzicere* a prelucrării, care se regăsește în alte articole din lege (spre exemplu, la art. 25 alin. 5), precum și cea de aplicare a sancțiunilor contravenționale. Interzicerea este o măsură distinctă de încetare, deoarece vizează situația în care prelucrarea nu a început încă.

Stabilirea unui termen limită, de cel mult un an, pentru depunerea plângerii la Autoritatea de supraveghere, la art. 25, este necesară având în vedere termenele legale în care pot fi trași la răspundere operatorii care încalcă Legea nr. 677/2001.

În același timp, propunem să existe posibilitatea ca, în cazurile de o complexitate deosebită, președintele autorității să aibă posibilitatea de a decide creșterea termenului de soluționare a plângerilor de la 30 de zile la 60 de zile, pentru a da posibilitatea Autorității de supraveghere să efectueze toate demersurile necesare, permise de lege, pentru o justă rezolvare a aspectelor sesizate.

Totodată, este necesar ca persoanele vizate în numele cărora Autoritatea de supraveghere poate acționa în justiție să dobândească calitate procesuală activă (reclamant), pentru a opozabilitatea hotărârii judecătorești.

Modificarea art. 26 alin. 1 prin eliminarea termenului de „irevocabilă”, astfel încât să se elimine unicul grad de jurisdicție stabilit în prezent.

Modificarea Titlului Capitolului VII care reglementează „Transferul datelor cu caracter personal către state terțe” este necesară pentru a-l pune în acord cu prevederile Directivei 95/46/EC, dar mai ales pentru a da claritate textului în privința transferului către state din afara UE și EEA, având în vedere și calitatea României de stat membru al UE.

Tot în privința transferurilor de date, este necesară precizarea unitară a situațiilor în care, deși în statul de destinație nu se asigură un nivel de protecție adecvat, poate fi permis transferul datelor în state terțe, incluzând și situația în care garanțiile sunt prevăzute prin alte instrumente decât clauze contractuale, cum ar fi regulamente interne obligatorii, corespunzătoare celor recunoscute la nivelul Uniunii Europene (*Binding Corporate Rules*).

B) Propunere de modificare a art. 9 alin. (3) din Legea nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, cu modificările și completările ulterioare

Autoritatea națională de supraveghere consideră că este necesară modificarea art. 9 alin. (3) din Legea nr. 506/2004, astfel încât să fie stabilită prin lege condițiile de soluționare a plângerilor privind apelurile abuzive, într-o manieră similară celei deja existente în majoritatea statelor membre ale Uniunii Europene.

În acest sens, reglementări cu incidență în acest domeniu există statuate prin acte normative la nivel de lege sau emise de guvern, iar competența de soluționare revine autorităților naționale din domeniul comunicațiilor.

C) Propunere de modificare a art. 23 alin. (1) din Legea nr. 365/2002 privind comerțul electronic, cu modificările și completările ulterioare

Art. 23 alin. (1) din Legea nr. 365/2002 stabilește o competență alternativă între Autoritatea națională de supraveghere și Autoritatea Națională pentru Comunicații, cu privire la constatarea contravenției prevăzute la art. 22 lit. a) din același act normativ și aplicarea sancțiunii corespunzătoare.

Referitor la comunicările comerciale nesolicitate, Autoritatea de supraveghere are deja atribuții stabilite în domeniul comunicațiilor electronice, respectiv prin Legea nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, potrivit cărora apără drepturile persoanelor fizice de a nu li se transmite mesaje electronice decât cu consimțământul acestora.

În consecință, în vederea eliminării contradicțiilor și paralelismelor din legislația în vigoare, coroborat cu atribuțiile Autorității de supraveghere stabilite prin Legea nr. 506/2004, propunem modificarea art. 23 alin. (1) din Legea nr. 365/2002 în sensul menținerii doar a competenței de control a Autorității Naționale pentru Comunicații.

D) Propunere privind eliminarea sau modificarea dispozițiilor art. 20 din Legea nr. 298/2008 privind reținerea datelor generate sau prelucrate de furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului sau de rețele publice de comunicații, precum și pentru modificarea Legii nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice

Prin Legea nr. 298/2008 se urmărește reglementarea la nivel național a obligației furnizorilor de servicii și rețele publice de comunicații electronice de a reține anumite date generate sau prelucrate în cadrul activităților lor de furnizare a serviciilor de comunicații electronice, pentru punerea acestora la dispoziție autorităților competente în scopul utilizării în cadrul activităților de cercetare, descoperire și urmărire a infracțiunilor grave.

Precizăm că dezvăluirea datelor reținute de către furnizorii de rețele publice de comunicații și furnizorii de servicii de comunicații electronice se realizează pe baza autorizației emise de judecător sau, în cazuri de urgență, de procurorul care efectuează sau supraveghează urmărirea penală.

În plus, precizăm faptul că în faza de avizare, proiectul Legii nr. 298/2008 nu conținea dispozițiile art. 20, care reglementează modul de acces al organelor de stat cu atribuții în domeniul apărării securității naționale. Prin modul ambiguu de formulare al acestui articol se pot naște interpretări diferite ale dispozițiilor legale, iar situațiile create pot fi de natură să aducă atingere vieții private a persoanelor fizice.